TORENTUL

6

Scenariu : PETRE LUSCALOV   Desene: PUIU MANU

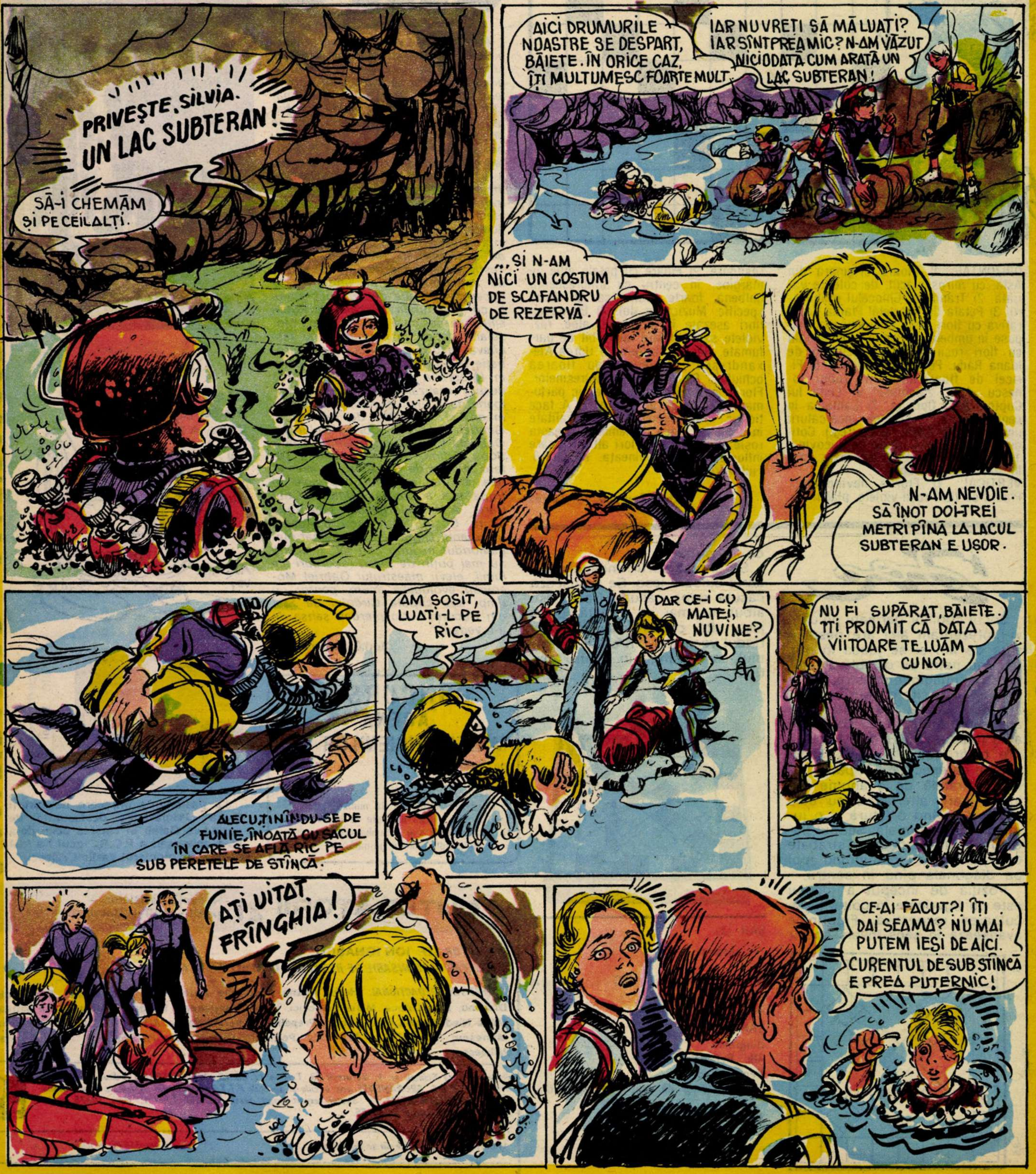
PRIVEŞTE, SILVIA. UN LAC SUBTERAN!
SĂ-I CHEMĂM ŞI PE CEILALŢI.
AICI DRUMURILE NOASTRE SE DESPART, BĂIETE. ÎN ORICE CAZ, ÎŢI MULŢUMESC FOARTE MULT.
IAR NU VREŢI SĂ MĂ LUAŢI? IAR SÎNT PREA MIC? N-AM VĂZUT NICIODATĂ CUM ARATĂ UN LAC SUBTERAN!
...ŞI N-AM NICI UN COSTUM DE SCAFANDRU DE REZERVĂ.
N-AM NEVOIE. SĂ ÎNOT DOI-TREI METRI PÎNĂ LA LACUL SUBTERAN E UŞOR.
ALECU, ŢINÎNDU-SE DE FUNIE, ÎNOATĂ CU SACUL ÎN CARE SE AFLĂ RIC PE SUB PERETELE DE STÎNCĂ.
AM SOSIT, LUAŢI-L PE RIC.
DAR CE-I CU MATEI, NU VINE?
NU FI SUPĂRAT, BĂIETE. ÎŢI PROMIT CĂ DATA VIITOARE TE LUĂM CU NOI.
AŢI UITAT FRÎNGHIA!
CE-AI FĂCUT?! ÎŢI DAI SEAMA? NU MAI PUTEM IEŞI DE AICI. CURENTUL DE SUB STÎNCĂ E PREA PUTERNIC!

(VA URMA)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

22

JOI, 29 MAI 1986,
ANUL XX (NR. 973)

La sărbătoarea copiilor
de pretutindeni —
revista noastră este scrisă
și ilustrată
de cititori.

**1 IUNIE
ZIUA
INTERNAȚIONALĂ
A COPILULUI**

„Aş vrea ca acest
şoim al patriei
să fie văzut
de toţi conducătorii
din Europa şi din lume,
să înţeleagă că ei,
copiii, au nevoie
de viaţă, de linişte,
nu de arme nucleare!
În numele lor,
să asigurăm eliminarea
armelor nucleare,
pentru a apăra
viaţa copiilor, a lumii!"

(Din cuvîntarea tovarăşului
Nicolae Ceauşescu
rostită la marea adunare
populară din municipiul Zalău)

Viaţa şi activitatea pionierilor, şcolarilor şi şoimilor patriei, a tuturor copiilor ţării, se află permanent în centrul preocupărilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu, *tovarăşei* Elena Ceauşescu, *ale întregului nostru popor, educarea comunistă, patriotică, revoluţionară a tinerei generaţii constituind o importantă componentă a politicii partidului şi statului nostru.*

Grija părintească cu care secretarul general al partidului înconjoară zi de zi cea mai tînără generaţie a patriei este relevată de preocuparea constantă a tovarăşului Nicolae Ceauşescu pentru asigurarea celor mai bune condiţii de muncă, viaţă şi învăţătură, expresie a strălucitei activităţi revoluţionare desfăşurate de conducătorul partidului şi statului nostru, în slujba bunăstării şi propăşirii întregului nostru popor.

Vizita de lucru a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, efectuată recent în judeţele Satu Mare, Maramureş şi Sălaj, în cadrul căreia au fost analizate aspectele esenţiale ale dezvoltării economico-sociale a judeţelor şi stabilite căile şi modalităţile de perfecţionare a activităţii în toate domeniile de care depind progresul material, prosperitatea oamenilor care trăiesc şi muncesc pe aceste meleaguri, a evidenţiat şi de această dată puternica adeziune a tuturor oamenilor muncii, a tinerei generaţii, a întregului nostru popor la politica internă şi externă a Partidului Comunist Român.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu arăta la adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 65 de ani de la făurirea P.C.R.: „Copiii reprezintă viitorul naţiunii! Copiii sînt primăvara poporului nostru! Ei reprezintă comunismul!" *Aceste înalte aprecieri ale secretarului general al partidului oferă imaginea grăitoare a deosebitei atenţii pe care partidul şi statul nostru, prefigurînd viitorul, o manifestă faţă de cele mai tinere vlăstare ale patriei.*

1 Iunie — Ziua internaţională a copilului

1 Iunie – Ziua internaţională a copilului, sărbătorită în acest an în contextul amplelor activităţi care marchează Anul Internaţional al Păcii – constituie un minunat prilej pentru toţi copiii României socialiste de a-şi exprima calda şi profunda recunoştinţă faţă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, fiul cel mai iubit al poporului nostru, pentru strălucita şi neobosita activitate dedicată păcii, înţelegerii şi colaborării între popoare.

În aceste momente sărbătoreşti ale copilăriei de pretutindeni, tinerele vlăstare ale patriei îşi îndreaptă gîndurile către toţi copiii lumii, ştiind că mulţi dintre ei nu au asigurate nici cele mai modeste condiţii de viaţă. Milioane de copii ai lumii se sting fiindcă nu au hrană suficientă, apă potabilă, asistenţă medicală, locuinţe. Alte milioane de copii trăiesc trista condiţie a subnutriţiei şi mizeriei, a bolilor cronice. La vîrsta cînd ar trebui să se joace, să înveţe, mulţi sînt obligaţi să muncească extenuant. Analfabetismul, plagă socială cu grave repercusiuni asupra viitorului unor popoare, condamnă milioane de copii să nu meargă niciodată la şcoală.

Soarta şi viaţa copiilor lumii sînt legate nemijlocit de realităţile, de marile probleme pe care le traversează lumea contemporană. Printre acestea, aşa cum a subliniat în nenumărate rînduri tovarăşul Nicolae Ceauşescu, se situează pe prim plan necesitatea instaurării unei noi ordini economice mondiale, lichidarea decalajelor între state şi a subdezvoltării, oprirea cursei înarmărilor, trecerea neîntîrziată la dezarmare şi în primul rînd la dezarmarea nucleară, întărirea păcii şi colaborării în lume, dezvoltarea liberă şi independentă a popoarelor.

Prin amplele acţiuni politico-educative, cultural-artistice şi sportive prilejuite de sărbătorirea zilei de 1 Iunie, copiii României socialiste îşi exprimă dragostea şi devotamentul neţărmurit faţă de patrie, partid şi popor. Ei aduc un vibrant omagiu şi recunoştinţă profundă tovarăşului Nicolae Ceauşescu, *secretarul general al partidului, prietenul şi părintele iubitor al tinerei generaţii, pentru condiţiile minunate de viaţă, învăţătură şi muncă asigurate în aceşti ani glorioşi, pentru copilăria fericită pe care o trăiesc sub cerul luminos al socialismului.*

Totodată, tinerele vlăstare ale patriei dau glas sentimentului lor de stimă, fierbinte dragoste şi preţuire pe care le nutresc faţă de tovarăşa academician doctor inginer Elena Ceauşescu, *eminent om politic şi savant de renume mondial, care aduce o contribuţie importantă la elaborarea şi înfăptuirea politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru şi îndrumă cu înaltă competenţă dezvoltarea la un nivel superior a învăţămîntului, ştiinţei şi culturii româneşti.*

Prin conţinutul lor, manifestările organizate constituie prilejuri prin care tînăra generaţie îşi exprimă angajarea fermă de a se pregăti temeinic şi multilateral pentru muncă şi viaţă, pentru a deveni demni cetăţeni ai patriei, demni continuatori ai făuritorilor de azi ai bunurilor materiale şi spirituale.

Mulțumire

Partid iubit, îți mulțumim!
Ne-ai învățat ce-i omenia,
Cutezători și demni să fim
În țara noastră minunată, România.

Și-ți mulțumim, partid, iubit părinte,
Că floare între flori ne e copilăria,
Că zarea comunistă deschisă ni-e-nainte
În patria de aur, România.

Și pentru că se-nalță tricolorul
Purtîndu-ne prin lume vrednicia
Îți mulțumim, partid, că viitorul
Ni-i comunismul construit în România.

MĂDĂLINA VARGA
Școala Prodănești,
județul Sălaj

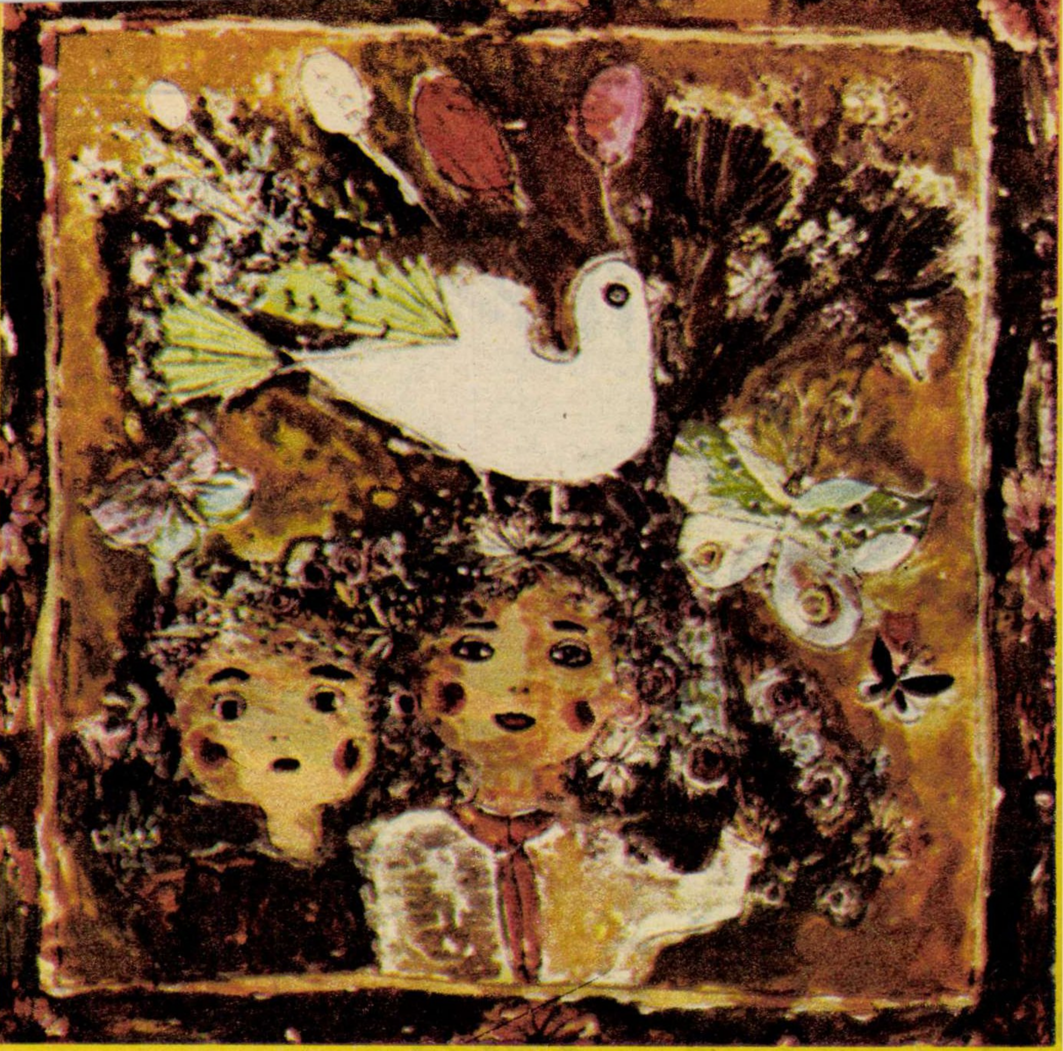

„Pace" – MARIA BÎLDEA, 13 ani, C.P.S.P., Sectorul 6, București.
Din Expoziția omagială „A 65-a aniversare a P.C.R.".

GÎNDURI DE RECUNOȘTINȚĂ LA SĂRBĂTOAREA COPILĂRIEI

Cea dintîi zi a verii este dedicată pretutindeni sărbătoririi copiilor, a celor ce reprezintă tinerețea perpetuă a omenirii, viitorul ei. În această frumoasă zi de cireșar, noi, copiii României socialiste, ne îndreptăm gîndurile cu nețărmurită dragoste și recunoștință către marele nostru prieten și îndrumător, tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** către tovarășa **Elena Ceaușescu,** a căror grijă și căldură părintească le simțim neîncetat.

Sîntem mîndri că ne-am născut și creștem în Epoca Nicolae Ceaușescu, cea mai rodnică și mai înălțătoare epocă din istoria multimilenară a poporului român. Sîntem mîndri că ne trăim copilăria în acești ani de glorie cînd la conducerea partidului și a țării se află cel mai viteaz și mai iubit fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. De aceea, cel mai important țel al nostru este acela de a învăța neîncetat pentru a ne pregăti cît mai temeinic pentru viitor și a ne desăvîrși personalitatea, pentru a putea răspunde la cote cît mai înalte nobilei îndatoriri de a contribui prin munca noastră la necontenitul progres al patriei scumpe. În tot ceea ce facem avem în permanență în față exemplul strălucit al vieții și activității revoluționare a celui mai iubit și mai respectat fiu al patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ale cărui îndemnuri părintești le urmăm cu dragoste zi de zi.

Avem create cele mai minunate condiții de viață, muncă și învățătură pentru a ne vedea visele împlinite.

Accesul liber, egal și gratuit al tuturor copiilor țării la învățătură reprezintă una din marile realizări ale României socialiste. Școala românească, modernă și complexă, dispune de o puternică bază materială, care se dezvoltă și se modernizează continuu prin grija permanentă a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, pentru ca noi, copiii și tinerii patriei, să avem toate condițiile de instruire, pregătire profesională, politică și etică. În cele peste 29 330 unități școlare, reprezentînd 12 950 grădinițe, 6 870 școli primare, 7 430 școli gimnaziale, 981 licee, 781 școli profesionale, 285 școli de maiștri și 44 de facultăți, se pregătesc cu dăruire pentru viitor 5 600 000 de copii și tineri. Aceste minunate vlăstare au la dispoziție 105 000 săli de clasă, 991 amfiteatre și săli de curs, 1 017 săli de seminar. Zeci și zeci de mii de profesori, învățători și educatori îndrumă cu dragoste și dăruire pașii celor însetați de cunoaștere, de știință și cultură.

Copiii și tinerii patriei își pot afirma talentele și spiritul de creativitate în marea competiție a muncii și creației, Festivalul Național „Cîntarea României", inițiat de secretarul general al partidului. În fiecare ediție a marii competiții a muncii și creației, milioane de copii și tineri se întrec în talent, măiestrie interpretativă și creație. La faza de masă a ediției 1985 a „Cîntării României" au participat 2 550 388 pionieri și școlari, constituiți în 69 271 formații și 36 512 cercuri de creație.

Cele 103 381 cercuri tehnico-aplicative și pe obiecte de învățămînt reprezintă un cadru minunat creat pentru manifestarea talentului și fanteziei noastre creatoare. Multe dintre creațiile pionierilor pasionați de tehnică sînt înscrise în cele două concursuri ale Organizației Pionierilor „Start spre viitor" și „Atelier 2000". La „Start spre viitor", de pildă, în ediția 1985 au participat 478 332 copii cu peste 159 000 de lucrări. Pentru a crește frumoși și sănătoși, noi, copiii, ne bucurăm de minunate condiții de practicare a sportului și de petrecere a timpului liber. Cele mai pitorești locuri din țară, la munte sau la mare, găzduiesc numeroase tabere și colonii, în care ne petrecem vacanțele.

Milioane de pionieri și școlari se întrec anual în marea competiție națională „Daciada". Cei mai tineri cetățeni ai țării dispun astăzi de 5 056 baze sportive simple, 2 488 baze sportive complexe, cărora li se adaugă 127 bazine de înot neacoperite și 14 acoperite.

Ca întotdeauna, și acum, în Anul Internațional al Păcii, cu prilejul Zilei de 1 Iunie, noi, copiii României socialiste, ne alăturăm milioanelor de copii de pe toate meridianele globului și într-un glas ne exprimăm hotărît voința de pace spunînd NU! armelor nucleare și de orice fel.

Mîndri de a ne fi născut în acest timp înălțător pentru istoria națiunii române, cînd la conducerea partidului și a țării se află cel mai viteaz și mai iubit fiu al poporului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, noi, pionierii, ne angajăm să muncim și să învățăm astfel încît să dobîndim mereu noi succese la învățătură, să fim folositori patriei, să aducem numai bucurii celor ce ne înconjoară cu atîta dragoste și grijă. Cu inimile pline de lumină, vom duce mai departe, spre noi victorii, mîndria de a fi pionier în România socialistă, în glorioasa Epocă Nicolae Ceaușescu.

IRINA MĂRGĂRITESCU
clasa a VI-a, Școala nr. 86, București

Copilărie, ANI DE BUCURII!

Pagini realizate de cititori

Adeseori, pe malul Dunării, la Galați, pot fi întîlniți mai mulți copii pasionați ai celei de-a șaptea arte, căutînd să surprindă în obiectivul aparatelor de filmat imagini din viața bătrînului Danubiu și a celor ce-și desfășoară activitatea în strînsă legătură cu fluviul. Dacă prietenii noștri cinefili de la **Școala nr. 6, Galați,** *ar porni într-o călătorie prin țară pentru a realiza un film despre preocupările colegilor lor din alte județe, le-am propune ca în periplul lor să se oprească, neapărat, și la copiii care se prezintă în această pagină prin frumoasele lor realizări.*

APICULTORII

Pînă nu de mult, privirile celor ce treceau pe lîngă **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Călărași** *erau atrase de șirul de „căsuțe" viu colorate ce găzduiesc cele 15 familii de albine, în jurul cărora trebăluiau zeci de copii îmbrăcați în halate albe. Acum, de cînd natura a îmbrăcat haină nouă și florile de tot felul își risipesc pretutindeni parfumul, „hărnicuțele" noastre au fost duse cu căsuțe cu tot să strîngă nectarul din florile ce smălțuiesc pădurea Vărăștilor. În iunie le veți putea întîlni în lanurile de grîu ale Bărăganului sau explorînd marile întinderi ale stațiunii experimentale Mărculești, pe care sînt cultivate plante melifere.*

Pentru călătoria estivală a albinelor, noi, pionierii cercului de apicultură, între care Silviu Bleba, frații Alin și Octavian Alecu, Marian Ștefan, Cezar Adam, Petre Ciobanu, Sorin Căpățînă, Livia Oprescu și mulți alții au lucrat cu pasiune la vopsitul căsuțelor ce adăpostesc familiile de albine, la verificarea stării de sănătate a „lucrătoarelor" și la pregătirea „hambarelor" în care acestea depun acum bogăția florilor.

Și mare ne va fi satisfacția cînd la sfîrșitul lui septembrie, grija pe care o purtăm albinelor ne va fi răsplătită printr-o bogată recoltă de miere, ce amintește de minunatul parfum al florilor verii.

MANUELA CHIRIȚĂ
Casa pionierilor și șoimilor patriei, Călărași

MUZEUL ȘCOLAR „DACIA"

De la un an la altul, comuna **Frătești-Giurgiu** *își schimbă permanent înfățișarea. Casele frumoase, trainice pe care și le-au construit locuitorii au luat locul celor vechi. Există însă o clădire ce amintește de arhitectura vlășceană a secolului trecut și care se mai păstrează ca o amintire. E casa primului învățător calificat al comunei, numit aici la 1 septembrie 1874. Aici copiii de astazi, cărora profesorul de istorie le-a cultivat pasiunea pentru cercetare, au amenajat un muzeu care înmănunchează roadele muncii lor de mai mulți ani.*

În cele două secții ale sale – arheologie-istorie și etnografie –muzeul școlar „Dacia" din Frătești reunește numeroase colecții ce amintesc de milenara istorie a acestor locuri: de la ceramică și unelte din neolitic (cultura Gumelnița) și colecții de paleontologie (fosile de cerb și mamut) pînă la mărturii din feudalismul dezvoltat. Sînt expuse, de asemenea, unelte și arme din silex, os și metal. Între ele se află unele piese de mare valoare – creuzete și tipare pentru turnat metalele, datate din epoca bronzului, vase dacice, fragmente ceramice din secolele VIII–XI – mărturii ale continuității poporului nostru în spațiul carpato-dunărean-pontic. Se păstrază aici și documente privind relațiile agricole ale locuitorilor, începînd din anul 1864, din istoricul școlii, precum și o interesantă colecție de manuale școlare și caiete de notițe aparținînd unor foști elevi din secolele al XIX-lea și al XX-lea.

Desfășurîndu-și activitatea în cadrul acțiunii „Patrie română, țară de eroi", pionierii din Frătești își continuă cu mare interes cercetările arheologice, căutînd, totodată, să îmbogățească și colecțiile etnografice. O monografie a școlii, aflată în pregătire, le va încununa activitatea în această etapă a amplei acțiuni de educație patriotică.

DUMITRU BURLACU
Școala Frătești-Giurgiu

INVITAȚIE LA CONCERT

La ceasurile cînd în alte școli din **Brașov** *cursurile s-au încheiat de mult și liniștea s-a așternut pe coridoare, la* **Școala nr. 27** *se aude zvon de cîntece. Glasuri gingașe și limpezi fac să răsune minunata noastră „Chindie", „Cîntecul melcilor", „Fluier, fluieraș"... Cele 70 de voci între 11 și 13 ani care alcătuiesc corul de cameră al școlii brașovene cuceresc prin intonația curată, omogenitatea și finețea nuanțării. Ca să obțină aceste calități, celor 70 de pioniere le-au trebuit multe ore de muncă susținută, de perseverentă concentrare. Toate acestea au făcut ca formația camerală a Școlii nr. 27, condusă de profesorul Mihai Modiga, să-și cucerească un loc de frunte în viața culturală a Brașovului și nu numai a lui.*

Între numeroasele succese pe care fetele din orasul aflat la poalele Tîmpei le-au înscris pe cartea de vizită a corului de cameră, amintim două titluri de laureate în etapele republicane ale Festivalului Național „Cîntarea României", premiul I (1982) la concursul „Copiii lumii doresc pacea" și numeroase locuri I cucerite de-a lungul anilor în etapele municipale și județene ale marelui festival al muncii și creației „Cîntarea României". Sînt distincții ce răsplătesc deosebitele calități dobîndite prin anii de muncă, dăruire și pasiune.

GÎND DE PACE

Patrie de legendă, patrie de
pace,
Mîndră țară a străbunilor,
Cetățile tale sînt flori
Între florile viitorului
Și aur din aurul grînelor.

Patrie de milenii, patrie de
pace,
Spre tine îmi ridic ochii
astăzi
Și văd visul străbunilor
Întipărit pe frunțile
comuniștilor.

Patrie a muncii, patrie de
pace,
Unde griu-n cintece se
coace!
Partidul, Ceaușescu, România
Ni-s țel și demnitate, ni-s
mîndria.

CARMEN PĂTRAȘCU
Școala nr. 3, Moreni

„Copilărie fericită” – IOANA CAPOTĂ, 6 ani, C.P.S.P., Bîrlad ▶

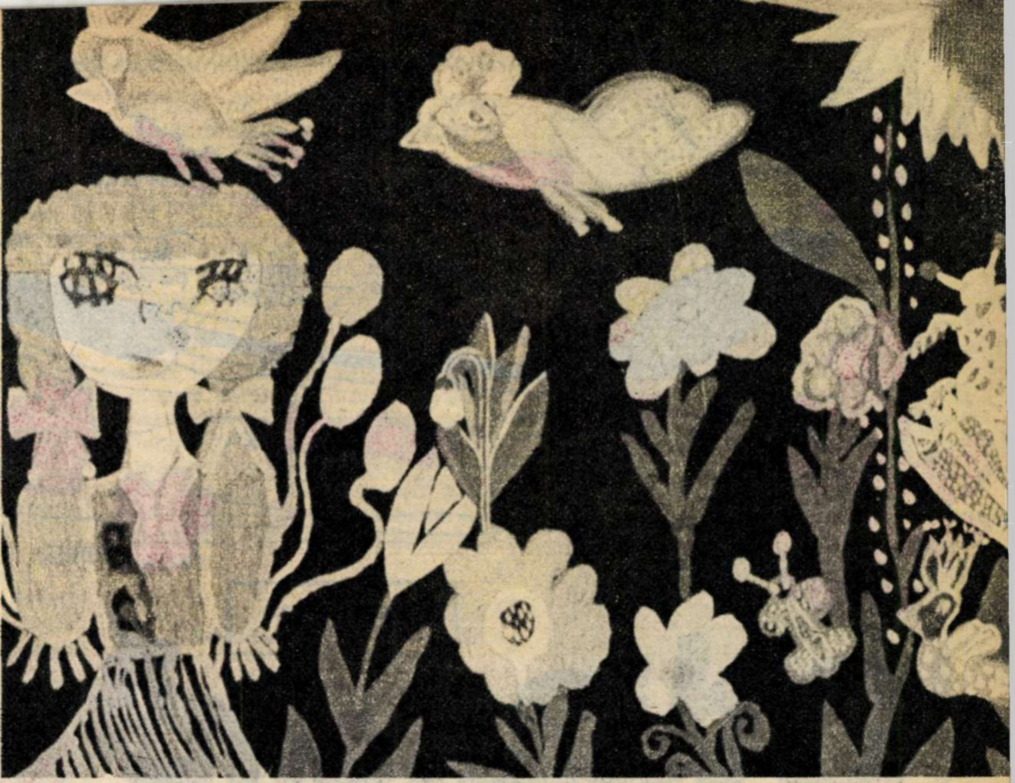

PENTRU PACEA COPIILOR LUMII

CU GINGĂȘIA ȘI PURITATEA VÎRSTEI NOASTRE

Noi, copiii României socialiste, dorim ca soarele blînd al păcii să ne lumineze mereu copilăria fericită. Cu gingășia, cu puritatea vîrstei noastre și noi, cei mai tineri cetățeni din această așezare a oțelului românesc — Hunedoara —, participăm cu bucurie la acțiunea „Porumbelul păcii", cu vibrantele ei manifestări ce marchează Anul Internațional al Păcii.

Simțim permanent dragostea și căldura cu care sîntem înconjurați de Partidul Comunist Român, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, părintele nostru drag, de tovarășa Elena Ceaușescu. Avem o copilărie fericită, lipsită de griji și vrem să ne pregătim astfel încît prin faptele noastre să ne exprimăm profunda recunoștință pentru grija ce ni se poartă. Aducem, totodată, tovarășului Nicolae Ceaușescu prinosul dragostei și recunoștinței noastre pentru hotărîrea cu care militează pentru asigurarea unui climat de pace și înțelegere între toate popoarele, pentru o lume fără războaie și fără arme nucleare.

În pragul lui 1 Iunie, Ziua internațională a copilului, gîndurile noastre de pace își iau zborul, asemenea unor porumbei imaculați, către toți copiii lumii. Prin gîndurile noastre de prietenie și solidaritate cu toți cei de-o vîrstă cu noi, împărtășim încrederea deplină că pacea va învinge! Dorim cu toată ființa noastră ca pentru toți copiii, de pe toate meridianele, dreptul la viață, la viitor, să fie asigurat pe deplin.

ADRIAN ȘTEFAN POPA
Școala nr. 3, Hunedoara

Fotoreporter „Cutezătorii"

O constelație de imagini însorite ale copilăriei pe meleagurile patriei dragi au realizat tinerii reporteri din toate județele țării.

„Porumbelul - simbol al păcii, zboară spre înalt, spre soare, în prezent și viitor. Vrem să fie pace pe planeta noastră!" Sînt rînduri avîntate, înscrise la setul de imagini realizate de pionierii-fotoreporteri din Vaslui, în cursul desfășurării fazei pe municipiu a amplei acțiuni „Porumbelul păcii" (foto 1–2). În mesajele prezentate de reprezentanții unităților de pionieri vasluiene, în programul artistic ce-a urmat, participanții și-au manifestat bucuria de a trăi anii fericiți ai copilăriei într-o țară a păcii, sub ocrotirea părintească a partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, Erou al păcii, a tovarășei Elena Ceaușescu, dorința arzătoare a tuturor copiilor patriei să fie apărată pacea pe planeta noastră.

„Zîmbet de copil sub soarele copilăriei fericite" - „Dans și joc" (foto 3–4 Georgiana Mazuru, Școala nr. 1, și Bogdan Stanică, Liceul nr. 6, Tîrgoviște); „În atelierul de ceramică" și „Tapiserie în mijlocul naturii" (foto 5–6, Mureșan Mircea, cercul foto C.P.S.P., Cluj-Napoca); „Sănătate și frumusețe" (foto 7, Tia Niculae, Giurgiu); „Fiii munților" echipajele „Săgeata" din Aghireș și „Șoimii" din Ceanu Mare - jud. Cluj și-au dat întîlnire pe creasta Rodnelor (foto 8, pionierii fotoreporteri ai celor două echipaje); „An de an, ei aduc pe scenă comori din folclorul hunedorean: formația de coregrafie și dans popular din Deva, laureată pe țară a Festivalului Național „Cîntarea României" (foto 9, C.P.S.P., Deva).

1

2

3

4

5

6
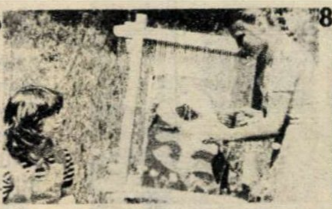

8

7

9

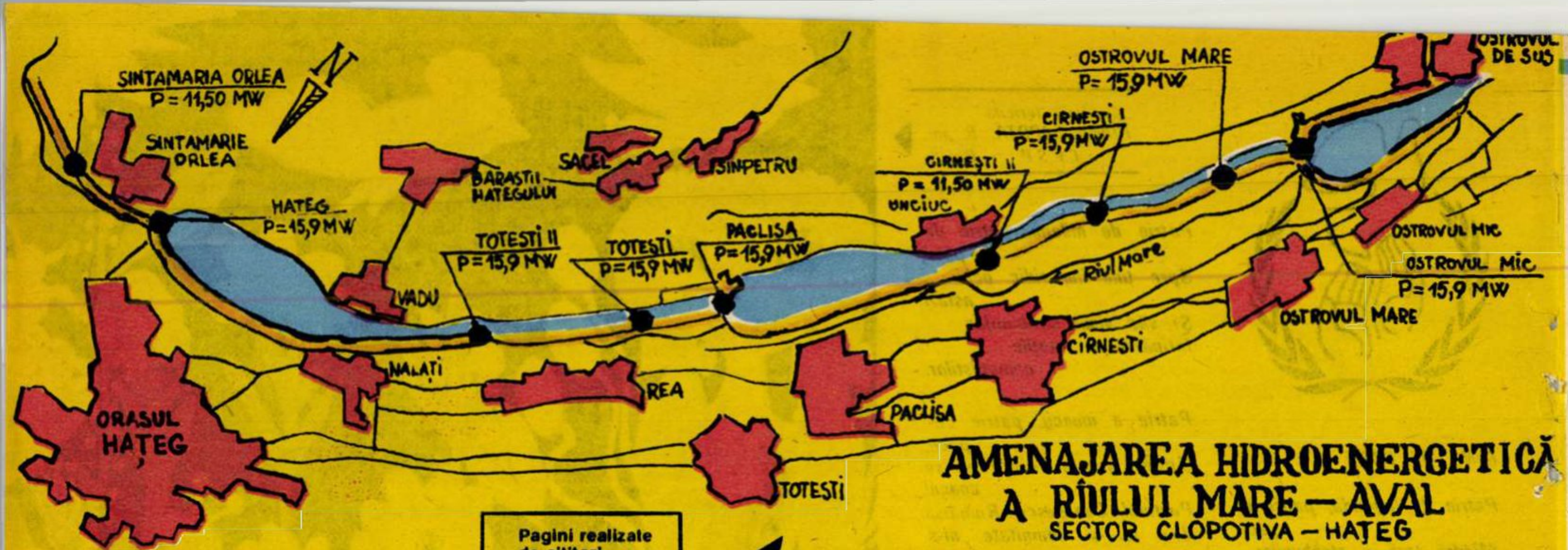

AMENAJAREA HIDROENERGETICĂ
A RÎULUI MARE – AVAL
SECTOR CLOPOTIVA – HAȚEG

Pagini realizate de cititori

ROMÂNIA

Patrie cu glas de dor,
Patrie, pămînt izvor,
Patrie, mireasma ta
O simțim de-a pururea!

Ea din munți încet coboară
Către văi, către cîmpii
Și se-nalță-ncet spre soare
Printre glasuri de copii.

Fața ta o văd aievea
Și eu glasul ți-l ascult...
Patrie cu glas de dor,
Patrie, pămînt izvor.

SANDA IONCICĂ
clasa a VI-a D,
Școala nr. 21, Sibiu

O diademă DE LUMINI

SPRE IZVOARE...

Rîu Mare este un curs de apă limpede și guralivă care izvorăște din masivul Godeanu, la început fiind subțire, ca o spadă de argint. Abia în Munții Retezat începe Rîu Mare să-și merite numele ce i s-a dat. Culege dintr-o parte și din cealaltă firele de apă, crește și se rostogolește vijelios peste pietre. Cine îi urmează albia spre izvoare, la ceas de lună plină, va observa puterea acestei ape de a învăpăia, din loc în loc, întunericul. Acolo sînt „dornele" ce ațin calea apei și o transformă într-un evantai de oglinzi ce multiplică razele lunii. Cineva probabil le-a văzut și a visat să strîngă toate luminile rîului într-un buchet imens, pentru că acolo, în inima Retezatului, a fost gîndit și s-a înălțat cel mai mare baraj hidroenergetic din țară: are o înălțime de 176 m și poate strînge la pieptul său 220 milioane metri cubi de apă! Pentru construcția lui s-au folosit circa 6 milioane metri cubi de anrocamente și argilă. Utilizarea argilei pentru miezul barajului, în loc de cunoscutul beton armat, reprezintă o soluție tehnică românească de înalt prestigiu. Deși magnific, barajul nu este singura lucrare din Retezat ce glorifică puterea creatoare a omului – constructor din zilele noastre.

RÎUL SUBTERAN

Pentru a da cît mai multă forță căderii apelor spre... lumină, oamenii au așezat casa turbinelor mult mai jos de baraj, în locul numit Brazi. Iar pentru șuvoiul de apa care le va izbi paletele – rotindu-le și pulsînd spre toată țara lumina obținută – a fost săpat prin munte un tunel lung de 18,4 km, avînd un diametru de 4,90 m. Înainte de a întîlni turbinele, rîul subteran izvorît din baraj va curge pe o galerie forțată, adică aproape verticală, lungă de 760 m. Trebuie să menționăm că lupta cu miezul dur al muntelui s-a purtat și pentru colectarea celorlalte fire de apă, a tuturor pîraielor din Retezat. În acest scop s-a construit și o „aducțiune secundară"", cu o lungime de 33,7 km. După rotirea turbinelor de la Brazi și realizarea unei producții de 330 MWh energie electrică, apa aleargă tot pe sub pămînt, cale de 800 m, și pune în mișcare „paletele" Centralei Clopotiva (cu o putere de 14 MW). Putem spune deci că pe aceste albii noi, săpate direct prin trupul muntelui, curge acum adevăratul Rîu... Mare!

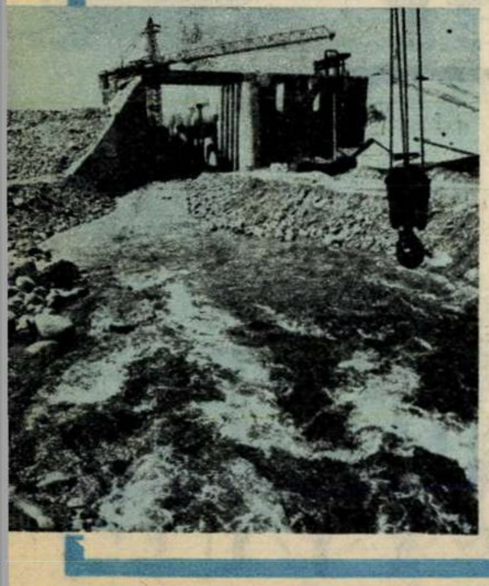

CONSTELAȚIA DIN AVAL

De la Clopotiva, Rîu Mare își continuă cursul său natural, destul de lung (de la izvoare pînă la rîul Strei, în care se varsă, măsoară 62 km!). Pe acest traseu, numit „aval", oamenii au hotărît să construiască nu mai puțin de 9 uzine hidroelectrice. Prima, cu o putere de 16 MW, a și fost ridicată la Ostrovu Mic. De aici, apa va trece cu presiune, în mod succesiv, prin trei uzine hidroelectrice – Ostrovu Mare, Cîrnești I și Cîrnești II –, asigurîndu-le funcționarea. Urmează lacul de acumulare Păclișa, unde va funcționa uzina cu același nume, apoi două obiective energetice: Totești I și Totești II. Un al treilea lac de acumulare și o nouă uzină de lumină din aval vor fi la Hațeg. Apoi alte turbine vor fi instalate la Sîntămăria Orlea – cea de-a 9-a uzină hidroelectrică și ultima.

ULTIMA? NU!

Hidrocentrala de la Sîntămaria Orlea va fi doar ultima din „Constelația Rîu Mare"! Nu însă și ultima a bazinului hidrografic din această zonă. De la Subcetate – unde Rîu Mare se varsă în Strei – pînă la vărsarea Streiului în apele Mureșului, lîngă Simeria, acești minunați constructori ai epocii noastre vor face să răsară alte și alte salbe de stele, care vor fi una dintre cele mai strălucitoare diademe de lumini pe fruntea țării noastre.

MARIN NEGOIȚĂ
Subredacția „Voci tinere", Deva

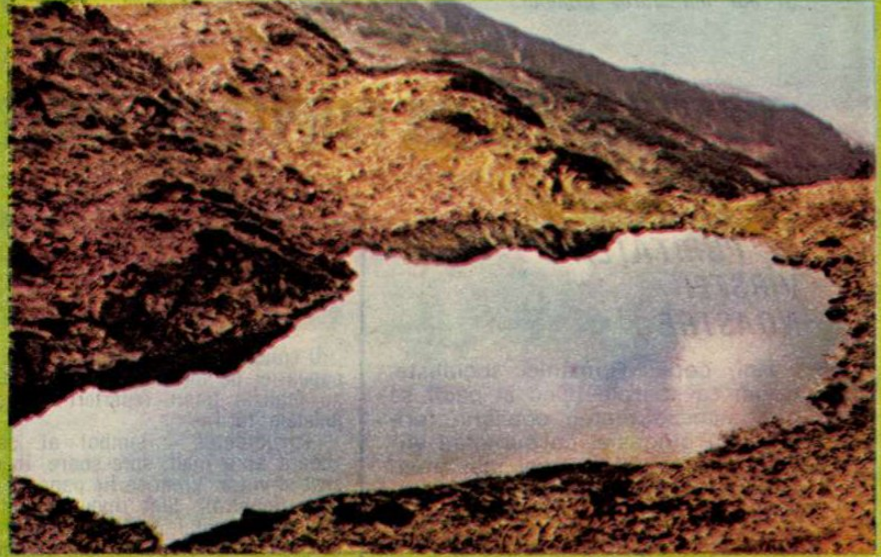

FRUMOASĂ EȘTI,
PATRIA MEA!

PARCUL NAȚIONAL
RETEZAT
REZERVAȚIE A BIOSFEREI

În varietatea comorilor naturale ale țării noastre, Masivul Retezat se detașează prin măreția și splendida panoramă a reliefului muntos, prin spectaculoasele urme ale glaciației cuaternare, atît de expresiv reprezentate prin bogăția florei și faunei, bine conservate de-a lungul timpului.

Călătorul care străbate frumoasa Țară a Hațegului va fi impresionat de numeroasele creste semețe ale acestui masiv, dintre care mai însemnate sînt Retezatul (2 484 m), Peleaga (2 509 m), Vîrful Mare (2 458 m), Păpușa (2 502) și Bucura (2 436 m). Cele peste 20 de vîrfuri ce trec de 2 300 m și alte aproape 40 de peste 2 200 m fac ca înălțimea medie a acestui masiv, de aproximativ 2 350 m, să întreacă pe aceea a Munților Făgărașului, deși aceștia din urmă cuprind mai multe vîrfuri ce depășesc înălțimea de 2 500 m.

Retezatul adăpostește cele mai pitorești efecte ale glaciației cuaternare. Cel mai mare era ghețarul Lăpușnicului, rezultat în urma unirii ghețarilor Peleaga și Bucura, în lungime de aproape 10 km și cu o grosime a gheții de 200—300 m. Aproape la fel de mari erau și ghețarii Nucșorului (7 km) și ghețarii de circ Bucura, cu o suprafață de 8 kmp, Custura — 10 kmp și Judele, de 12 kmp.

Din minunatele tablouri pe care cu dărnicie ni le oferă acest masiv, lacurile alpine (tăurile), aceste mărturii spectaculoase de azi ale fostelor glaciații, măresc splendoarea și măreția de netăgăduit a peisajului montan. Ele se prezintă adesea sub forma unor salbe înșirate pe văile glaciare sau, mai rar, sub forma unor cuvete simple, relativ izolate, înconjurate de enorme blocuri de grohotișuri și tufe de jnepeni greu de străbătut. Există 82 lacuri în Retezat, acest număr incluzînd, desigur, și unele lacuri temporare, de dimensiuni mai mici.

Grandios ne apare imensul amfiteatru al Bucurei, care cuprinde mai multe lacuri, dintre care cel mai frumos este marele lac Bucura, situat la o altitudine de 2 041 m și cu o suprafață de peste 10 hectare. Între frumoasele și atrăgătoarele lacuri înșirate pe valea superioară a Bucurei se numără Ana, Lia, Viorica, Florica, adevărate podoabe de preț pentru iubitorii de frumos. Al doilea lac ca mărime după Bucura este Zănoaga, situat la o altitudine de 1 973 m și avînd o suprafață de 9,5 hectare, iar al treilea, Tăul Negru, la 2 014 m altitudine și cu o suprafață de 7 hectare. Din aceste lacuri pornesc torente tumultuoase cu cascade în serie, suspendate deasupra prăpăstiilor, cum este aceea a Bîrlei (80 m) sau cea din Cimful Mare (150 m).

Oferind trasee turistice și peisaje de neuitat, constituind, totodată, o veritabilă comoară științifică, Masivul Retezat a stat în atenția oamenilor de știință din țara noastră, a tuturor iubitorilor naturii. Din inițiativa renumitului naturalist clujean Alexandru Borza a fost creat în zona centrală a masivului, în anul 1935, Parcul Național Retezat, care păstrează într-o stare naturală mărturiile nevătămate ale glaciației de odinioară, raritățile florei și faunei. Rezervația științifica, inglobată în cadrul Parcului Național, înființată în 1955, este destinată conservării florei și faunei, precum și cercetărilor științifice.

În cadrul parcului și al rezervației științifice, flora și fauna se caracterizează printr-o bogăție și o diversitate deosebite. La altitudini mici, pe versanții munților se distinge etajul pădurilor de fag, urmat la altitudini mai mari de păduri de fag în amestec cu rășinoasele. Zona alpină este reprezentată prin molidișuri și jnepenișuri cu rare exemplare de zîmbru (Pinus cembra). Deasupra acestora se dezvoltă, la altitudinile cele mai mari, tufe de smîrdar, afine și azalee pitică. Specia dominantă în zona alpină este jneapănul, ce alcătuiește desișuri de nepătruns pe piscul Stînișoarei, Fața Retezatului în Valea Galeșului, în jurul Tăului Gemenele, Tăului Negru și altele. La altitudini de peste 1 600 m apare încă o specie deosebit de interesantă, o adevărată podoabă a etajului subalpin și alpin: zîmbrul, un adevărat relict glaciar, ce alcătuiește populații de vîrste și dimensiuni impresionante.

Fauna este tot atît de bogată ca și flora. Prin făgete și molidișuri trăiesc mistreți, urși, lupi și rîși. În pajiștile alpine sau pe malul lacurilor pot fi zărite siluetele elegante ale caprelor negre ce îmbogățesc printr-o prezență originală încîntătorul peisaj carpatin. În ultimii ani au fost introduse în Parcul Național Retezat marmotele, animale din familia rozătoarelor, care trăiesc în zona golurilor de munte la înălțimi cuprinse între 1 500 și 2 000 m, preferînd zonele sudice stîncoase în care sapă galerii. Din lumea păsărilor nerăpitoare se detașează cocoșul și găinușa de munte care populează pădurile de rășinoase. În număr redus pot fi, de asemenea, întîlnite potîrnichea, porumbelul de scorbură și sitarul. Dintre păsările răpitoare de zi, mai des întîlnite, sînt uliul porumbar, șoimul călător, șoimul rîndunelelor, șorecarul comun și acvila de stîncă (Aquila chrysaetos), pasăre sedentară ce se apropie de mărimea vulturilor. O mîndrie a avifaunei Retezatului a constituit-o, în secolul trecut, prezența marilor păsări răpitoare, azi dispărute. Astfel, fostul stăpîn al înălțimilor alpine, vulturul bărbos (Gypaetus barbatus aureus) a dispărut din Retezat ca și din restul Carpaților Meridionali.

Importanța științifică și peisagistică deosebită a determinat declararea, în anul 1980, a Parcului Național Retezat ca rezervație a biosferei, dobîndind astfel semnificația unei contribuții de seamă a statului nostru la crearea rețelei mondiale de parcuri naționale, la îmbogățirea tezaurului științific al planetei noastre.

SILVIA BURNAZ
Subredacția „Voci tinere", Deva

SEMAFOR

clovnul

— foileton —

Clasa noastră nu este o arenă de circ. Nici nu poate fi. Totuşi avem un clovn: Petrică D. Nu foloseşte nici un accesoriu utilizat la circ, ci doar rechizitele şcolare.

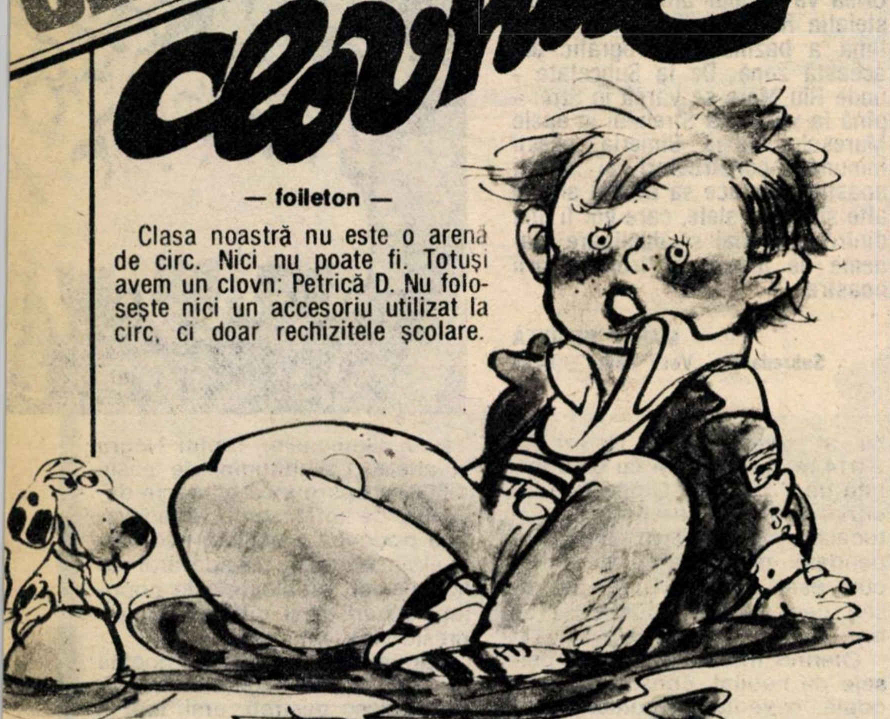

Are – din păcate – succes! Mulţi colegi din clasă şi din alte clase se amuză de năzbîtiile lui.

Într-o zi, ca să atragă atenţia asupra sa, clovnul nostru s-a urcat pe acoperişul şcolii spunînd că va face exerciţii la... trapez. Uimiţi de curajul lui, cei aflaţi în pauză în curte s-au adunat uitîndu-se în sus. La sunetul clopoţelului, conştiincioşi şi disciplinaţi, spectatorii s-au îndreptat însă spre clase, lăsîndu-l pe clovn căţărat acolo.

Nemaiavînd spectatori, nu mai avea nici un haz să stea cocoţat, aşa că s-a grăbit să coboare. Un pas greşit – sau poate a alunecat – şi a căzut pe burtă într-o baltă. Speriaţi, colegii şi tovarăşii profesori au venit să vadă ce i s-a întîmplat.

Din fericire, nu păţise nimic, era doar mînjit cu noroi din cap pînă-n picioare. Spectatorii rîdeau de el, de clovnul murdar din cale-afară.

Şi clovnul s-a supărat. Simţise că de astă dată nu de glumele lui rîdeau, ci de el însuşi...

...Parcă din ziua aceea Petrică D. n-a mai făcut atîtea.

FLORINA ŢIGANU
Subredacţia Casei pionierilor şi şoimilor patriei, Arad

INSTANTANEU

Parcurile şi spaţiile verzi din preajma şcolilor, monumentele istorice din municipiul nostru au fost luate în îngrijire de elevi. Este o dovadă a hărniciei şi dorinţei ca străvechiul leagăn de istorie şi civilizaţie să devină din zi în zi mai frumos, mai bine gospodărit.

Fotoreporterii subredacţiei noastre au surprins pe peliculă însă — spre regretul nostru — şi exemple de colegi certaţi cu disciplina cetăţenească. Jocul cu mingea pe spaţiile verzi, aruncarea hîrtiilor şi gunoaielor pe stradă, ruperea florilor, echilibristica pe bănci sînt fapte care nu le fac cinste.

Foto: MONICA URIAN şi RAUL CIURTIN
clasa a VII-a, Alba Iulia

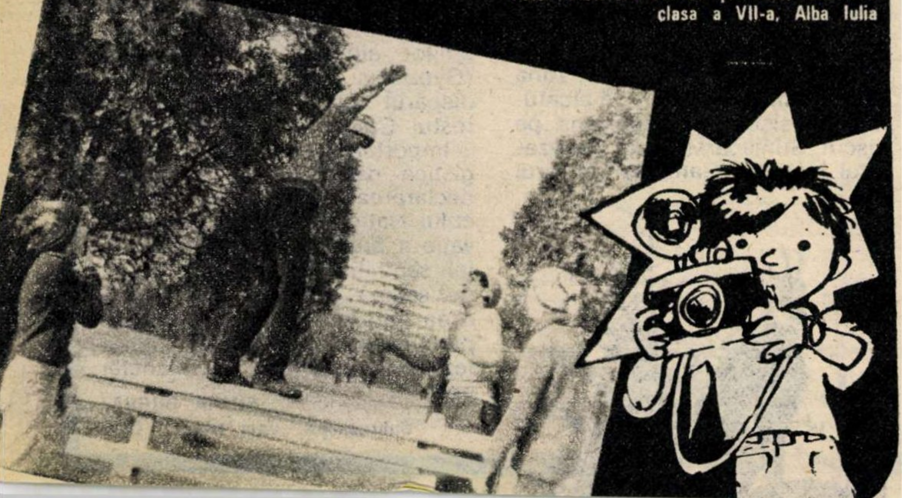

INTERVIU CU UN...

ANTICAMPION

Colegul nostru, Sorin M., este „campionul" clasei la nepunctualitate. Din partea „Semaforului" s-a format o echipă pentru a-i lua acestei ciudate celebrităţi un interviu. Iată ce au consemnat reporterii:

Reporter: Ai reuşit să realizezi cel mai mare număr de „goluri" în orarul zilnic. Şi la note slabe eşti tot pe primul loc. Ce sentimente te încearcă?

„Campionul": Păcat că nu se omologhează recordurile absolute şi în acest sens. Aş fi încercat să-l dobor.

Reporter: Este adevărat că dirigintele tău, colegii tăi de clasă au încercat să te împiedice în realizarea recordurilor?

„Campionul": Este adevărat, însă eu mi-am urmărit cu străşnicie „ţelul" şi astăzi — vedeţi — sînt pe primul loc!

Reporter: Credem că eşti mai degrabă un campion anticampion! Ce planuri de vacanţă ai?

„Campionul" (oftează, brusc întristat): Cu asemenea „glorie" mai poţi să-ţi faci planuri de vacanţă?!

ANDREEA MUNTEANU şi IULIANA PICU
clasa a VII-a, Piatra Neamţ

POVESTIRE

În spatele cortinei, emoţiile sînt mai mari ca de obicei. Spectacolul trebuie să înceapă şi totuşi cortina nu se ridică. De ce? Un ropot de aplauze subliniază nerăbdarea spectatorilor. Ce se întîmplă? Corina soseşte în goană pe scenă:

– Copii, nimic! Nicoleta nu se vede venind!

– Dar la spectacolul de dimineaţă a fost, arăta bine, nu a spus nimic despre ceva ce ar fi putut să o împiedice pentru a veni la spectacol, spuse cu lacrimi în ochi Adina.

– Nu-i nimic, zise cu hotărîre Simona, ne vom descurca şi singuri. Eu ştiu rolul Nicoletei, iar Adina mînuieşte bine păpuşa ei. Copiii nici nu vor observa lipsa Nicoletei.

Cortina s-a deschis. Personajele îşi jucau rolul cu emoţie, talent şi dăruire. Spectatorii urmăreau cu sufletul la gură acţiunea şi, deodată, au izbucnit aplauzele. Spectacolul a plăcut. Simona îşi drege vocea, făcuse eforturi ca să şi-o schimbe, Adina îşi masa muşchii mîinilor. O dureau, dar era fericită. Piesa a fost salvată. Se vor întîlni marţi la repetiţie. Oare va veni Nicoleta?

– Salut, fetelor!

– Nicoleta, cum ai putut să nu vii la spectacol? Cum ai putut?

– Nicoleta, ne-a fost aşa de greu, ne-a fost ruşine de copii! Ce-a fost?

– A, nu vă speriaţi. Am fost în vizită la o rudă.

– Dar de ce nu ne-ai anunţat? De ce nu ai dat telefon? La ce oră ai plecat?

– La patru. M-am gîndit că vă descurcaţi şi fără mine. Vă rog să mă scuzaţi.

EXISTĂ O SCUZĂ?

Şi repetiţiile au început. Se pregătea un nou spectacol. Nicoleta era în formă. Cînta şi recita aşa de frumos! Minunat!

A venit şi ziua mult aşteptată. Pionierii-actori urmau să apară pe scena clubului muncitoresc de la întreprindere. Cîţiva aveau acolo chiar pe mamele lor. Nu le-au spus nimic. Era o surpriză!

– Vai, fetelor, ce emoţii am! Ce va spune mama mea? Parcă am uitat şi versurile!

– Aşa este înainte de spectacol, dar acolo îţi vei aminti tot.

– Dar unde-i Nicoleta? întrebă gîtuit de emoţie Marius, şi inima-i bătea cu putere gîndindu-se la întîmplarea cu piesa de teatru.

– Nu vine. A spus să o scuzăm! Are antrenament la handbal...

– Cînd a spus?! Pe noi de ce nu ne-a anunţat? Doar am fost la ore împreună!

– La unu, cînd am plecat acasă.

– Nu. N-o mai scuzăm, spuse Adina. Nicoleta îşi bate joc de munca noastră.

– Dar era obligată să meargă la antrenament, nu?

– Tocmai de aceea nu trebuia să se angajeze într-o acţiune la care ştia că nu poate să participe! Doar ştia că joi are antrenament şi că tot atunci dăm şi spectacolul!

Discuţiile au continuat. Unii erau de părere că Nicoletei trebuie să-i treacă şi această absenţă cu vederea. Alţii spuneau dimpotrivă că nu trebuie scuzată sub nici un motiv. Voi ce credeţi?

MARIA SAVU
Casa pionierilor şi şoimilor patriei, Sebeş

DISPECER „CUTEZĂTORII"

Dispecer
„Cutezătorii"

„Dispecer Cutezătorii"!
Un nou concurs al revistei?
Un nou personaj?
Un nou aparat electronic?
Toate la un loc — și ceva mai mult!

„Dispecer Cutezătorii" este un calculator electronic care lucrează pentru noua noastră rubrică, avînd același nume: **„Dispecer Cutezătorii"!**

Este o rubrică a prieteniei cititorilor, o rubrică a celor care știu să coopereze, o rubrică a elevilor care nu-și risipesc timpul liber, ci îl utilizează chibzuit pentru preocupări interesante, folositoare!

Acest atent și prietenos **„Dispecer Cutezătorii"** este programat să memoreze preocupările voastre din timpul liber și să vă ofere, la cerere, prin intermediul rubricii, adrese și informații utile.

De exemplu: **Îți place** poezia (sau pictura, astronomia, muzica, șahul, aviația, cinematograful, grădinăritul etc.) și vrei să corespondezi cu un coleg care are aceeași pasiune? Adresează-te în acest sens rubricii **„Dispecer Cutezătorii"** care îți va publica adresa.

Colecționezi mărci poștale, monede, fanioane sportive etc. și dorești să faci schimburi cu alți colecționari? Scrie-ne. Te va ajuta același **„Dispecer Cutezătorii"**. Nu uita că se pot face și schimburi de jucării, cărți, reviste, piese electronice etc. Grăbește-te să introduci în memoria calculatorului **„Dispecer Cutezătorii"** ceea ce te interesează.

Te preocupă **o anumită meserie,** vrei să afli amănunte, să știi unde se învață? Adresează-te rubricii **„Dispecer Cutezătorii"** și îți vor scrie chiar elevii acestei școli!

Cum trebuie să arate o scrisoare adresată rubricii (și deci calculatorului) **„Dispecer Cutezătorii"**?

Această scrisoare va cuprinde:

- indicarea domeniului care te preocupă (muzică, sport, cinema etc.);

- numele și prenumele tău; vîrsta, clasa;

- adresa ta completă; strada și numărul, localitatea, județul, codul poștal;

- pe plic, alături de adresa redacției (revista „Cutezătorii", București, Piața Scînteii nr. 1), vei specifica **„Dispecer Cutezătorii"**.

Dragi prieteni, calculatorul rubricii așteaptă să-i scrieți pe adresa de mai sus!

Notați-vă și voi!

Inaugurăm rubrica **„Dispecer Cutezătorii"** cu cîteva adrese care vor fi utile tuturor.

●

Marius Pop, Cluj-Napoca: *„Mă interesează caii și călăritul. Este adevărat că unii pionieri cresc cai? Unde să mă adresez?"* Notează-ți adresa: **comandamentul unității de pionieri de la Școala din Vlașinu, jud. Giurgiu.** Scrie-le colegilor de acolo, vei afla de la ei multe lucruri interesante.

●

Liviu Mănoiu, Ploiești: *„Mă interesează pictura pe sticlă. V-aș ruga să-mi spuneți unde să scriu pentru a face schimb de experiență."* Iată adresa dorită: **Ovidiu Dascălu, cl. a V-a, cercul de artă plastică al Casei pionierilor și șoimilor patriei, Suceava, jud. Suceava.** Precizăm că Ovidiu este laureat al concursului nostru „Eroica", secțiunea artă plastică.

●

Adela Vodă, Constanța: *„Îmi place șahul. Aș vrea să corespondez cu colegi care au organizat un campionat pe școală fiindcă și eu mă gîndesc să organizez unul".* Iată adresa: prof. Nicolae Bădiță, **Școala Roșu, comuna Dobrun, județul Olt.** La Roșu, aproape toți copiii joacă șah. Nu e de mirare că aici posesc multe titluri de campioni!

●

Repetăm: La adresele de mai sus sînt invitați să scrie nu numai cei trei cititori nominalizați, ci oricare alt cititor pe care-l interesează domeniile de mai sus. Și scrieți-ne pe ce alte teme și subiecte doriți să corespondați!

OLGUȚA VĂ SFĂTUIEȘTE

Pentru a păstra în ordine chiar și cele mai mici lucrușoare, puneți-le la... „ciorap". Ciorapul din imagine este mai puțin obișnuit: are buzunare „etajate", o tijă subțire, din metal sau lemn, și un șnur pentru a fi agățat în locul dorit.

Stabiliți singure dimensiunile ciorapului și ale buzunarelor, în funcție de ceea ce doriți să păstrați în acesta.

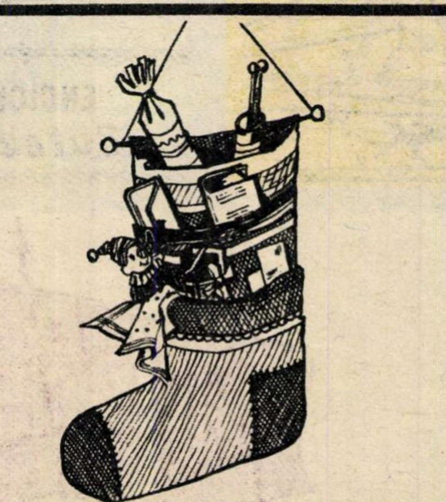

Etajeră „CIORAP"

Materialele din care puteți să realizați acest nostim și funcțional ciorap vă stau la îndemînă: fie resturi de lînă, melană etc., fie diferite bucăți de pînză, terocel, in, imprimate, viu colorate și, bineînțeles, asortate. Pentru înfrumusețarea „ciorapului" aplicați paspoaluri și dantelușe.

●

Dragi prietene,

De această dată, sfaturile pe care vi le-am dat mi-au fost sugerate de prietenele mele de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei din Tg. Jiu.** M-aș bucura dacă în scrisorile voastre mi-ați face propuneri cu privire la conținutul rubricii de față, care să vă fie de folos și în perioada vacanței de vară.

Cu prietenie,

Olguța

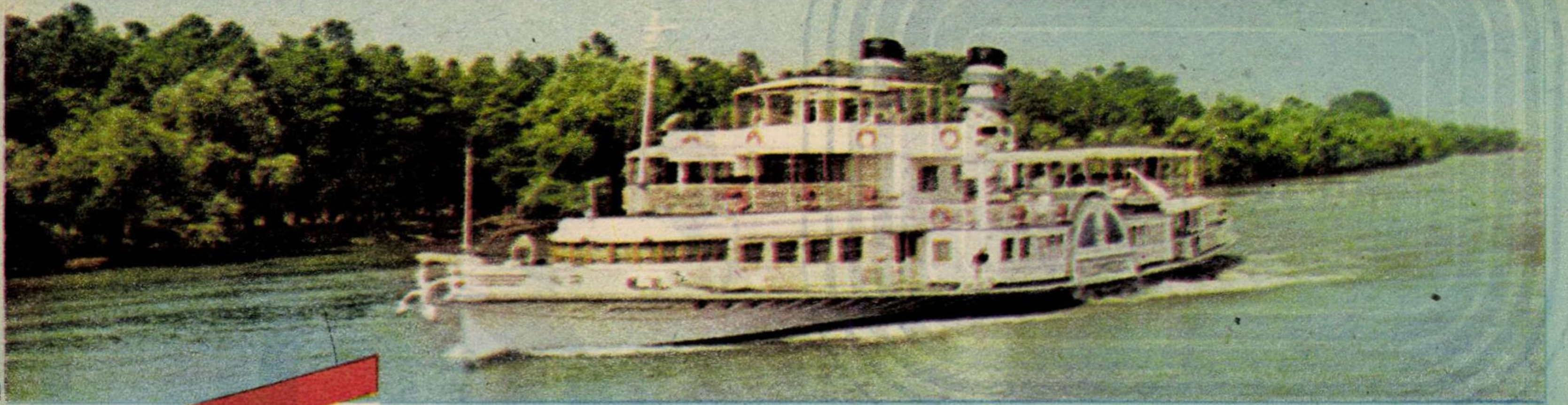
1

MIC DICȚIONAR MARINĂRESC

Pagini realizate de cititori

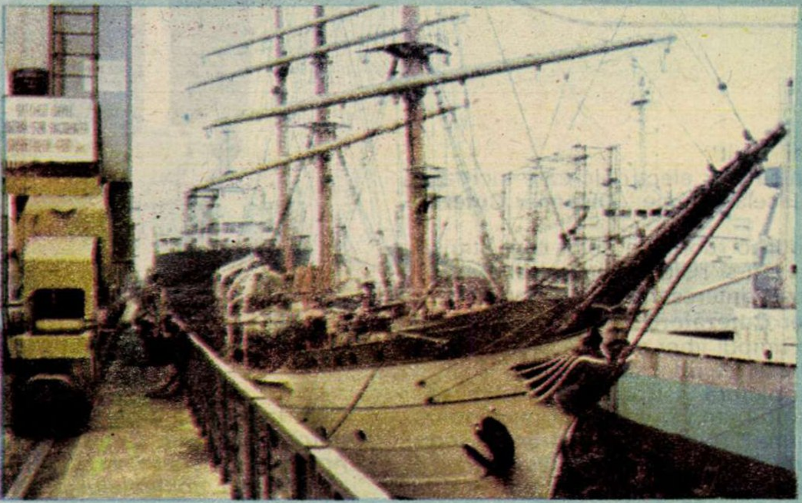
2

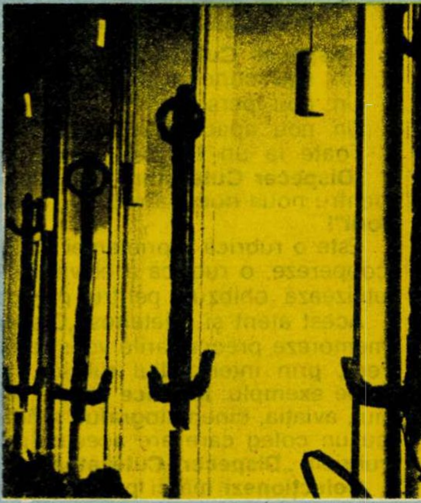
3

ANCORĂ — Prima ancoră folosită a fost un pietroi legat cu o funie, aruncat în apă pentru staționarea ambarcațiilor. Muzeul Marinei din Constanța posedă o bogată colecție de ancore antice. Ancorele de astăzi, din fontă, au forme complicate și dimensiuni proporționale cu navele care le folosesc (3).

BRIC — Prima noastră navă-școală (1882), bricul „Mircea" (2), a contribuit la formarea majorității covîrșitoare a marinarilor români, a evidențiat calitățile marinarilor noștri: cutezanța, inițiativa, competența și hotărîrea, dragostea de patrie. Într-un prestigios anuar de specialitate, găsim și bricul „Mircea", cu un text revelator: „Se spune că ar fi fost una din cele mai rapide și mai bune nave cu vele ale vremii sale".

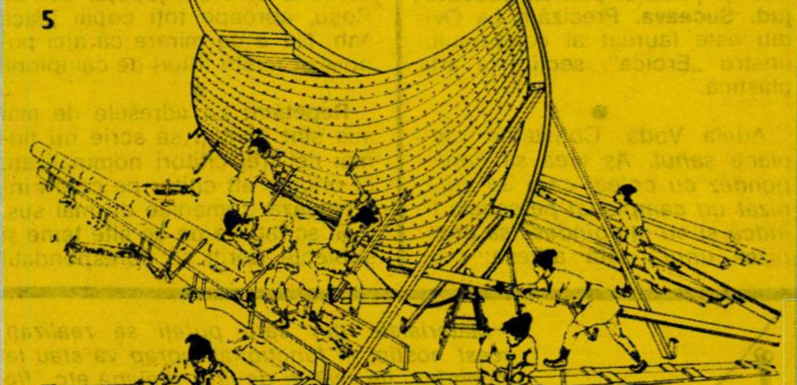
5

DRAGĂ — România posedă circa 2 840 km de căi navigabile fluviale, din care 1 075 km pe Dunăre și 300 km pe brațele fluviului. Prin întreținerea și dragarea corespunzătoare a acestor căi (4), țara noastră și-a cîștigat un binemeritat renume. Construită în 1903 la Turnu Severin, draga „Stînca" se află și acum în funcțiune.

ECLUZĂ — Magistrala Albastră, Canalul Dunăre-Marea Neagră, ctitorie a Epocii Nicolae Ceaușescu, reprezintă o realizare fără precedent a țării noastre. La extremitățile canalului au fost construite ecluze de dimensiuni impresionante. Ele asigură trecerea unor nave de pînă la 2 500 tdw.

FAR — Pe timp de noapte, furtună, ceață, navigatorii nu pot observa țărmul, existînd pericolul de distrugere a navei. Farurile micșorează acest pericol. La Constanța pot fi admirate atît farul construit de genovezi cu veacuri în urmă cît și modernul radiofar construit în zilele noastre.

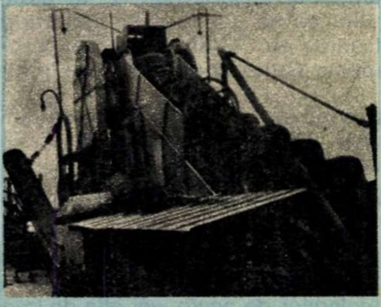
4

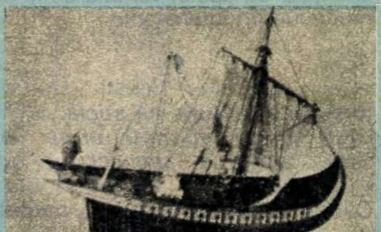
6

ENCICLOPEDIE „Cutezătorii"

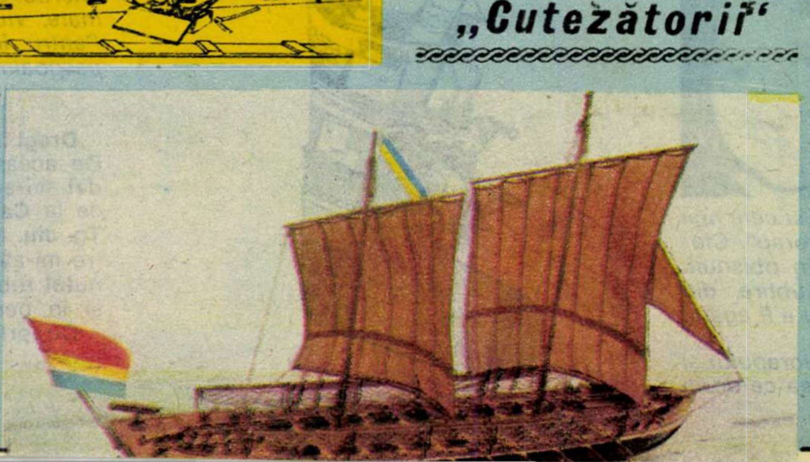
7

GOELETĂ — Prima navă românească sub pavilion național, construită la șantierul naval de lîngă Giurgiu, în 1834, a fost goeleta „Marița". Cu ocazia lansării la apă, Cezar Bolliac îi ura: „Mergi, corabie, mergi de arată Europei culorile României".

IMERSIUNE — Continuînd tradiția marinei românești în navigația submarină, în zilele noastre, Institutul de cercetări marine a realizat un minisubmarin pentru studierea platformei continentale a Mării Negre.

JURNAL — Jurnalele de bord ale navelor românești care au cutreierat mările lumii la începutul secolului nostru constituie documente de mare valoare pentru cercetătorii care studiază istoria marinei române.

LOTCĂ — Nu se poate imagina peisajul Deltei Dunării fără numeroasele lotci pescărești. Interesant este faptul că tipul de velă folosit de aceste ambarcații, „vela pe spetează", a fost inventată de pescarii de la gurile Dunării.

MONITOR — Aceste nave sînt cele mai reprezentative pentru flota noastră din prima jumătate a secolului XX, ele fiind un simbol al independenței și suveranității naționale. Construite în 1907, monitoarele au participat cu succes la ambele războaie mondiale, încheindu-și activitatea în deceniul șapte.

NAVĂ — Construcția de nave din țara noastră, cu vechi tradiții, s-a dezvoltat imens în anii socialismului, cînd au fost amenajate numeroase șantiere navale, cu o producție impresionantă. Astăzi construim nave de foarte multe tipuri, o parte din ele fiind destinate exportului.

PÎNZAR — După toate probabilitățile, Ștefan cel Mare avea o importantă flotă pe Dunăre și pe mare. Nava specifică acestei epoci, descrisă pentru prima dată de Gh. Asachi, este pînzarul moldovenesc, navă solidă și ingenios construită (5, 6).

REMORCHER — De la activitățile portuare pînă la transporturile fluviale, remorcherele reprezintă o prezență obișnuită. Marile remorchere care manevrează navele din radă sau remorcherele împingătoare de pe Dunăre întregesc imaginea despre marea capacitate constructivă a șantierelor noastre navale.

ȘALUPĂ — „Astăzi, la douăsprezece ceasuri europenești, au sosit trei vase supt denumire de șeici, armate cu tunuri, pe care șeici, după porunca Excelenței Voastre, le-am și pornit la locul poruncit (7).
Praporcic Petrescu"

Am reprodus un fragment dintr-un raport inedit emis la 10 iulie 1845, reprezentînd actul de naștere al flotei militare românești, urmare firească a faptului că în 1829 Muntenia și Moldova debutau în comerțul extern liber.

„TUDOR VLADIMIRESCU" — Puține nave din zilele noastre se pot mîndri că au peste 100 de ani de navigație. Se pare că acest vas (1) a fost construit în 1854, dar oficial anul construcției este socotit 1874. Inițial remorcher, este transformat, la Turnu Severin, în navă de pasageri. În 1953—1954 i se aduc îmbunătățiri și modernizări. În 1974, la intrarea cabinei din prova-tribord s-a montat o placă de bronz cu următorul conținut: „N.R. Tudor Vladimirescu 1874—1974, o sută de ani de navigație". Și astăzi vaporul face curse de agrement între Galați și Sulina.

„TRANSILVANIA" — Este nava reprezentativă a flotei noastre din 1938 pînă în anul 1970. Supranumită „Lebăda Mării Negre", nava „Transilvania" a purtat cu cinste tricolorul românesc în Marea Neagră și Mediterana. Construită în 1938, „Transilvania" era una dintre cele mai moderne nave de pasageri ale epocii.

VEDETĂ — Spre finele secolului trecut, dornică de a-și consolida poziția la Dunăre, amenințată de flota austroungară, România comandă în Anglia opt vedete torpiloare. Odată terminate, ele au plecat spre țară. Pe mare, vedetele au fost remorcate cîte patru de cîte un remorcher. O furtună a rupt remorca uneia dintre ele. Comandantul englez al transportului a decis abandonarea. La bordul vedetei însă erau un mecanic român și pilotul englez. Mecanicul român pornește motoarele și, luptîndu-se cu furtuna, ajunge la Hook-of-Holand în momentul în care ziarele locale anunțau naufragiul vedetei române.

ZBATURI — În zorii propulsiei mecanice a navelor, sistemul cel mai folosit a fost cel al zbaturilor. Acest sistem de propulsie a fost foarte răspîndit și în dotarea navelor românești. Prima navă militară a Principatelor Unite era propulsată cu zbaturi. Depășite din punctul de vedere tehnic, zbaturile au fost înlocuite cu elice.

Subredacția „Cutezătorii", Slobozia

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
1								■		
2		■					■			
3						■				
4				■						
5	■							■		
6					■				■	
7			■							
8		■					■			■
9						■				
10				■						

ORIZONTAL: *1) Vremea copilăriei noastre - O temă fără ea! 2) Baza pentru copii - Copiii noștri. 3) A doua casă pentru micuții copii - Se exprimă pe note. 4) Întîi ianuarie! - A plînge ca și copiii. 5) A trage copii - Stau la grădiniță! 6) Copii - Pofta de joc a copiilor. 7) Final de copilărie! - E încă un copil. 8) Copil - Uluită! 9) Bucuria copiilor - Exprimă existența unor copii. 10) Pitit în centru! - A scoate în evidență.*

VERTICAL: *1) Copil - Copii (fig.). 2) Porție - Un șmecher de copil. 3) Începător în ale meseriei - Taica... fără asemănare! 4) Dă nume copiilor - Copil. 5) Grupa mare a copiilor - Pionier al zborului spre lumină. 6) Mic și fără cap! - Poartă numele unei gingașe flori. 7) Prieten de joacă al copiilor - Din copilărie! 8) Fragil - Sînt încă tinere. 9) Copii - Copil la școală. 10) Copil... - „ce începe să se maturizeze!*

Dicționar: **IAN, INC**
Subredacția „Cutezătorii", Timișoara

CONCURSUL
ARENA MATEMATICIENILOR

5 PAVAJUL

În diverse locuințe, mai cu seamă în băi sau bucătării, podeaua este realizată prin alăturarea unor pavele de diverse forme geometrice, precum triunghiuri, pătrate, hexagoane etc., adică poligoane geometrice cu forme regulate. Puteți preciza cîte astfel de pavele cu forme geometrice de poligoane regulate pot fi grupate maximum în jurul unui punct ca vîrf comun?

3 ȘAH

— Răspuns la problema din numărul trecut:

Soluția I:
1. De2-e5, Re8-f8 sau d8 2. De5-h8 sau b8 mat.

Soluția a II-a: 1. De2-b2, R8-f8 sau d8. 2. Db2-h8 mat sau Db2-b8 mat.

UNDE-I GREȘEALA?

CU AJUTORUL A 10 CHIBRITURI, REPRODUCEȚI URMĂTOAREA OPERAȚIE ARITMETICĂ: 11 + 1 = 10, FOLOSIND CIFRELE LATINE.

FĂRĂ A MIȘCA NICI UNUL DINTRE CHIBRITURI, FĂRĂ A ADĂUGA CEVA, FACEȚI ASTFEL ÎNCÎT OPERAȚIA SĂ DEVINĂ CORECTĂ.

Problemă propusă de pionierii de la C.P.S.P., Arad

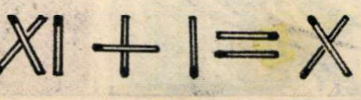

CONTINUAȚI ACEASTĂ SERIE:

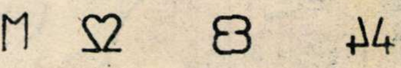

Subredacția „Cutezătorii", Cluj-Napoca

●●●●●●●●●●●●●●●●

JOC UNICEF

Acest dublu con gol pe dinăuntru are ciudata proprietate de a putea fi „jucat" în fel și chip cu ajutorul unui șnur. Jocul a poposit în Europa la sfîrșitul veacului al XIII-lea, venind din China.

„Mosorul" se poate strunji din lemn ușor, dacă nu cumva găsiți două conuri de plastic avînd circa 15 cm diametrul mare. Conurile se lipesc de un mic cilindru, învelit la rîndu-i într-un strat de cauciuc subțire, lipit și el, astfel ca șnurul să nu lunece prea ușor. Pe extremele mari ale conurilor se lipesc două cercuri decupate și ele din lemn, cu diametrul exterior egal cu cel maxim al conurilor și avînd grosimea de 1 cm.

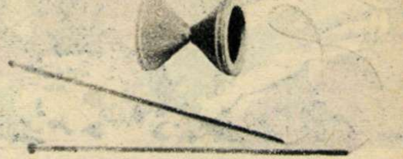

Șnurul se fixează de două baghete, menite să țină la distanța „mosorul" obținut.

Pentru a obține o mișcare din cele mai simple, se trece șnurul pe sub „mosor", apropiind cît mai mult bagheta dreaptă. Ridicînd brusc ambele baghete, dar mai cu seamă cea dreaptă, „mosorul" începe să se învîrtească pe șnur. De îndemînarea noastră depinde ca, manevrînd pe rînd cele două baghete, să menținem „mosorul" pe șnur cît mai multă vreme. Treptat vom învăța să-l lansăm în aer și să-l reprindem pe șnur, fără a-l scăpa. Arta este de a-l menține cît mai mult departe de sol.

TICUȚĂ CEL UITUC

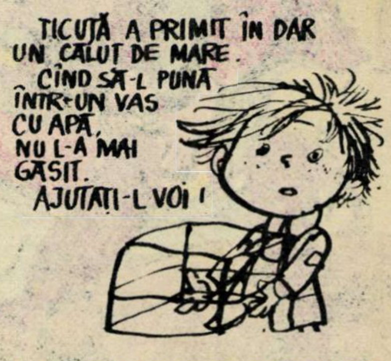
TICUȚĂ A PRIMIT ÎN DAR UN CĂLUȚ DE MARE.
CÎND SĂ-L PUNĂ ÎNTR-UN VAS CU APĂ, NU L-A MAI GĂSIT.
AJUTAȚI-L VOI !

Felicitări, tuturor cititorilor noștri care au colaborat la realizarea acestui număr al revistei !

Un zimbet senin de 1 Iunie !

Coperta noastră: Foto: Subredacția „Cutezătorii", București

CUTEZĂTORII 22 **Redacția revistelor pentru copii — București**

Redactor șef: ION IONAȘCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA
Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Responsabil de număr: ILEANA PIȚA
Prezentarea tehnică: VIOREL SÂMPETREAN

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prshr București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. *Index 41836 12 pagini 1.50 lei*

Scenariu : **PETRE LUSCALOV** Desene: **PUIU MANU**

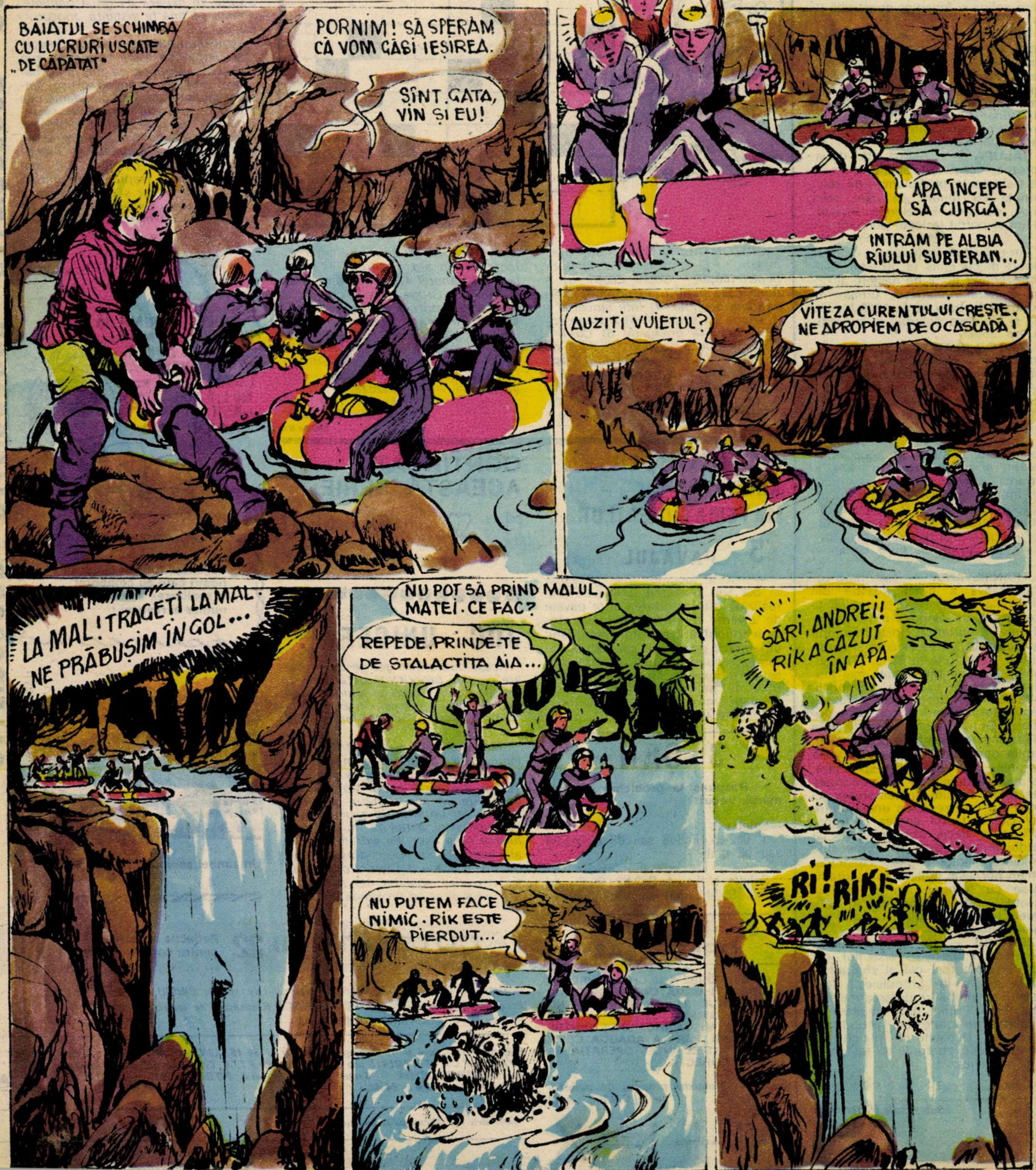
BĂIATUL SE SCHIMBĂ CU LUCRURI USCATE „DE CĂPĂTAT"
PORNIM! SĂ SPERĂM CĂ VOM GĂSI IEȘIREA.
SÎNT GATA, VIN ȘI EU!
APA ÎNCEPE SĂ CURGĂ!
INTRĂM PE ALBIA RÎULUI SUBTERAN...
AUZIȚI VUIETUL?
VITEZA CURENTULUI CREȘTE. NE APROPIEM DE O CASCADĂ!
LA MAL! TRAGEȚI LA MAL. NE PRĂBUȘIM ÎN GOL...
NU POT SĂ PRIND MALUL, MATEI. CE FAC?
REPEDE, PRINDE-TE DE STALACTITA AIA...
SĂRI, ANDREI! RIK A CĂZUT ÎN APĂ.
NU PUTEM FACE NIMIC. RIK ESTE PIERDUT...
RI! RIK!

Acțiunea „PRIETENII NATURII“ este în plină desfășurare

● Din toate colţurile ţării am primit sute de înscrieri!

● Primul talon de participare sosit la redacţie aparţine echipajului „RÎNDUNICA“ al Şcolii ŞOARŞ, judeţul BRAŞOV.

● Aşteptăm noi veşti de pe itinerarele tuturor „prietenilor naturii“, din activitatea voastră de cercetare agrobiologică, de ocrotire şi îngrijire a naturii! Ele vor fi publicate într-o rubrică specială a revistei noastre.

Cutezătorii

23

JOI, 5 IUNIE 1986,
ANUL XX (NR. 974)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

„A fi revoluţionar în agricultură înseamnă a acţiona permanent pentru realizarea noii revoluţii agrare, pentru o agricultură modernă, de înaltă productivitate şi eficienţă economică!"

NICOLAE CEAUŞESCU

CADRAN POLITIC

Întrunit în climatul de puternică angajare patriotică a întregului popor pentru înfăptuirea obiectivelor celui de-al 8-lea cincinal şi în atmosfera însufleţitoare generată de împlinirea a 65 de ani de la făurirea P.C.R., Congresul al III-lea al consiliilor de conducere ale unităţilor agricole, socialiste, al întregii ţărănimi, al consiliilor oamenilor muncii din industria alimentară, silvicultură şi gospodărirea apelor, desfăşurat sub preşedinţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, a analizat modalităţile şi căile de acţiune pentru îndeplinirea sarcinilor sporite ce revin agriculturii, importantă ramură a economiei naţionale, în perioada 1986–1990 şi în perspectivă, pentru înfăptuirea noii revoluţii agrare, parte integrantă a procesului de edificare a societăţii socialiste şi comuniste în România.

În cadrul marelui forum democratic al ţărănimii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al partidului, preşedintele R.S.R., a rostit o importantă cuvîntare.

Referindu-se la realizările din cincinalul trecut, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a arătat că agricultura a cunoscut în această perioadă o puternică dezvoltare, datorită organizării pe baze cooperatiste, socialiste, ridicării nivelului general de cunoştinţe şi de cultură al întregii ţărănimi, precum şi mecanizării lucrărilor agricole, chimizării şi marilor lucrări de irigaţii şi îmbunătăţiri funciare. În cincinalul trecut, în condiţiile climatice grele, mai ales din ultimul an, s-a realizat o producţie de cereale de 1 000 kg pe locuitor, unul din obiectivele importante ale Programului partidului, ale înfăptuirii noii revoluţii agrare. În anii socialismului, producţia agricolă a crescut de peste patru ori. Viaţa a demonstrat cu puterea faptelor superioritatea agriculturii socialiste, forţa creatoare a ţărănimii.

Secretarul general al partidului a arătat că obiectivul fundamental al actualului cincinal este intrarea României în stadiul nou, superior, de ţară mediu dezvoltată, urmînd ca pînă în anul 2000 patria noastră să devină o ţară socialistă multilateral dezvoltată, în care să se manifeste cu tot mai multă putere principiile comuniste de muncă şi viaţă. Realizarea acestor măreţe obiective impune trecerea la o nouă calitate a muncii şi vieţii, dezvoltarea intensivă a industriei, a agriculturii, a tuturor celorlalte ramuri ale economiei naţionale, realizarea noii revoluţii tehnico-ştiinţifice şi a noii revoluţii agrare. În acest scop sînt necesare dezvoltarea şi mai puternică a ştiinţei, învăţămîntului şi culturii, legarea şi mai strînsă a cercetării ştiinţifice cu învăţămîntul şi producţia, creşterea şi mai puternică a activităţii politico-educative de formare a omului nou cu o înaltă conştiinţă revoluţionară.

Obiectivul fundamental în agricultură, a evidenţiat tovarăşul Nicolae Ceauşescu, este înfăptuirea noii revoluţii agrare, care presupune modernizarea şi reorganizarea activităţii pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, în vederea sporirii puternice a producţiei vegetale şi animale, transformării condiţiilor de muncă, de viaţă şi de gîndire ale ţărănimii. Planul cincinal 1986–1990 are o importanţă hotărîtoare pentru înfăptuirea noii revoluţii agrare, astfel încît, în perspectiva anilor 2000, agricultura românească să realizeze pe deplin obiectivele stabilite de Programul partidului, asigurînd satisfacerea necesităţilor bunei aprovizionări a populaţiei şi a celorlalte cerinţe ale economiei naţionale.

Subliniind importanţa creşterii productivităţii pămîntului pe calea realizării programului de irigaţii şi îmbunătăţiri funciare, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a arătat că trebuie să se asigure folosirea judicioasă a fiecărui metru pătrat de teren. Pe baza generalizării experienţei bune a diferitelor unităţi agricole se va obţine o producţie de cereale de 30–33 de milioane de tone; în legumicultură se va obţine o producţie de 250–300 kg pentru fiecare locuitor al ţării; în pomicultură şi viticultură, o atenţie deosebită se va acorda concentrării plantaţiilor în zonele colinare, intensificării exploatării acestora.

Cuvîntarea a subliniat faptul că actualul cincinal este hotărîtor pentru înfăptuirea prevederilor de creştere a animalelor, a programelor privind zootehnia, dezvoltarea bazei furajere, a irigaţiilor, de combatere a eroziunii solului şi îmbunătăţiri funciare, de împădurire, de amenajare a pajiştilor, a rîurilor, a apelor. Realizarea tuturor acestor programe va asigura obţinerea unor recolte sigure în orice condiţii.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a arătat că sînt necesare măsuri hotărîte pentru creşterea eficienţei fiecărui sector de activitate. Este necesar să se acţioneze cu toată hotărîrea pentru aplicarea noului mecanism economico-financiar, astfel încît toate unităţile să funcţioneze pe baza autoconducerii şi autogestiunii.

Secretarul general al partidului s-a referit de asemenea la sarcinile ce revin cercetării, la direcţiile de acţiune pentru perfecţionarea conducerii, a democraţiei muncitoreşti revoluţionare în agricultură, la perfecţionarea învăţămîntului agricol, intensificarea activităţii politico-educative şi întărirea spiritului revoluţionar.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a efectuat în continuare o amplă analiză a vieţii internaţionale actuale, reafirmînd poziţia României în soluţionarea gravelor probleme cu care se confruntă omenirea, pentru triumful păcii în lume.

În încheierea cuvîntării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a adresat participanţilor la marele forum democratic al ţărănimii, oamenilor muncii de la sate, întregului nostru popor cele mai bune urări de noi şi tot mai mari împliniri pentru creşterea tot mai puternică a rolului agriculturii în dezvoltarea economico-socială a patriei, pentru ridicarea României socialiste pe culmi tot mai înalte de progres, de civilizaţie şi bunăstare.

Cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu, indicaţiile şi orientările cuprinse în acest important document constituie pentru toţi oamenii muncii din agricultură, pentru întregul nostru popor, un însufleţitor şi mobilizator program de acţiune, în vederea ridicării întregii activităţi la un nivel superior de calitate şi eficienţă, a îndeplinirii tuturor sarcinilor ce le revin în acest an şi în cincinalul 1986–1990.

PARTIDUL, CEAUȘESCU, ROMÂNIA

Trăim aceste fericite zile,
Înscrise-n viața-ntregului popor
Precum istoria înscrie-n file
Cu litere de aur mersul lor.

Sînt zilele ce-n inimă așteaptă
Și care mărturii prin timp rămîn,
Căci ne conduce-o forță înțeleaptă,
Partidul Comunist Român.

Și-n fruntea lui cea limpede veghează
Un înțelept și neînfricat bărbat,
Inimă tînără și minte trează,
În care țara-ntreagă s-a-ntrupat.

E Omul, Ceaușescu Nicolae,
Iubit ca steagul nostru tricolor,
Ca steagul roșu, limpede văpaie,
În zborul liber către viitor.

ALEXANDRU ANDRIȚOIU

PUTERNICA ÎNFLORIRE A AGRICULTURII NOASTRE SOCIALISTE

La 26 iunie 1965, în preajma Congresului al IX-lea al partidului — deschizător de nouă și rodnică epocă în istoria patriei — tovarășul **Nicolae Ceaușescu** s-a întîlnit cu țăranii din comuna ialomițeană Gheorghe Doja, analizînd la fața locului, într-un rodnic dialog cu lucrătorii ogoarelor, căile concrete de sporire a producțiilor agricole, de dezvoltare și înnoire a satului românesc.

Evocăm acea primă vizită de lucru întreprinsă de tovarășul Nicolae Ceaușescu în istorica vară a anului 1965, acum, cînd de puține zile în capitala patriei noastre a avut loc cel de-al III-lea mare forum democratic al țărănimii noastre, pentru că întreaga ei desfășurare dobîndește în aceste zile noi și profunde înțelesuri și semnificații. Mai întîi de toate, vizita de lucru a secretarului general al partidului în comuna Gheorghe Doja inaugura în viața țării un nou stil de conducere a activității economice și social-politice, în cadrul căruia o componenta esențială o constituie dialogul sistematic cu poporul, cunoașterea nemijlocită, la fața locului, a realităților țării, identificarea celor mai bune soluții prin consultarea consecventă cu făurarii bunurilor materiale și spirituale, prin punerea în valoare a uriașului potențial de gîndire, de inițiativă a maselor largi populare. Un stil nou de muncă și de conducere care-și are izvorul în luminoasa concepție a secretarului general al partidului că socialismul se construiește cu poporul și pentru popor, că participarea activă și efectivă a tuturor cetățenilor patriei la conducerea vieții social-politice reprezintă o uriașă pîrghie de progres, de accelerare a mersului înainte al societății noastre — ilustrare a marii încrederi a secretarului general al partidului în forța de creație istorică a poporului român.

Vizita de lucru întreprinsă de tovarășul Nicolae Ceaușescu acum aproape 21 de ani ilustrează, totodată, preocuparea partidului nostru pentru dezvoltarea permanentă a agriculturii românești, pentru transformarea revoluționară a condiției satului socialist. Această preocupare se întemeiază pe adevărul că fără o agricultură modernă, intensivă, de înalt randament și eficiență economică, organizată pe temelia aplicării celor mai proaspete rezultate ale cercetării științifice, nu se poate asigura nici făurirea noii orînduiri, nici înaintarea rapidă spre viitorul comunist al patriei. În spiritul acestei concepții, în anii **Epocii Nicolae Ceaușescu** , avînd drept trainic suport puternica dezvoltare a industriei noastre socialiste, politica agrară a partidului a urmărit cu neabătută consecvență, prin alocarea unor mari fonduri de investiții, dezvoltarea și modernizarea continuă a bazei tehnico-materiale a agriculturii noastre. Înțeleasă într-o viziune științifică, larg cuprinzătoare, strategia dezvoltării bazei tehnico-materiale a agriculturii s-a centrat pe cîteva direcții principale, în consens cu comandamentele progresului tehnic. E vorba de mecanizarea lucrărilor agricole, chimizarea producției, conservarea și ameliorarea capacității productive a fondului funciar — prin realizarea unor vaste lucrări de irigații, desecări, combaterea eroziunii solului și a inundațiilor —, introducerea operativă în producție a rezultatelor cercetării științifice de specialitate, utilizarea a noi surse de energie. Este ilustrativ în acest sens faptul că fondurile de investiții alocate agriculturii au sporit de la 6,4 miliarde în cincinalul 1951—1955, la 185,2 miliarde în cincinalul recent încheiat. Au crescut necontenit numărul mașinilor și utilajelor aflate în dotarea agriculturii, suprafața amenajată pentru irigații (aproape 3 milioane ha) etc. Pe această bază, agricultura românească produce astăzi de peste două ori mai mult decît în 1965.

În deplin consens cu treptele tot mai înalte pe care le-a urcat țara în anii Epocii Nicolae Ceaușescu, Congresul al XIII-lea al partidului a stabilit ca obiectiv fundamental în domeniul agriculturii înfăptuirea **noii revoluții agrare,** cu alte cuvinte făurirea unei ramuri economice moderne, capabile să asigure realizarea unor producții agricole înalte, sigure și stabile, în condiții de eficiență economică ridicată. Înțeleasă ca un proces complex, de mare anvergură, noua revoluție agrară — concept original, elaborat și promovat de tovarășul Nicolae Ceaușescu — presupune, în esența sa, creșterea și mai puternică și modernizarea bazei tehnico-materiale, modernizarea proceselor tehnologice în ramurile de bază, accentuarea laturilor calitative ale întregii activități din acest domeniu. Presupune obținerea unor producții superioare care să amplifice contribuția agriculturii la dezvoltarea generală a țării, transformarea profundă a nivelului pregătirii profesionale, a felului de a gîndi și a munci al tuturor lucrătorilor ogoarelor. În înfăptuirea obiectivului noii revoluții agrare, partidul nostru pornește de la realitatea că agricultura, această a doua ramură de bază a economiei naționale, dispune de mari rezerve de dezvoltare, că există mari posibilități de creștere a producțiilor agricole, prin punerea mai bună în valoare a bazei sale tehnico-materiale, a potențialului productiv al pămîntului, a tezaurului de experiență de care dispune țărănimea noastră. Identificării tuturor acestor rezerve și posibilități le consacră rodnica sa lucrare marele forum democratic al țărănimii, astfel încît anii ce vin să înscrie o nouă etapă, mai înaltă, în dezvoltarea agriculturii românești, în sporirea aportului său la progresul social-economic al patriei noastre.

NE AFLĂM PE TRASEUL ULTIMULUI TRIMESTRU. CA O ÎNCUNUNARE A STRĂDUINŢEI, A SPIRITULUI NOSTRU DE RESPONSABILITATE, ANUL ŞCOLAR TREBUIE SĂ SE ÎNCHEIE PENTRU FIECARE DINTRE NOI CU REZULTATE DEOSEBITE LA ÎNVĂŢĂTURĂ ŞI MUNCĂ, ÎN ÎNTREAGA ACTIVITATE!

ŞCOALA NR. 9, TÎRGOVIŞTE

NE-AM ANGAJAT, AM ACŢIONAT, AM REUŞIT!

ÎNCHEIEM ANUL ŞCOLAR CU REZULTATE FOARTE BUNE!

La acest început de iunie, cînd puţine săptămîni ne mai despart de încheierea anului şcolar, am revenit în cîteva unităţi pioniereşti din ţară, pentru a afla cum şi-au respectat angajamentele asumate la început, în ce mod au acţionat pentru asigurarea reuşitei.

În oraşul Bîrlad, la **Şcoala nr.8,** printre pionierii clasei a V-a B, pe care vi i-am prezentat într-un moment de neuitat pentru ei — rostirea şi semnarea Legămîntului pionierului — am avut satisfacţia să înregistrăm noile lor succese, şi mai grăitoare. Chemarea „Nici un pionier sub nota 7", prin care au declarat ofensiva împotriva mediocrităţii la învăţătură, s-a dovedit deosebit de mobilizatoare. Rezultatul? Peste 52 la sută dintre copiii clasei a V-a B au încheiat trimestrul al doilea cu medii de la 8 în sus. Şi dacă în primul trimestru opt dintre colegi aveau medii mai mici, în următorul trimestru, patru dintre ei s-au detaşat, iar ceilalţi patru au „spart" şi ei gheaţa notelor reci şi ursuze, în actualul trimestru.

Urcuş continuu

Am mers şi pe calea deschisă a primelor succese şi bucurii — vă amintiţi? — ale prietenilor noştri, de la **Şcoala nr. 9** din municipiul Tîrgovişte (îi revedeţi şi-n imaginile foto). Iată-ne, de pildă, printre pionierii din clasa a VI-a D, despre care constatasem, de la început, că sînt fruntaşi, activi şi plini de iniţiativă. Ei s-au menţinut astfel pe tot parcursul anului şcolar; le-am amintit totuşi menţionarea făcută la prima noastră întîlnire: că „şi într-un detaşament merituos este loc pentru mai bine". Pionieri foarte inimoşi cum sînt **Fuşcă Cotizo, Mariana Bozieru, Alina Nedelcu, Gabriela Banu, Mihaela Ion** au reuşit să insufle dorinţa saltului calitativ unor colegi ca **Rafael Ciolpan** — el obţine acum note mai bune —, **Elena Bădescu**, care învaţă mai bine la istorie, sau ca **Ion Năstase**, care are o frecvenţă ireproşabilă la ore. Cei trei colegi au înţeles că în vederea acelui „mai bine" erau primii datori să răspundă receptiv.

Un concurs ingenios

S-a întîmplat sa ne revedem, de data aceasta, cu pionierii tîrgovişteni în perioada tezelor. La a VII-a B, hotărîrea împărtăşită de atunci, alături de toţi colegii din unitate, ca „învăţătura să fie mereu la cote cît mai înalte" (fapt care sa se reflecte şi în rezultatele obţinute la teze), a dat rezultate interesante. Aflăm unul din „secretele" lor: pionierii **Doru Găleţeanu, Claudia Ioniţă, Claudia Brebeanu, Vali Ghiţă** ş.a. au iniţiat un concurs ingenios şi captivant pentru acei colegi care, la tezele de pe trimestrul I, obţinuseră note mai mici. La aceste mici concursuri, desfăşurate în sala bibliotecii din şcoală, ei le-au dat spre soluţionare probleme de matematică şi analize gramaticale, la început uşoare, apoi din ce în ce mai pretenţioase. Iniţiativa s-a dovedit fructuoasă. „Concurenţii" **Enache Nicuşor, Eugenia Ştefan, Angela Davidescu** au obţinut apoi note mai bune la lucrari scrise şi la teze.

Numaratoarea inversa... a început!

De la Liceul **„Fraţii Buzeşti"** din municipiul **Craiova,** aflăm că tezele (subiectul pentru care-i vizitasem în primul trimestru şcolar) au certificat la toţi prietenii noştri o continuă autodepăşire. În clasa a VII-a A, de pildă, promovabilitatea este de sută la sută, iar 85 la sută dintre pionieri au încheiat trimestrul al II-lea cu medii de la 7 în sus. La clasa a VIII-a A, cazurile de „note în zigzag" din primul trimestru şcolar, la colegi ca Daniela Bălan, Mihaela Dinu, Viorel Iacob, au dispărut, iar cei pînă atunci inegali s-au statornicit de-acum în lumea minunată a notelor bune şi chiar foarte bune. La clasa a VII-a C, aşa cum se exprimă cei mai buni elevi, aflăm că şi cei care rămăseseră mai în urmă au reuşit, încurajaţi, să urce „pe Everestul lui 9 şi 10". Claudiu Sbârcea ne spune:„Odată cu ultimul trimestru şcolar, a început numărătoarea inversă..." Printre cei care de pe-acum oferă certitudinea că vor intra în vacanţa mare cu rezultate strălucite îi menţionăm pe **Anca Popescu, Bogdan Ţugui, Amalia Staicuş, Simona Iorga, Diana Gheorghiu, Mariana Ungureanu, Adriana Stan** ş.a., pionieri plini de tenacitate, harnici, destoinici şi isteţi.

Nu părăsim meleagurile Doljului înainte de a comunica din nou cu prietenii noştri pe care i-am cunoscut, tot în primul trimestru şcolar, la Şcoala Coşoveni. Aici le reîntîlnim pe cele două pioniere colege la „Banca de onoare" şi prietene nedespărţite, **Carla Tuţă** şi **Cornelia Coanţă,** promotoare entuziaste ale autodepăşirii la învăţătură. Aflăm că datorită spiritului de emulaţie din unitate, ştacheta notelor bune a crescut simţitor, evidenţiindu-se la ora actuală detaşamentele claselor a VII-a B, a VI-a A, a VII-a A, a VIII-a A.

...Sînt doar cîteva constatări care vorbesc despre suflul plin de viaţă şi de rodnicie, despre eforturile sporite depuse de pionieri pe traseul învăţăturii, pentru ca actualul an şcolar să se încheie cu rezultate bogate şi frumoase.

M. MICU

SĂ ÎNVĂȚĂM ÎMPREUNĂ CÎNTECUL FORUMULUI NAȚIONAL AL PIONIERILOR-1986

Merit pionieresc

Cine intră în Școala nr. 4 din **Tulcea** va recunoaște imediat și la tot pasul — ca-ntr-o mare carte deschisă care vorbește despre hărnicia tuturor pionierilor săi — efectele inițiativelor de a-i adauga, an de an, un plus de noua frumusețe. O astfel de inițiativă le aparține și membrilor binecunoscutului cerc de arte plastice „Alexandru Ciucurencu" (înființat în 1979), cerc ce se bucură de o bogată colecție de premii republicane și internaționale. Anul trecut, de pildă, au pictat o mare lucrare murala pe tema orientării profesionale, intitulată „Tulcea și oamenii ei", iar în cabinetul de matematică-fizică au realizat, în trimestrul I din acest an școlar, o inspirată frescă sugerînd înrudirea dintre... „știința științelor" — matematica — și fizica.

O VIITOARE EXPOZIȚIE ÎN... AER LIBER

Proiectele acestui an? Sînt în curs de materializare, constituind însă și o... premieră artistică! În cadrul actualei ediții a acțiunii „Tot înainte!" și-au propus ca, sub genericul „Ștafeta generațiilor", să inaugureze **o... expoziție în aer liber!** Vă întrebați, desigur, cum vor realiza o asemenea expoziție? Peretele exterior, ce dă spre parcul școlii (parc a cărui „colecție dendrologică" a sporit în această primăvară), va fi decorat (în tehnica sgrafitto) cu o lucrare de artă monumentală avînd ca temă „Delta" și frumusețea orașului Tulcea. Colegii-sculptori, membri ai aceluiași cerc condus de profesorul Adrian Pal, își vor expune în curînd primele lucrări (sculpturi în piatră și metal) cu care va debuta originala galerie de artă în aer liber. Se cuvine, desigur, să menționăm și numele cîtorva dintre componenții „echipei de performanță", atît pictori cît și sculptori, aflați acum în „febra creației": Laura Bordeescu, Steluța Pădureț, Mihaela Soroceanu, Ramona Zăvoiu, Oana Salcă, Ildred Iliev, Dorina Negreanu, Ștefan Petre ș.a.

CUTEZĂTORI SPRE COMUNISM ÎNAINTĂM

Versurile de Nicușor Constantinescu

Muzica de Dan Bălan

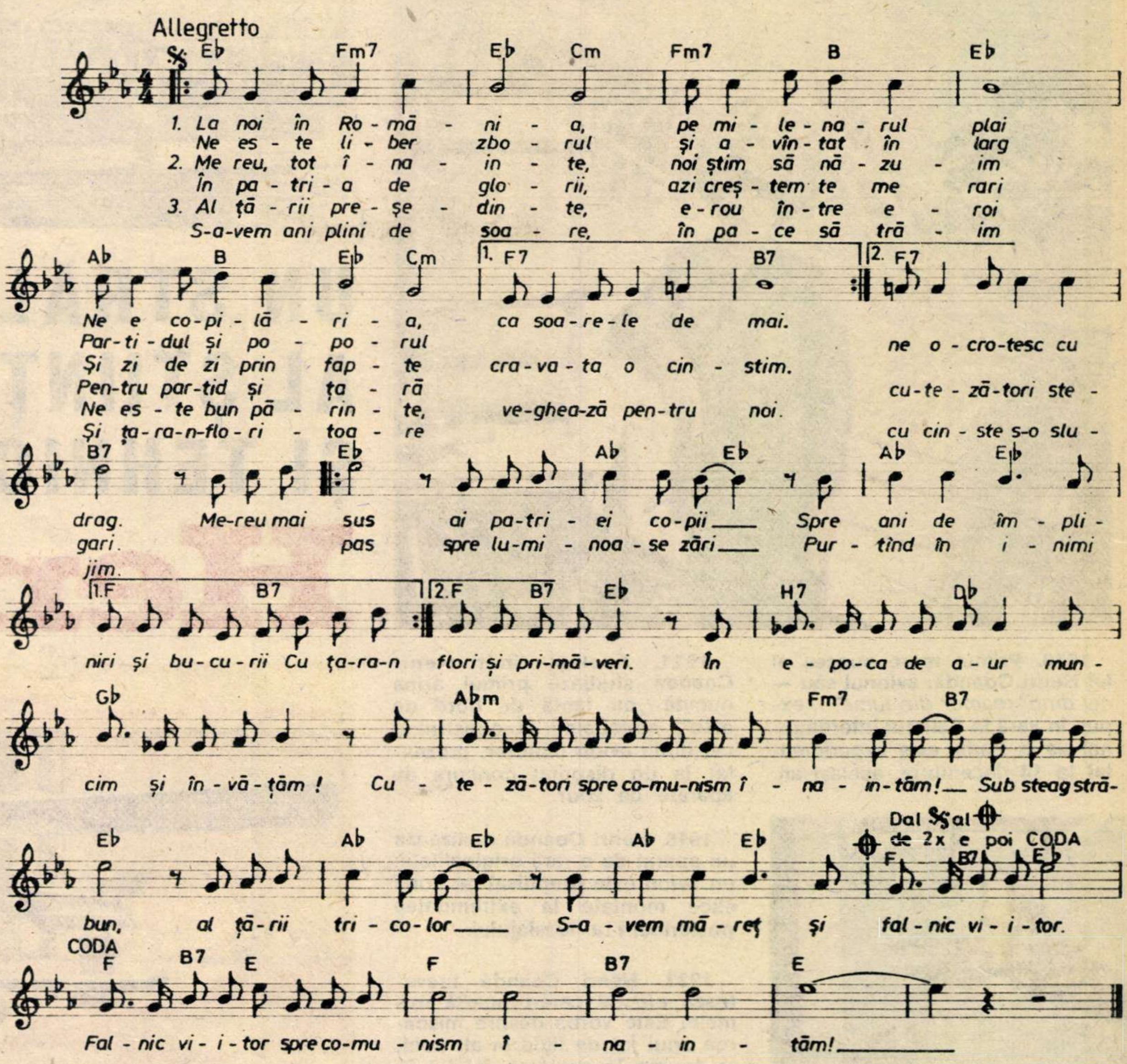
Allegretto
Eb Fm7 Eb Cm Fm7 B Eb
1. La noi în Ro-mâ-ni-a, pe mi-le-na-rul plai
Ne es-te li-ber zbo-rul și a-vîn-tat în larg
2. Me reu, tot î-na-in-te, noi știm să nă-zu-im
În pa-tri-a de glo-rii, azi creș-tem te me rari
3. Al ță-rii pre-șe-din-te, e-rou în-tre e-roi
S-a-vem ani plini de soa-re, în pa-ce să tră-im
Ab B Eb Cm 1. F7 B7 2. F7
Ne e co-pi-lă-ri-a, ca soa-re-le de mai.
Par-ti-dul și po-po-rul ne o-cro-tesc cu
Și zi de zi prin fap-te cra-va-ta o cin-stim.
Pen-tru par-tid și ța-ră cu-te-ză-tori ste-
Ne es-te bun pă-rin-te, ve-ghea-ză pen-tru noi.
Și ța-ra-n-flo-ri-toa-re cu cin-ste s-o slu-
B7 Eb Ab Eb Ab Eb
drag. Me-reu mai sus ai pa-tri-ei co-pii Spre ani de îm-pli-
gari. pas spre lu-mi-noa-se zări Pur-tînd în i-nimi
jim.
1.F B7 2.F B7 Eb H7 Db
niri și bu-cu-rii Cu ța-ra-n flori și pri-mă-veri. În e-po-ca de a-ur mun-
Gb Abm Fm7 B7
cim și în-vă-țăm! Cu-te-ză-tori spre co-mu-nism î-na-in-tăm! Sub steag stră-
Eb Ab Eb Ab Eb
Dal 𝄋 al 𝄌 de 2x e poi CODA
F B7 Eb
bun, al ță-rii tri-co-lor S-a-vem mă-reț și fal-nic vi-i-tor.
CODA
F B7 E F B7 E
Fal-nic vi-i-tor spre co-mu-nism î-na-in-tăm!

Ritm

ÎN CINSTEA ZILEI PIONIERILOR

Apropiata „Zi a pionierilor" reprezintă pentru purtătorii cravatei roșii cu tricolor un prilej de rodnic bilanț al realizărilor și succeselor înscrise în cronica acestui an luminat de atîtea numeroase bucurii și frumoase împliniri. **Iată,** o întreagă unitate de pionieri, cea a școlii din satul **Caporal Alexa,** comuna **Sîntana — Arad,** raporta, încă din zilele premergătoare aniversării a 65 de ani de la făurirea P.C.R., realizarea angajamentului de muncă patriotică în proporție de 100%. În cinstea „Zilei pionierilor" s-au înregistrat noi depășiri la toți indicatorii, după cum ne informează corespondenta noastră Delia Popa ● **Două imagini** sosite recent de la Școala **Cotești-Vrancea** au următoarea explicație: „În această primăvară fostul nostru lot școlar s-a transformat într-o spațioasă seră pomicolă și horticolă precum și într-o tînără livadă cu 120 de meri care constituie, pe drept cuvînt, mîndria vrednicilor pionieri de pe aceste pitorești plaiuri vrîncene" ● **Membrii** cercului de navomodele de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din **Orșova-Mehedinți** înscriu, ca premieră tehnică în actuala ediție a concursului „Start spre viitor", realizarea unui prototip de dragă concepută în scopul de a curăți sectorul navigabil din zona hidrocentralelor Porțile de Fier I și II ● **Alți trei navomodeliști — George Anescu, Iulica Dinulescu** și **Stelian Roșca** — ne anunță că ei au încheiat de curînd construcția machetei funcționale a navei de cercetări „Dierna" — destinată valorificării complete a platformei marine și a zonei de adînc a Mării Negre, precum și a celor două lacuri de acumulare create prin sistemele energetice Porțile de Fier I și II ● **Neobosiți** în activitatea de identificare a noi puncte de interes istoric-arheologic, membrii cercului cu acest profil de la Școala **Iecea Mică-Timiș** și-au materializat recent rezultatele investigațiilor într-o expoziție intitulată „Mesaje peste ani" ● **Mare le-a fost surpriza** locuitorilor din **Miercurea Ciuc** cînd pe unii dintre copacii din parcurile și de pe aleile municipiului au început să apară tăblițe care indică specia și denumirea lor științifică și populară. Inițiativa aparține pasionaților naturaliști de la Casa pionierilor și șoimilor patriei care, în colaborare cu colegi din școlile municipiului, au ținut să atragă atenția asupra unor „curiozități" din domeniul dendrologic, asupra unor specii rare, reușit aclimatizate la... polul frigului din țara noastră ● **„Nu numai la învățătură,** ci și la hărnicie sîntem un detașament fruntaș pe școală" — ne scriu pionierii clasei a II-a B de la Școala **Domnești-Argeș.** Fiindcă ne-am îndeplinit, încă din luna martie, angajamentul de muncă patriotică pe 1986, acum organizăm noi acțiuni-record pentru continua lui depășire".

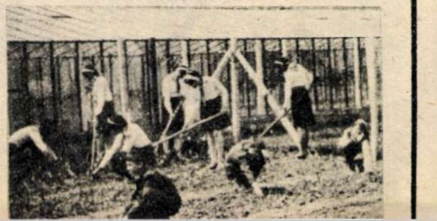

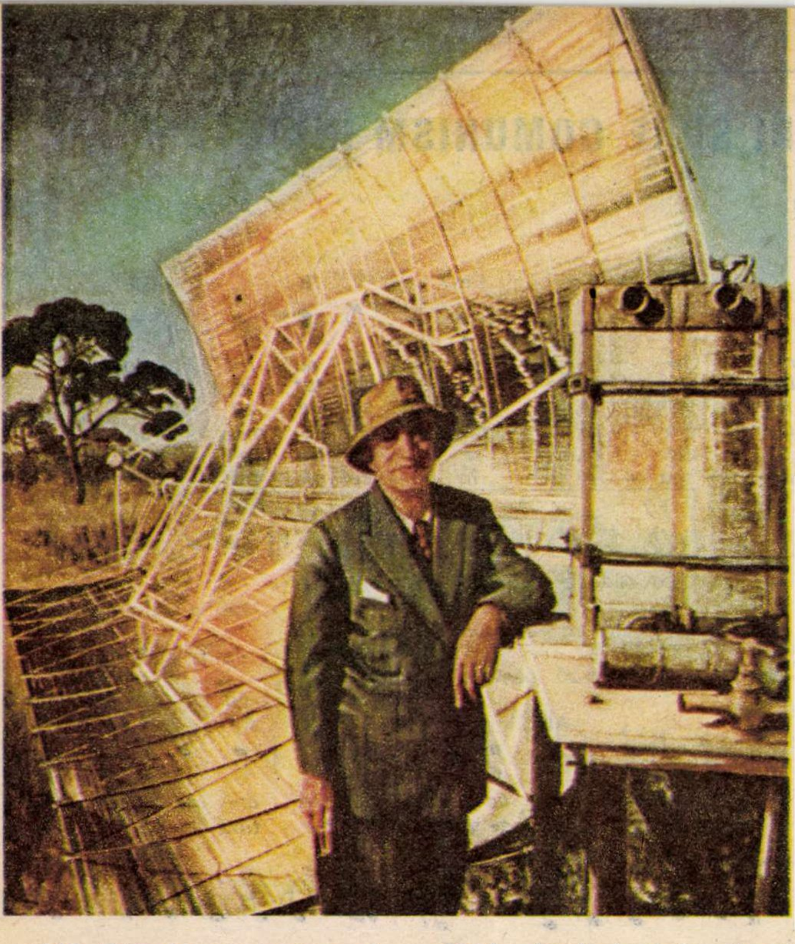

1

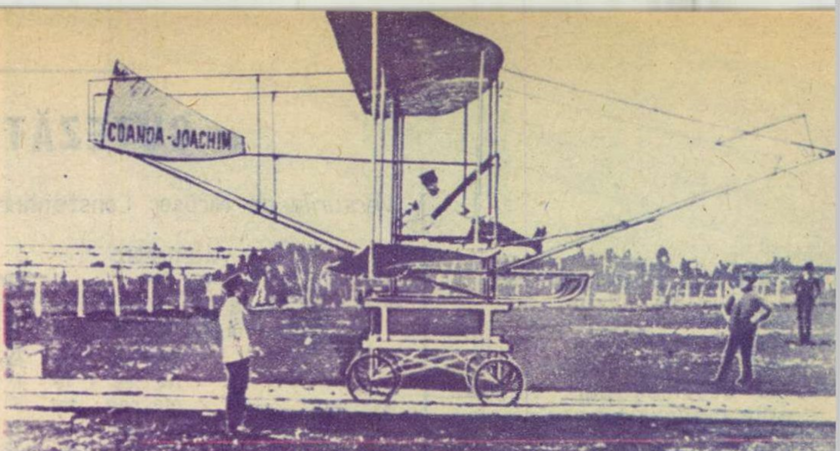

2

UN STRĂLUCIT ÎNAIN
AL ȘTIINȚEI
ȘI TEHNICII MONDIA

Henri C

1910. Primul mare succes al lui Henri Coandă: avionul său — *cel dintîi reactor din lume!* -, expus în vară la Salonul internațional de la Paris, este experimentat la 14 decembrie, același an.

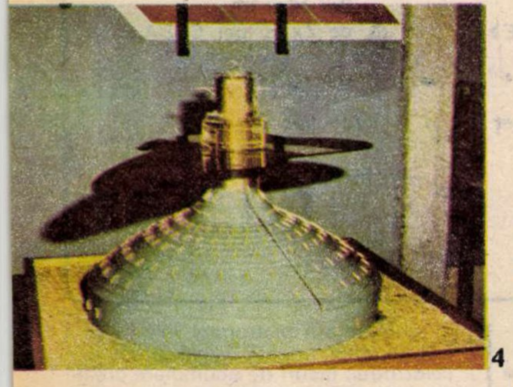

4

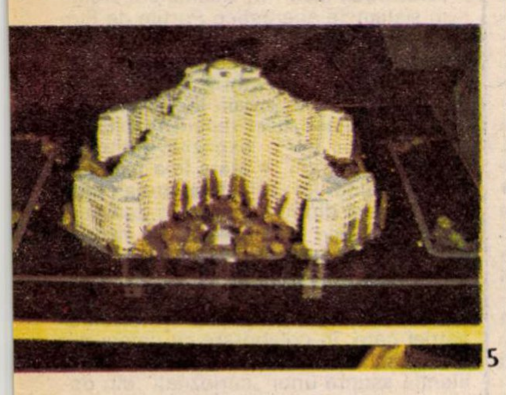

5

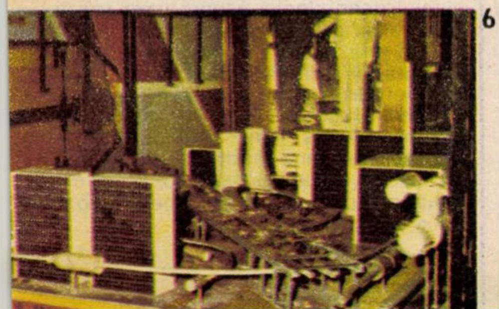

6

1911. Același tînăr Henri Coandă studiază primul aripa numită „cu fantă de bord de atac", concepînd și construind cel dintîi avion bimotor, prezentat la un disputat concurs de aparate de zbor.

1916. Henri Coandă realizează un aparat de o rară originalitate: un avion este propulsat de două elice montate la extremitatea posterioară a fuzelajului.

1933. Henri Coandă brevetează efectul care-i poartă numele. Este vorba despre mișcarea unui jet de fluid în alt fluid, și anume la devierea jetului în vecinătatea unui perete convex. Efectul Coandă se află la baza unui întreg domeniu al amplificatorilor fluizi, cu multiple aplicații în tehnică.

În același an, Henri Coandă experimentează o spectaculoasă aplicare a efectului său: aerodina lenticulară.

1970. Marele savant vizitează la București expoziția lucrărilor tehnice *realizate de pionieri*, exprimindu-și cu acest prilej deosebita sa prețuire pentru performanțele tehnicienilor cu cravată de pionier.

1971. Henri Coandă înființează la București Institutul național de creație științifică și tehnică, pe care l-a condus pînă la sfîrșitul vieții.

Autor a peste 150 de invenții brevetate în diverse domenii ale științei (transporturi, mecanică, chimie, fizică, medicină, agrotehnică etc.), Henri Coandă a fost membru al Academiei Republicii Socialiste România.

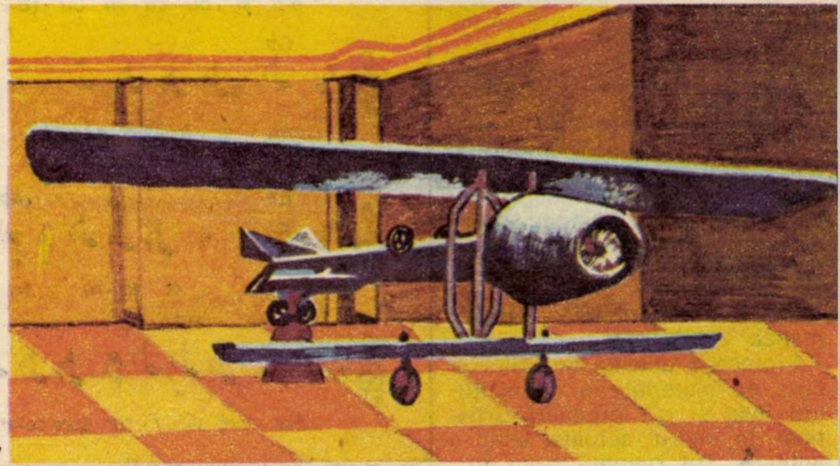

7

Bibliografie: I.M. Ștefan și Edmond Nicolau — *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești*, Editura Albatros, 1981.

8

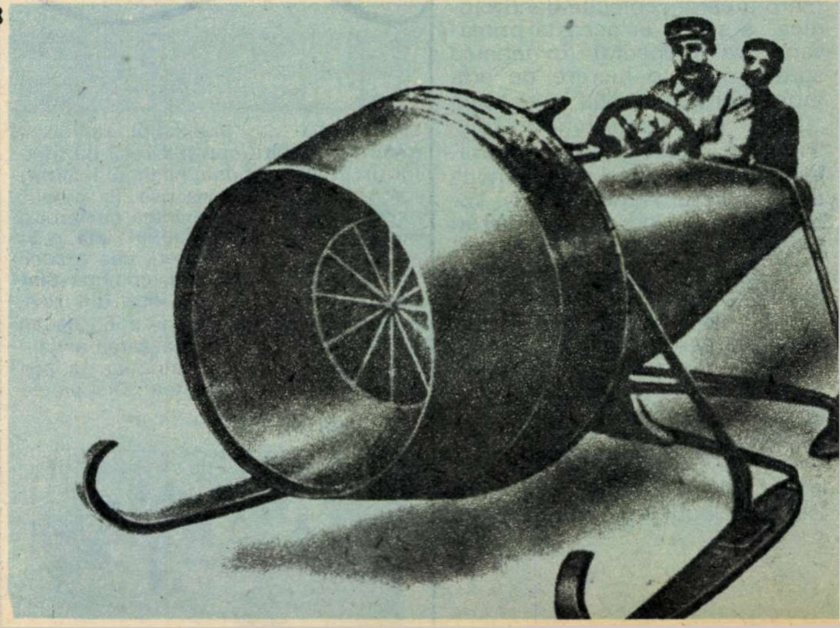

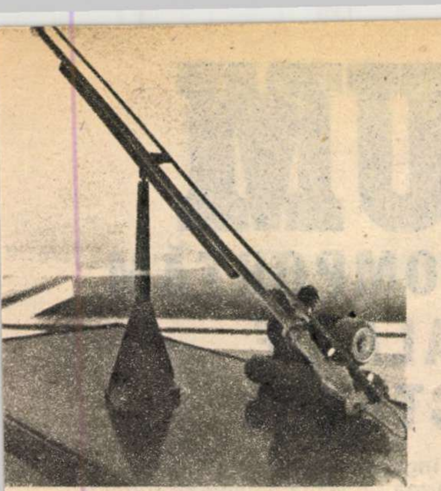

1. Tablou reprezentîndu-l pe savant și preocupările sale de folosire a energiei vîntului.

2. Avionul planor „Coandă-Joachim", construit în 1907-1908, în colaborare cu italianul Gianni Caproni.

3. Catapultă pneumatică ejectoare (aplicație a „efectului Coandă").

4. Macheta rezervorului oceanic conceput și realizat de Coandă în premieră mondială. Este vorba de un uriaș clopot metalic așezat pe fundul apei, cu posibilitatea de a fi deplasat, prin remorcare cu perne de aer, în vederea încărcării sale cu mari cantități de petrol.

5. Macheta imobilului antiseismic imaginat de savant.

6. Macheta sistemului de transport tubular.

7. Primul avion cu reacție din lume, „Coandă 1910".

8. Aerosanie cu reacție „Coandă - 1911-1913".

AȘ

100 DE ANI DE LA NAȘTERE

OANDĂ

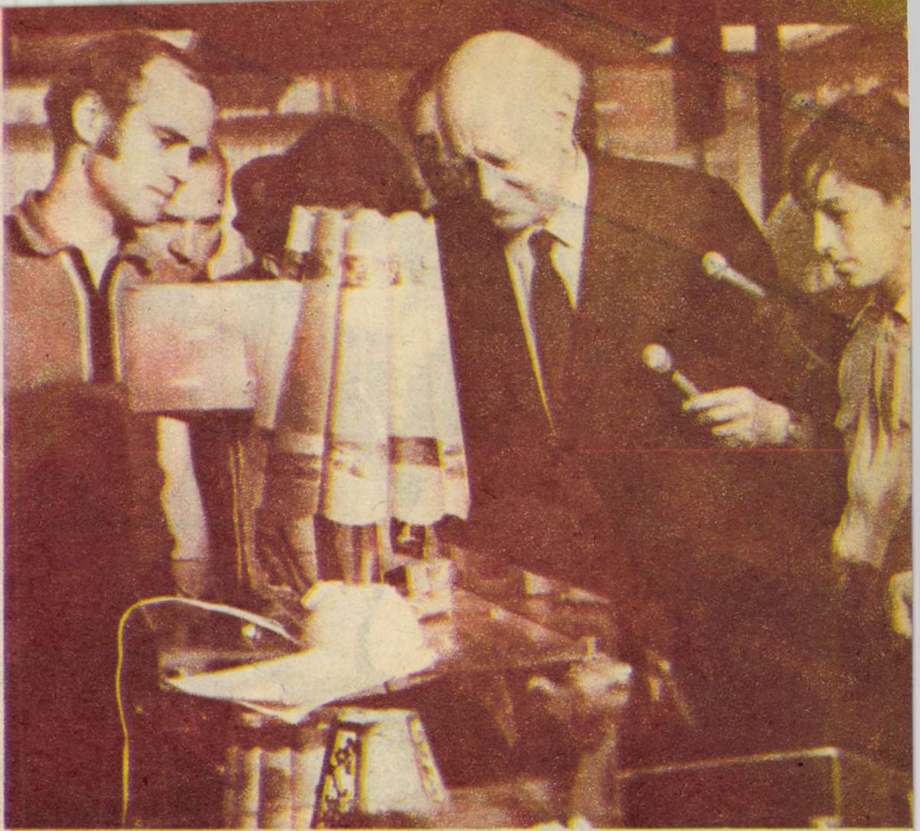

În vizită la pionierii tehnicieni, cu prilejul uneia dintre expozițiile republicane ale pionierilor.

A considerat întotdeauna că perseverența este una dintre calitățile deosebite ale omului, că posibilitățile nelimitate ale inteligenței umane se pot dezvolta numai printr-o continuă muncă, prin ambiția de a nu lăsa niciodată la jumătatea drumului lucrul început.

Cum ar fi putut altfel inginerul român Henri Coandă să realizeze, în decursul vieții sale, nu mai puțin de 150 de invenții brevetate, în atît de diverse domenii ale științei?

Sau cum ar fi găsit „chei potrivite" unor uși ferecate care țineau ascunse omenirii comori neprețuite?

Numai dăltuindu-și aceste „chei" cu neostenită perseverență!

Cursurile Liceului militar din Iași le-a absolvit, în 1903, aflîndu-se în fruntea tuturor colegilor.

Din promoția 1910 a Școlii superioare de aeronautică și construcții mecanice de la Paris — prima de acest fel din lume — face parte și tînărul român Coandă. Lui i s-au acordat nu numai Diploma de inginer aeronautic, ci și titlul de „major", el reușind să încheie și studiile superioare ca șef de promoție.

Pasionat de matematică și fizică, fascinat de chimie, atras puternic de artă, îndrăgostit de sport (pe care-l practică tot cu... perseverență), tînărul inginer își conturează o pregătire multidisciplinară, polivalentă.

Mintea lui iscoditoare începuse să lucreze febril încă din copilărie, de pe cînd, împreună cu alți doi prieteni de joacă, născocise o combină agricolă. Cu anii, pregătirea teoretică se lega tot mai strîns de ideile care-l frămîntau. Pentru realizarea unora dintre acestea au fost necesari ani lungi de muncă. Tînărul inginer a atras atenția, mai întîi, prin lucrările sale de aeronautică, apoi prin construirea primului aparat de zbor la dimensiuni normale — avionul planor biplan, căruia i se putea monta și un motor, numit „Coandă-Joachim" (1907-1908). Ajutat să-și pună în practică planurile îndrăznețe, bucurîndu-se de sprijinul și simpatia lui Gustave Eiffel (autorul vestitului turn din Paris, construit în 1889, care-i poartă numele), ale lui Paul Painlevé și ale lui Sétrieux, Coandă realizează un banc mobil pentru încercări aerodinamice pe o... locomotivă! Acolo construise o platformă și un dispozitiv de înregistrare de concepție originală. Instalat destul de periculos — ținînd seama de viteza de peste 90 km a locomotivei —, studia fenomenele aerodinamice în jurul anumitor repere aviatice, mai ales al aripilor de avion. Rezultatele acestor experimente, date publicității în 1910, s-au bucurat de aprecierea unanimă a oamenilor de știință. Dar iată că, în prag de iarnă, în același an, face senzație avionul cu reacție „Coandă 1910"! Ce e nou? Ce e nemaipomenit? Propulsia fără elice! Propulsia prin reacție. Posibilitatea înaintării avionului la înaltă altitudine și cu viteze mari.

Un alt avion, proiectat și construit de tînărul savant, și-a făcut apariția în 1911. Primul bimotor din lume! Echipat cu două motoare cu comandă diferențială, el avea o singură elice cu patru pale drept organ de propulsie. Un an mai tîrziu, inginerul de pe-acum atît de cunoscut în lumea oamenilor de știință, este solicitat de Uzinele „Bristol" din Anglia unde lucrează pînă în 1914, construind mai multe tipuri de avioane denumite „Bristol—Coandă", foarte apreciate în acea vreme.

OBSERVAȚIA CARE DEVINE DESCOPERIRE EPOCALĂ!

---

19 decembrie 1910. Henri Coandă urmărește cu încordare primul zbor aeroreactiv din lume al avionului său, pe aerodromul Issy-les-Moulineaux de lîngă Paris. Flăcările ce ieșeau prin ajutaje — observă tînărul inginer — nu porneau spre exterior, ci erau atrase și se lipeau de corpul avionului, de fuzelaj. Această observație semnalată specialiștilor în aerodinamică și recunoscută ca descoperire importantă s-a numit mai tîrziu „efectul Coandă". Aplicațiile practice ale fenomenului s-au dovedit numeroase și deosebit de utile. În aceeași perioadă, autorul a construit un laborator asemănător viitoarei sale aerodine lenticulare. Dispozitivul realizat aici dezvolta, la o suprafață portantă de numai 30 cmp, o forță ascensională de 40 kgf — iar aceasta datorită „efectului Coandă". Odată cunoscute secretele „efectului Coandă", apar alte aplicații practice: dispozitiv depresor-amortizor de zgomot, pulverizator folosit pentru combaterea dăunătorilor în agricultură, construcții de elemente pneumatice pentru automatizare etc. Henri Coandă imaginează și un procedeu de transport pneumatic prin interiorul unei tubulaturi (mai ales pentru mărfuri care pot călători pe distanțe mari purtate pe perne de aer). Dar poate cea mai importantă aplicare a „efectului Coandă" este rezolvarea problemei „zborului la punct fix", construirea aerodinei lenticulare — a farfuriei zburătoare! În 1933, la laboratorul său, Coandă realizase o machetă care a decolat vertical sub ochii prietenilor săi... crăpînd plafonul încăperii!

Savantul român, despre care se zicea că este „neastîmpărat ca argintul viu", a fost preocupat și de problema construcțiilor de locuințe (asamblări rapide, materiale economice, siguranță în rezistență, înlăturarea poluării etc.); de exploatarea modernă a țițeiului (a construit rezervorul oceanic — o premieră mondială); de ocrotirea mediului ambiant; de fertilizarea solurilor; de extragerea apei potabile din apa de mare ș.a.

Iată doar cîteva dintre nenumăratele contribuții aduse de savantul român H. Coandă la propulsarea — în adevăratul înțeles al cuvîntului — a științei și tehnicii mondiale. Alături de înaintașii săi, Traian Vuia și Aurel Vlaicu, el este unul dintre cei mai temerari deschizători ai drumului către înălțuri; este omul de știință cu minte iscoditoare care a probat strălucit, prin întreaga sa activitate științifică, geniul poporului nostru.

SEMAFOR

spectacolul sălii...

Cinematograful bucureștean „Gloria". Este deja 16^{45} și cei din fața casei de bilete își privesc nerăbdători ceasurile. Mai sînt doar cîteva minute pînă la începerea filmului. Nu-i vorbă că alții, mai „isteți", își plasează banii la colegii din față, făcînd economie la... mers. Unii dintre ei reușesc, alții sînt trimiși însă înapoi, cu admonestări severe din partea celor mai puțin „isteți".

În sfîrșit, ajungem și noi în sală. Mai este puțin timp pînă la „Colierul cu turcoaze", dar, printre rînduri, „spectacolul" a și început. E un spectacol nevăzut nici de scenarist, nici de regizor... În rîndul din față, un elev desface guma de mestecat, lăsînd ambalajul să cadă pe lîngă scaun.

— Ce faci, Dane, îmbunătățești procentajul de hîrtie pe metru pătrat de coji de semințe? îl muștruluiește însă o colegă, plăpîndă, dar autoritară. Băiatul de lîngă Dan mănîncă de zor semințe, aruncînd cojile pe jos. Dan se apleacă și ia hîrtia, îndesînd-o rușinat în buzunar. Cojile nu le poate lua, și de fapt asta ar trebui s-o facă prietenul care le debitează printre dinți.

Între timp, pe rîndul nostru, alți doi elevi, ridicați de pe scaune de adevărații posesori ai locurilor respective, ne obligă pe toți să ne ridicăm în picioare, să-i lăsăm să treacă.

— Dacă v-ați găsit și voi să vă așezați tocmai pe rîndul 13! vine spontan replica ironică a unui vecin de-al nostru (elev și el). Data viitoare să fiți mai grijulii, alegeți radical din 169, o să mergeți la sigur.

Îmi place vecinul meu, este isteț, iar în fața bunului simț însoțit de inteligență cei doi înghit în sec, urmîndu-și drumul spre locurile lor. Tocmai la timp pentru că lumina se stinge, iar ecranul se luminează promițător de chipul misterios al lui Mărgelatu.

Aventuri, Mărgelatu este simpatic, enigmatic și invincibil, Buză-de-iepure — un însoțitor pe măsură. Deci mistere (... ale Bucureștiului și nu numai), așteptăm cu sufletul la gură. Dar te-ai găsit...

— Să vezi acum, va fi răpit (se aude un glas din spate — să-i spunem glasul nr. 1, pe întuneric este greu să-l identificăm).

— Cine va fi răpit? (întreabă glasul nr. 2).

— Cum cine? Trimisul Băncii.

— Și fiică-sa?

— Și.

— Lasă, c-o găsește el...

E rîndul glasului nr. 1 să fie mirat:

— Cine s-o găsească?

— Mărgelatu.

Și, uite așa, se duce tot misterul. Continuăm să urmărim filmul, știind încă dinainte tot ce se va întîmpla de la „binevoitorii" noștri vecini.

P.S. Pentru „Semafor": duminică dimineața, la intersecția Bulevardului Mihai Bravu cu Ion Șulea, bucureștenii priveau cu simpatie un călăreț (pe calul său). Simpatia și curiozitatea nu veneau atît din faptul că un asemenea eveniment, în București, este atît de puțin obisnuit, cît din împrejurarea că respectivii (calul și călărețul) au evitat să oprească acolo unde figura semnul „Parcare interzisă!" Or fi aflat de rubrica noastră!

CUM NE COMPORTĂM ÎN SALA DE SPECTACOL

● **Ținuta îngrijită** *face în mod obligatoriu parte din cartea de vizită a spectatorului! Nu este vorba despre eleganță cu orice preț, ci despre o vestimentație potrivită regulilor bunului gust și ale... bunului simț.*

● **Punctualitatea** *trebuie să fie desăvîrșită: intrăm în sală cu cel puțin trei minute înainte de începerea spectacolului. Sînt foarte neplăcute situațiile în care din pricina unui întîrziat se ridică un rînd întreg de spectatori tulburînd un sfert din sală.*

● **Locul** *ni-l vom ocupa, bineînțeles, potrivit indicației de pe bilet. E stupid și neloial să-l ocupi pe al altuia!*

● *Dacă nu este un spectacol cu locuri numerotate, vom căuta din timp un loc potrivit. În nici un caz nu vom incomoda publicul căutînd un „loc mai bun" în timpul spectacolului.*

● **Respectul** *tău pentru ceilalți spectatori produce respectul acestora față de tine.*

● **Cine** *fuge ca un cal prin sală? Cine trece de pe un rînd pe altul încălecînd scaunele? Cine se lăfăie neobosit cu picioarele pe spătarul scaunului din față? În mod sigur, nu cititorii acestor rînduri!*

● **Păstrarea liniștii** *în sala de spectacol este o condiție obligatorie. Altfel cum mai putem înțelege despre ce e vorba pe scenă sau pe ecran?*

HA, HA, HI, HI, HI, HA, HA

● **Renunțați** *la „concertul" ambalajelor în care sînt împachetate dulciurile. Amînați conversațiile cu prietenii pînă la terminarea spectacolului. Și dezvățați-vă de a vă exprima prin exclamații zgomotoase stările sufletești prilejuite de vizionarea spectacolului.*

● *Stăpîniți-vă dorința de a spune în gura mare ce scenă credeți că va urma.*

● **Extrem de important** *este să protejați bunul obștesc. Gradul de curățenie al sălii de spectacole, cu mobilierul și instalațiile anexă, spun multe despre gradul de educație a spectatorilor. Deci, dacă vă considerați bine educați...*

DISPECER „CUTEZĂTORII"

DISPECER „CUTEZĂTORII"

Iată, primele scrisori pentru „Dispecer Cutezătorii" au și sosit, iar calculatorul s-a grăbit să răspundă:

Pentru **Loredana Florescu**, Slobozia-Argeș, **Florica Pascar**, Vadu Crișului-Bihor, **Coca Deleanu**, Bucecea-Botoșani: Adresa Televiziunii Române este: Calea Dorobanților nr. 191, București, cod 7 000; specificați pe plic pentru „Secvența telespectatorului" și menționați în scrisoare ce melodie și ce formație doriți să fie transmise la această emisiune.

Dana Greceanu, Vulturu-Vrancea, **Adina Constantinescu,** Salcia-Dolj și **Marin Sandu**, Scărișoara-Olt: Adresa Librăriei Cartea prin poștă este: Str. Pitar Moș nr. 5, București, cod 70 151. Pentru **Marin Sandu:** în vederea unui schimb de experiență cu privire la creșterea iepurilor de casă, te poți adresa prin corespondență tinerilor zootehnicieni de la Școala nr. 1 din orașul Drăgănești-Olt, județul Olt, cod 0 847, care dețin o microfermă cu 75 de exemplare din cîteva rase importante de iepuri de casă. Ei au realizat și o interesantă documentare în cadrul cercului lor de cunicultură.

Adrian Mitiriță, Pitești, cartierul Craiovei, Str. Smîrdan, bl. B4, Sc. A, et. 1, ap. 3, cod 0 300 este pasionat cititor al operei lui Jules Verne. Din ediția completă apărută în ultimii ani, a reușit să colecționeze volumele nr. 4, 16, 28, 29, 34, 35 și 36. Dorind să și le procure și pe celelalte, se adresează tuturor celor care i le-ar putea oferi, eventual prin schimb cu alte cărți.

Doru Mihai, Arad: Ansamblul pionieresc vocal-instrumental-coregrafic „Colibri", a cărei fotografie dorești s-o publicăm, își desfășoară activitatea la Brăila. Îi poți scrie pe adresa: Casa pionierilor și șoimilor patriei Brăila, jud. Brăila, cod 6 100.

Viorica Niculae, com. Corbeni, sat. Oești, jud. Argeș, cod 0 477, și **Luminița Cosmescu,** com. Trifești, jud. Neamț, cod 5 568, doresc să corespondeze pe teme de patinaj artistic. Scrieți pionierilor de la Școala nr. 11, Miercurea Ciuc, în rîndul cărora sînt mulți iubitori ai acestui sport pe care-l practică cu pasiune. Între ei se numără și pionierul Gheorghe Chiper, care a urcat de mai multe ori pe podiumul învingătorilor și de la care ați putea afla multe lucruri interesante.

Amintim cititorilor că „Dispecer Cutezătorii" — apărut în nr. 22 al revistei, la rubrica intitulată similar, este un calculator electronic, programat să memoreze preocupările voastre din timpul liber și să vă ofere, la cerere, prin intermediul rubricii, adrese și informații utile.

Nu uitați! Scrisoarea voastră trebuie să cuprindă domeniul în care vreți să corespondați; numele și prenumele, vîrsta, clasa, adresa completă — strada și numărul, localitatea, județul, codul poștal; pe plic, alături de adresa redacției (revista „Cutezătorii", București, Piața Scînteii nr. 1) specificați: „Dispecer Cutezătorii".

AȚI ÎNTREBAT? VĂ RĂSPUNDEM!

IULIA CHEALFĂ, din SF. GHEORGHE — COVASNA, căreia îi place mult muzica, dorește să știe cum s-a descoperit notația muzicală.

În antichitate, vechii greci „însemnau" cîntecele folosindu-se de literele alfabetului, care arătau înălțimea relativă a sunetelor, și de semne speciale, notate deasupra literelor respective, ce exprimau durata acestor sunete. Acest sistem de notație, numit literal, se menține la popoarele anglo-saxone, fiind întîlnit și în notația muzicală actuală: C=do; D=re; E=mi; F=fa; G=sol; A=la; H=si; B=si bemol etc.

Popoarele din Asia, Orientul Mijlociu și Nordul Africii foloseau, înaintea erei noastre, așa-numita notație neumatică, constînd din puncte și virgule care arătau mersul liniei melodice (ascendent, descendent). În Bizanț a apărut un alt sistem de notație muzicală, cel denumit diastematic, care s-a răspîndit în tot răsăritul Europei. Potrivit acestui sistem, prin anumite semne se indică intervalele muzicale și nu înălțimea reală a sunetelor.

Actualul sistem de notare a fost propus în secolul al XI-lea de muzicianul italian Guido d'Arezzo, care a dat denumirea primelor șase sunete din gamă și a imaginat portativul pe care se înscriu acestea. Inițial, portativul a fost conceput din patru linii, ulterior dezvoltîndu-se pînă la 11 linii, unele dintre ele colorate, **forma cunoscută astăzi, cu cinci linii, definitivîndu-se în secolul al XVI-lea.**

Cea mai veche notație a unei melodii, reconstituită pe baza tăblițelor de lut sumero-akkadiene și babiloniene, comparată cu notele moderne.

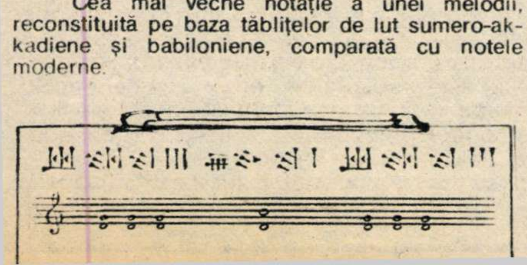

OLGUȚA VĂ SFĂTUIEȘTE

Deși multe dintre voi, dragi prietene, faceți sport, vă recomandăm cîteva exerciții de gimnastică ce contribuie nu numai la relaxarea, dar și la dezvoltarea armonioasă a organismului vostru aflat în creștere.

Exercițiile se pot face dimineața, imediat după ce v-ați sculat, dar și în alte momente ale zilei. Fiecare mișcare trebuie executată energic, de cîteva ori. Începeți chiar de astăzi:

1. Așezați-vă pe covor, cu picioarele întinse și apropiate. Sprijiniți-vă ușor în mîini, ridicînd puțin bustul. Mișcați circular capul de la stînga, înapoi și mult înainte, apoi lăsați capul să atîrne pe spate. Repetați aceleași mișcări pornind din dreapta. Ca să nu amețiți, țineți ochii deschiși.

2. Stînd în genunchi, țineți trunchiul drept și brațele în sus. Inspirați adînc și aplecați trunchiul înainte, sprijinindu-vă palmele pe covor și, cu o mișcare cît mai lejeră, aplecați în fața capul cît mai mult și expirați.

3. Din poziția de drepți, aplecați-vă cu genunchii îndoiți și sprijiniți-vă mîinile lateral pe covor. Faceți un balans de patru ori în jos și lăsați-vă capul să atîrne. Respirați, reveniți la poziția inițială și inspirați adînc.

4. Îndoiți picioarele sub voi și lăsați-vă pe călcîie, sprijinindu-vă pe covor cu mîinile înapoi. Încordați spatele, lăsînd capul cît mai mult pe ceafă. Inspirați. Apoi vă aplecați înainte cu capul pe genunchi și expirați.

5. Vă culcați pe abdomen, proptindu-vă în palme. Îndreptați spatele cu capul lăsat pe ceafă și inspirați. Aduceți apoi capul la podea și expirați.

6. Din poziția de drepți, cu mîinile în sus, aplecați brațele și partea superioară a corpului spre piciorul stîng adus înainte și respirați. Reveniți încet, ridicați brațele, respirați și repetați, schimbînd piciorul.

7. Vă culcați pe abdomen, sprijinindu-vă capul pe brațele încrucișate. Încordați regiunea cefei și ridicați alternativ cîte un picior.

*

1

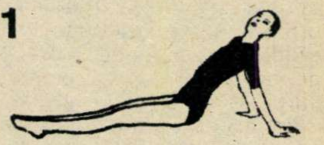

2

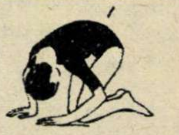

3

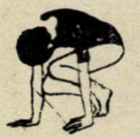

4

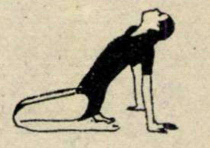

5

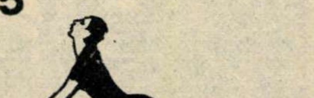

6

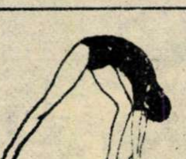

7

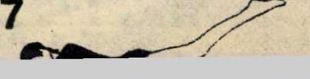

INSULE ȘI ARHIPELAGURI

Enciclopedie „Cutezătorii"

Oceanul planetar este presărat cu un mare număr de insule de cele mai diferite mărimi, de la gigantica Groenlandă (2 200 000 kmp), Noua Guinee (831 000 kmp) și Kalimantan (Borneo — 734 000 kmp) pînă la minuscula Tin-Can Klaud („Insula cutiei de tinichea") din Melanezia. Luate la un loc, insulele de pe glob au o suprafață totală de aproape 10,5 milioane kmp, putînd constitui un al șaptelea continent de mărimea Europei.

Pîna nu de mult nimeni nu văzuse „nașterea" unei insule ca urmare a lavei depuse în urma erupțiilor vulcanice. Pilotul Ron Jones, din Noua Zeelandă, a surprins, în timp ce zbura, momentul în care o insulă ieșea din apele Oceanului Pacific, în centrul arhipelagului Tonga. Interesat de fenomen, pilotul neozeelandez a urmărit timp de o săptămînă ieșirea din ocean a insulei. Din apa care părea că clocotește, ieșea tot mai vizibil o stînca. Procesul rezulta din erupția unui vulcan subacvatic. După primele zile, insula ajunsese la un diametru de 3,2 km. După alte două zile, acesta avea 8 km, iar la sfîrșitul săptămînii 16 km. Pilotul i-a apreciat și înălțimea: 1 600 m!

Insula cea mai izolată din lume este Bouvet Oya, din sudul Oceanului Atlantic. Aflata pe coordonatele geografice 52° 26' latitudine sudică și 3° 24' longitudine estică, ea are o suprafață de 58,5 kmp. A fost descoperită de către navigatorul francez Jean Baptiste de Lozier la 1 ianuarie 1739, dar explorată abia în 1825 de căpitanul George Norris. Cea mai „apropiată" zonă terestră se află la 1 690 km. Este vorba despre coastele nelocuite ale Țării Reginei Maud, din Antarctica.

În iulie 1960, o expediție de oameni de știință de la Stațiunea biologică din Odesa a descoperit **o... insulă de apă dulce în largul Mării Negre.** Insula avea o formă ovală și o suprafață de circa 1 000 mp. Aici salinitatea apelor era de 10—13 g la mie față de salinitatea obișnuită de 20—21 g la mie. Spre deosebire de culoarea albăstrui-verzuie a apei înconjurătoare, apa insulei era verde-gălbuie. Studierea faunei, florei și proprietăților oceanografice ale apei au arătat că „insula" nu este decît o porțiune din marele curent de apă dulce revărsat de Dunăre în mare și care, sub acțiunea vînturilor și curenților marini, ajunge departe în larg, continuînd o vreme să-și păstreze individualitatea.

■ **Indonezia este cel mai mare arhipelag din lume,** format din cinci insule mari (unele au o suprafață egală cu cea a Franței!) și aproximativ 30 de miniarhipelaguri, totalizînd 13 677 insule! **Aproape jumătate din ele sînt nelocuite.**

■ **Arhipelagul Hawai** se va îmbogăți probabil în cîteva... zeci de mii de ani cu o nouă insulă. La aproximativ 40 km sud-vest de insula principală a fost descoperit un vulcan submarin care a primit denumirea Loihi. El este foarte activ și produce săptămînal 1 000—2 000 de cutremure slabe. Aceste cutremure indică faptul că sub fundul mării se deplasează mase de rocă topită. Fenomenul are ca urmare „creșterea" treptată a vulcanului, al cărui vîrf, în prezent, se află la 1 km sub nivelul mării

■ **Insula Ormuz din Golful Persic** este alcătuită din... sare de bucătărie! Insula se ridică la 90 m deasupra nivelului mării și are o suprafață de 30 kmp. Pe insulă nu crește absolut nimic!

■ **În insula Champ din arhipelagul Franz Joseph,** între un golf și un ghețar sînt presărate imense sfere de piatră. Pe alte insule din același arhipelag, „mingile" de piatră au diametrul de 10 cm, în timp ce pe insula Champ ele ajung pînă la 3 m.

■ **Cea mai mare insulă situată într-un lac este Menitoulin** (2 766 kmp), aflată în zona canadiană a lacului Huron. Insula are, la rîndul ei, un lac de 106,4 kmp, numit Manitou, în care se găsesc alte mici insule.

■ **Insula Maziwi (nelocuită) din Oceanul Atlantic, unde își depuneau ouăle broaștele țestoase marine din zona de coastă a Africii de Est, a dispărut fără urmă sub apele oceanului.** Cercetătorii n-au reușit să dea nici de urmele insulei, nici de broaștele țestoase. Pierderea este foarte importantă din punct de vedere ecologic, deoarece una din cele trei specii de broaște țestoase de mare își depunea ouăle numai acolo. Experții cred că insula s-a scufundat din pricina erodării solului ei nisipos.

■ **Atol** este denumirea generica a insulelor formate din schelete de corali, cu aspect inelar. Diametrul are adesea 50 km. Adîncimea lagunei din mijloc poate atinge 100 m. Cel mai mare atol este Kwajalein din Pacificul central. Bancul de corali pe care-l formează are o lungime de 283 km și încercuiește o lagună de 2 850 kmp.

■ **Cea mai mare insulă** în apa dulce este Marajo, situată în mijlocul fluviului Amazon din Brazilia.

■ **Insula Kimolos,** care face parte din Arhipelagul Cicladelor, situat în Marea Egee, are un sol gras și spumos, folosit din cele mai vechi timpuri drept săpun. Insularii se îmbăiază și își spala rufele chiar și în zilele noastre cu acest „săpun natural".

■ **Honshu,** principala insulă a arhipelagului japonez, se ridică, lent, dar continuu, deasupra apelor Oceanului Pacific. La această concluzie a ajuns o echipă de savanți japonezi după ce a cercetat amănunțit fundul oceanului. După părerea cercetătorilor, în perspectivă este posibilă chiar apariția, alături de Honshu, a altor părți de uscat.

■ Cea mai izolată insulă locuită este **Tristan da Cunha,** descoperită de exploratorul cu același nume în martie 1506 și situată în Atlanticul de Sud.

■ Pe un lac din R.P. Polonă se găsesc trei insule plutitoare, dintre care una își schimbă poziția cu sute de metri pe timp de furtună. Suprafața insulei este de un sfert de hectar, iar din vegetația ei fac parte copaci de peste 10 m înălțime.

■ **Jan Mayen** — una dintre insulele norvegiene din Oceanul Arctic — poartă această denumire după numele olandezului care a descoperit-o pe la 1600. Aici se află unul dintre cele mai originale muzee din lume. Aflat într-o veche baracă datînd din timpul ultimului război mondial, muzeul cuprinde colecții ce datează din vremea primei așezări din 1618, cînd vînătorii de balene olandezi au construit pe insulă 18 colibe. Locuitorii insulei își petrec tot timpul liber săpînd pămîntul, pentru a descoperi noi urme ale trecutului ei.

■ **La 150 de mile** spre est de Noua Scoție se găsește o mică insulă numită Seable. Este o insulă de nisip care se deplasează necontenit. Curentul apei oceanului spală în permanența țarmul său vestic, acesta dispărînd treptat sub nivelul apei. În partea de răsărit a insulei însă, sub acțiunea vînturilor și a valurilor, nisipul se depune. Viteza medie de „deplasare" a insulei spre răsărit atinge circa 230 metri pe an. Numai în ultimii 200 de ani această insulă a „parcurs" 42 km. Se schimba, de asemenea, și dimensiunile insulei, ea fiind în prezent cu 3,5 kmp mai mare decît la sfîrșitul secolului al XIX-lea.

EMILIA SĂLCEANU

1	2	3	4	5	■	7	8	9	10	11
2							■			
3		■		■				■		
4						■				
5			■						■	
6						■				■
7	■			■						
■										■
9					■					
10		■				■				
11							■			

ORIZONTAL: 1) „Steaua" în constelația fotbalului european. Exemplu de hotărîre și dăruire dovedite cu prisosință de jucătorii „Stelei". 2) Atacant stelist. Cele ale lui Balint și Lăcătuș au dus la înscrierea golurilor în marea finală cu „F.C. Barcelona" (sing.). 3) Simbolul argintului. Pe lîngă culorile clubului, jucătorii steliști au apărat și prestigiul ei sportiv (siglă). Rupte la margini! 4) Un român... pe spaniolește! Avîntul jocului prestat de „Steaua". 5) Verbul plugarului. Cele sportive vor consemna, peste ani, marea izbîndă din finala C.C.E. la fotbal - 1986. 6) Titlu indian (pl.). Accelerator de energie american (abr.). 7) Ana Dima. Lecturate. 8) Victoria de la Sevilla, privită în contextul antrenamentelor care au precedat-o. 9) A izbutit. Lacomă. 10) Aur... franțuzesc. Nume masculin. Transmis. 11) Eroul principal al ispravii fotbalistice de la 7 mai. Simbolul strălucitor al victoriei.

VERTICAL: 1) Compartimentul de netrecut al echipei noastre campioane. Fruct. 2) Intervențiile lui Ducadam (sing.). Stat sud-american. 3) Tete! Alt atacant stelist. 4) Itinerar. Deseori. 5) Jumătate de șnur! Grup lingvistic caucazian. Cele ale admirației se îndreaptă spre toți cei care au pregătit și realizat victoria de la Sevilla (sing.). 6) Numeroase și elogioase au fost cele apărute în presa mondială după consumarea finalei C.C.E. (sing.). Dînsa. 7) Trecătoare. Fir. 8) Referitoare. 9) Locul sigiliului (siglă). Cucerirea C.C.E., așa cum apare aceasta în urma jocului prestat de „Steaua" în prestigioasa competiție. 10) Dificilă, aspră, așa cum a fost și partida de la „Sevilla". Etapă de pregătire care la campionii noștri a atins cote înalte. 11) Vigilent, cum a fost și jocul defensivei steliste. Asociația sportivă „Recolta" (siglă).

Dorin Arghir,
Onești—Bacău

JOC UNICEF

CIREȘELE NĂZDRĂVANE

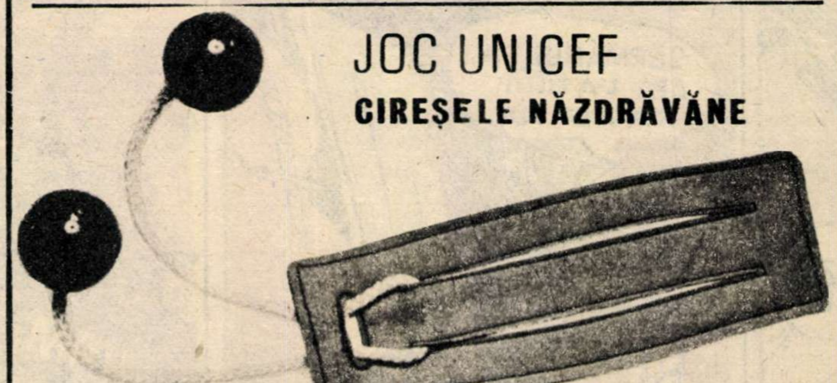

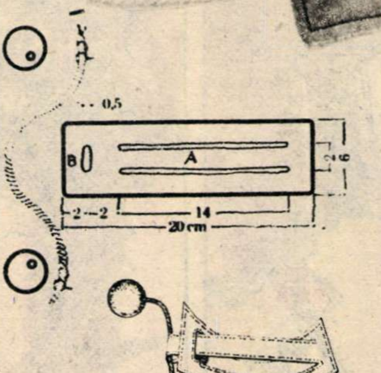

Începeți prin a executa jocul din două bucăți de fetru de 20x6 cm, două mingi de ping-pong și 30 cm de șnur. După croirea tăieturilor conform desenului, cele două bucăți de fetru vor fi cusute una de alta, trecînd șnurul prin tăieturi ca în desen, se lipește și se rulează apoi în jurul capetelor cîte o șuviță de banda de celofan care să intre prin cele două găuri a cîte 4 mm făcute — cu grijă! — în cele două mingi de ping-pong vopsite în roșu, din care nu vor mai ieși.

După uscare, putem cere oricui să scoată șnurul din bucata de fetru **deși** tăietura cea mică este sub dimensiunile mingii de ping-pong. Soluția este simplă și apare în ultima imagine: îndoind ușor limba de fetru de la mijloc, devine foarte simplu să treci șnurul și una dintre mingi prin bucla creată. Asta dacă știi secretul. Altfel...

REBO (5 + 2 = 7)

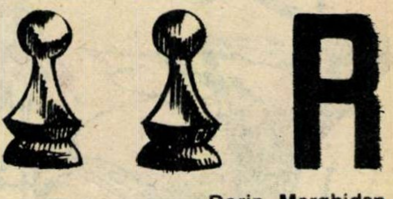

Dorin Marghidan
profesor,
Corabia — Olt

TICUȚĂ CEL UITUC

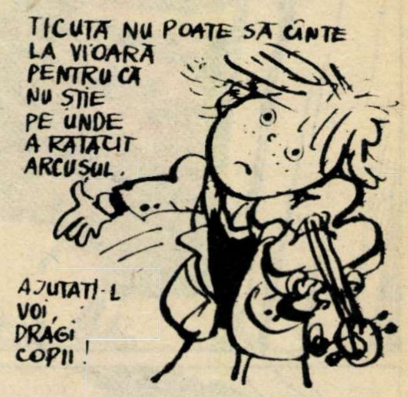
TICUȚĂ NU POATE SĂ CÎNTE LA VIOARĂ PENTRU CĂ NU ȘTIE PE UNDE A RĂTĂCIT ARCUȘUL.
AJUTAȚI-L VOI, DRAGI COPII!

PE COPERTA NOASTRĂ:

Meșterii... ucenici din clasa a V-a, Școala nr. 178, București (foto — Gr. Prepelița).

CUTEZĂTORII 23 Redacția revistelor pentru copii — București

Redactor șef: ION IONAȘCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA
Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Responsabil de număr: IOAN DONCA;
Prezentarea tehnică: ION MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfr București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază

TORENTUL

Scenariu : PETRE LUSCALOV Desene: PUIU MANU

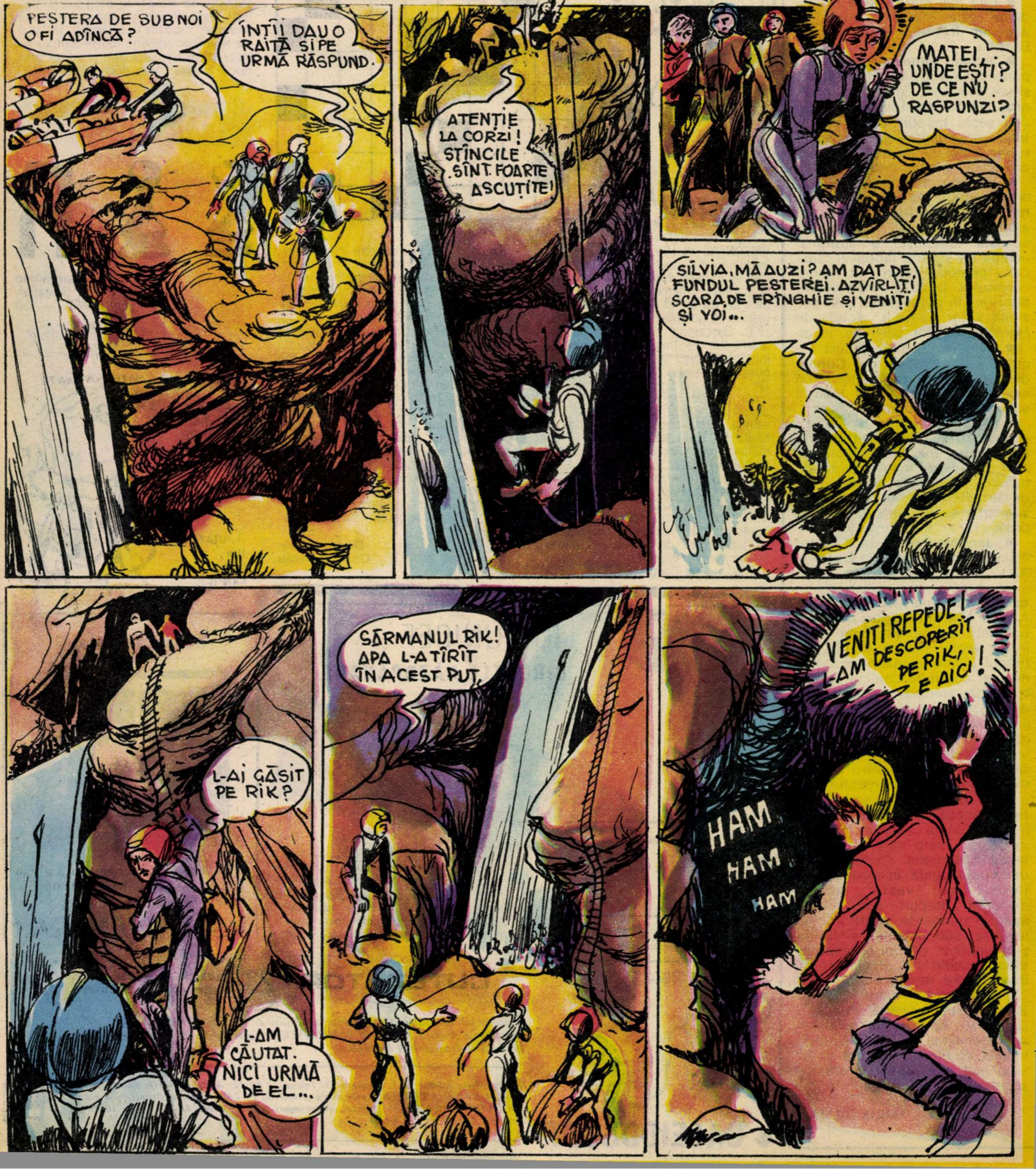
PEȘTERA DE SUB NOI O FI ADÎNCĂ?
ÎNTÎI DAU O RAITĂ ȘI PE URMĂ RĂSPUND.
ATENȚIE LA CORZI! STÎNCILE SÎNT FOARTE ASCUȚITE!
MATEI, UNDE EȘTI? DE CE NU RASPUNZI?
SILVIA, MĂ AUZI? AM DAT DE FUNDUL PEȘTEREI. AZVÎRLIȚI SCARA DE FRÎNGHIE ȘI VENIȚI ȘI VOI...
L-AI GĂSIT PE RIK?
L-AM CĂUTAT. NICI URMĂ DE EL...
SĂRMANUL RIK! APA L-A TÎRÎT ÎN ACEST PUȚ.
VENIȚI REPEDE! L-AM DESCOPERIT PE RIK, E AICI!
HAM
HAM
HAM

DIN SUMAR:

- *Bucuria succeselor*
- *Culorile păcii*
- *Limba noastră-i o comoară*
- *2 500 de ani de la primele lupte ale poporului geto-dac pentru libertate şi independenţă*
- *Un drum al reuşitei*

24

JOI, 12 IUNIE 1986,
ANUL XX (NR. 975)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

DIPLOMA
DIPLOMA
DIPLOMA
DIPLOMA

CADRAN POLITIC

Un eveniment deosebit de important în viaţa ţării l-a constituit Congresul al III-lea al consiliilor de conducere ale unităţilor agricole socialiste, al întregii ţărănimi, al consiliilor oamenilor muncii din industria alimentară, silvicultură şi gospodărirea apelor, care şi-a desfăşurat lucrările sub preşedinţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu. Lucrările acestui congres au avut loc în zilele de 29–31 mai, în atmosfera de vibrant patriotism revoluţionar, prilejuit de aniversarea a 65 de ani de la făurirea partidului şi a 50 de ani de la procesul comuniştilor şi militanţilor antifascişti de la Braşov. Congresul a constituit una din cele mai elocvente expresii ale democraţiei noastre socialiste, de participare a întregului popor la elaborarea şi înfăptuirea politicii partidului de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare spre comunism.

Marele forum democratic al ţărănimii a adoptat în unanimitate magistrala cuvîntare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu – document de importanţă deosebită pentru dezvoltarea agriculturii noastre socialiste – ca program de acţiune şi muncă în vederea înfăptuirii noii revoluţii agrare, creşterii accentuate a producţiei şi productivităţii muncii, sporirii eficienţei economice în aceste importante ramuri şi sectoare, corespunzător sarcinilor stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului.

În lumina acestui mobilizator program, Congresul a adresat tuturor lucrătorilor ogoarelor înflăcărata chemare de a-şi concentra toate energiile, de a acţiona cu abnegaţie şi dăruire pentru îndeplinirea importantelor sarcini ce le revin în dezvoltarea agriculturii noastre, sporindu-şi contribuţia la înflorirea României socialiste.

Vizita de lucru a tovarăşului Nicolae Ceauşescu în unităţi agricole din unele judeţe ale ţării, efectuată la cîteva zile după desfăşurarea celui de-al III-lea Congres al întregii ţărănimi, ilustrează preocuparea permanentă a secretarului general al partidului pentru dezvoltarea şi modernizarea agriculturii, pentru înfăptuirea neabătută a obiectivelor noii revoluţii agrare.

Întîlnirea tovarăşului Nicolae Ceauşescu cu oamenii muncii din agricultură, ţărani cooperatori, mecanizatori şi specialişti, s-a desfăşurat în climatul de activitate rodnica a comuniştilor, a tuturor lucrătorilor ogoarelor pentru înfăptuirea preţioaselor îndemnuri, orientări şi indicaţii cuprinse în magistrala cuvîntare rostită de secretarul general al partidului la marele forum democratic al ţărănimii.

Acest nou dialog de lucru al conducătorului partidului şi statului nostru cu oamenii ogoarelor – înscris în practica statornică a tovarăşului Nicolae Ceauşescu de a dezbate direct, la faţa locului, cu făuritorii bunurilor materiale principalele aspecte ale ridicării continue a întregii activităţi – a cuprins analiza modului în care se acţionează pentru efectuarea în cele mai bune condiţii a tuturor lucrărilor din agricultură. Examinînd cu atenţie starea de vegetaţie a culturilor, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a dat indicaţii concrete pentru intensificarea lucrărilor din actuala campanie agricolă şi buna pregătire a recoltării cerealelor păioase, pentru realizarea de producţii cît mai mari în acest prim an al cincinalului al 8-lea.

Oamenii muncii din unităţile agricole vizitate şi-au exprimat sentimentele de neţărmurită dragoste şi recunoştinţă faţă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pentru activitatea neobosită ce o desfăşoară cu privire la dezvoltarea intensivă şi modernizarea agriculturii noastre socialiste, a întregii economii naţionale, creşterea bunăstării ţărănimii noastre şi a întregului popor, ridicarea României socialiste pe cele mai înalte culmi ale progresului şi civilizaţiei. Ei s-au angajat totodată să facă totul pentru a obţine recolte tot mai bogate, sigure şi stabile, înfăptuind obiectivele noii revoluţii agrare.

Dînd o înaltă apreciere activităţii neobosite desfăşurată de tovarăşul Nicolae Ceauşescu pentru continua dezvoltare şi modernizare a agriculturii, ramură de bază a economiei naţionale, lucrătorii ogoarelor din întreaga ţară acţionează în aceste zile pentru transpunerea în viaţă a indicaţiilor şi orientărilor conducătorului partidului şi statului nostru în vederea realizării exemplare a obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului pentru agricultură, industrie alimentară, silvicultură şi gospodărirea apelor, sporindu-şi contribuţia la înfăptuirea Programului partidului de construire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism.

LA TRICOLOR NI-I INIMA ȘI LA CONDUCĂTOR

E-un adevăr pe care-l ţinem plin în inimi
Şi luminăm interioare-adînci de gînd:
El pentru fiecare-aude-un cîntec al mulţimii,
Noi îl cunoaştem, el ne cunoaşte blînd.

I-a dat şi-i dă mereu istoria de lucru,
La proba viitorului în fiece moment,
Prin sentimente-ascult oraşe mari şi pluguri,
Suprema bucurie de-a ni-l şti prezent.

Întotdeauna oamenii apropiat îl ştiu,
De grijă-i dă istoria, fierbinte
Primeşte ţara prin el totul viu,
Cum viu ne e şi mersul înainte.

Iubirile au înflorit cu anii,
O suverană-ncununare-a lor,
Prin care-acum, cinstindu-l,
Cu toţi contemporanii,
La tricolor ni-i inima şi la conducător.

A.I. ZĂINESCU

DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A PATRIEI

Marile noastre împliniri socialiste sînt rodul strategiei ştiinţifice de dezvoltare economico-socială, elaborată de partid, cu deosebire în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea, rodul muncii harnice, al puterii creatoare a întregului popor român. Între aceste mari împliniri ce încununează epoca pe care o străbatem, un loc de seamă revine dezvoltării armonioase, echilibrate a tuturor zonelor patriei.

Aceste realităţi definitorii ale României socialiste de astăzi îşi au izvorul în concepţia unitară, de lungă perspectivă, riguros ştiinţifică a secretarului general al partidului nostru, tovarăşul **Nicolae Ceauşescu.** Potrivit acestei concepţii edificarea noii orînduiri presupune ca pe un dat fundamental amplasarea armonioasă, raţională a forţelor de producţie pe întreg teritoriul ţării, ca temelie a făuririi unei societăţi a egalităţii şi dreptăţii sociale, ca o condiţie esenţială pentru înflorirea fiecărui colţ de pămînt românesc. O asemenea viziune ia în considerare cerinţa valorificării complexe şi eficiente a tuturor resurselor materiale şi de forţă de muncă din toate zonele ţării, concomitent cu imperativele sporirii forţei economice a fiecărui judeţ, a fiecărei localităţi în vederea creării celor mai bune condiţii pentru afirmarea plenară a personalităţii umane.

În virtutea acestei luminoase concepţii, în anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului şi cu deosebire după reorganizarea administrativ-teritorială a ţării (1968) — realizată din iniţiativa şi sub conducerea nemijlocită a tovarăşului Nicolae Ceauşescu — a fost aplicată cu exemplară consecvenţă o fermă politică de amplasare raţională a forţelor de producţie pe întreg cuprinsul patriei. Fondurile de investiţii au fost orientate cu prioritate către judeţele mai slab dezvoltate din punct de vedere economic. Semnificativ este, astfel, faptul că în cincinalul recent încheiat, în judeţele Bistriţa-Năsăud, Călăraşi, Covasna, Giurgiu, Gorj, Ialomiţa, Mehedinţi, Sălaj, Tulcea, Vaslui, Vîlcea, Vrancea — zone mai puţin dezvoltate în trecut — ritmul mediu de creştere a fondurilor fixe s-a situat între 9—14%, fiind mult superior mediei pe ţară, care a fost de 8%.

Cu fireşti simţăminte de mîndrie subliniem acum, cînd se împlinesc 38 de ani de la naţionalizarea principalelor mijloace de producţie, faptul că **factorul hotăritor al dezvoltării forţelor de producţie, al modernizării economiei tuturor judeţelor ţării l-a reprezentat politica de industrializare socialistă promovată neabătut de către partid.** Orientarea investiţiilor cu prioritate către judeţele cu un nivel economic mai scăzut, concomitent cu preocuparea pentru creşterea şi modernizarea potenţialului productiv al celorlalte judeţe au avut drept urmare conectarea tuturor judeţelor ţării la pulsul unei dezvoltări industriale dinamice, efervescente. În sute şi sute de aşezări ale patriei, industria şi-a croit făgaş larg, ridicîndu-se pe întreg cuprinsul ţării peste 250 de platforme industriale, cu mii şi mii de capacităţi productive. Urmare nemijlocită a politicii de amplasare armonioasă a industriei pe întreg teritoriul ţării în cele două decenii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, producţia industrială a crescut în judeţul Covasna de 9 ori, în judeţul Vaslui de 12,1 ori, în judeţul Bistriţa-Năsăud de 14,6 ori, în judeţul Olt de 17,2 ori, în judeţul Sălaj de 20,9 ori. Pe această bază, industria a devenit ramura conducătoare în economia tuturor judeţelor. Consecinţă nemijlocită a dezvoltării puternice a industriei, a altor sectoare ale economiei, în fiecare judeţ s-au creat zeci şi zeci de mii de noi locuri de muncă. Însumate la nivelul întregii ţări, cifrele locurilor noi de muncă, făurite în perioada ce a urmat Congresului al IX-lea, se ridică la mai multe milioane. Aceasta înseamnă că, practic, în fiecare dintre familiile ţării au sporit veniturile realizate, ceea ce s-a repercutat favorabil asupra standardului de viaţă al acestora. Este o dovadă în plus a faptului că supremul ţel al politicii partidului şi statului nostru îl constituie bunăstarea, prosperitatea, demnitatea naţiunii şi a fiecăruia dintre fiii săi.

În acelaşi timp, viaţa socială, chipul aşezărilor patriei au fost trainic, profund şi favorabil înrîurite de amplasarea armonioasă a forţelor de producţie pe teritoriu. Pe întregul cuprins românesc s-au înălţat milioane şi milioane de locuinţe noi. Practic, astăzi, 80 la sută din populaţia ţării trăieşte în locuinţe noi, moderne. În comparaţie cu perioada 1945—1965, în răstimpul celor două decenii care au urmat istoricului Congres al IX-lea, numărul familiilor ce s-au mutat în locuinţe noi este la nivel naţional de aproape 7 ori mai mare. Acest număr este însă de 17 ori mai mare în judeţele Mehedinţi, Satu Mare şi Teleorman, de 20 de ori mai mare — în judeţele Botoşani, Buzău şi Covasna, de 21 de ori mai mare — în judeţele Sălaj şi Vrancea, de 26 de ori mai mare — în judeţul Bistriţa-Năsăud.

Politica partidului nostru comunist, de amplasare raţională a forţelor de producţie pe teritoriu a aşezat, totodată, trainice temelii pentru înfăptuirea deplinei egalităţi în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate.

Repartizarea armonioasă a forţelor de producţie pe tot cuprinsul ţării a modificat astfel structural economia tuturor judeţelor, a transformat profund felul de a fi, a simţi şi a gîndi a milioane şi milioane de oameni, a dat un sens nou, mai înalt, mai luminos, muncii şi vieţii acestora. Este raţiunea pentru care, după cum prevăd hotărîrile Congresului al XIII-lea, strategia dezvoltării multilaterale a fiecărui judeţ va continua neabătut.

SILVIU ACHIM

Cînd cataloagele surîd...

În curînd, clopoţelul va suna prelung anunţînd încheierea ultimei ore de clasă şi, odată cu ea, „finişul" unei noi etape străbătute în urcuşul continuu al pregătirii pentru muncă şi viaţă. În preajma tradiţionalului bilanţ de la încheierea anului şcolar, cataloagele surîd în fiecare clasă. De-a lungul celor trei trimestre şcolare, ele au adunat roadele sîrguinţei fiecăruia dintre voi.

BUCURIA SUCCESELOR

În unitatea pionierească de la Şcoala nr. 3 din oraşul Moreni, judeţul Dîmboviţa, clasa a VII-a C este supranumită „o clasă forte". Printre pionierii de frunte ai detaşamentului se află Carmen Banu, Camelia Botescu, Valeria Georgescu, Delia Teleanu ş.a. Iată acum, în prag de final de an şcolar, acele reuşite care le conferă o ţinută impunătoare: promovabilitate de sută la sută, frecvenţă la orele de cursuri de sută la sută, jumătate din pionierii acestei clase, cu note numai de la 8 în sus.

Ei se definesc fruntaşi şi în îndeplinirea angajamentului lor de muncă patriotică; tot aici se află tineri artişti talentaţi; printre ei, Camelia Botescu, laureată pe ţară, ca solistă de muzică uşoară, la Festivalul Naţional „Cîntarea României"; aici învaţă componenţii patrulei şcolare de circulaţie, deţinători de locuri fruntaşe la fazele judeţene şi naţionale ale concursului pe profil.

Totuşi... cînd am vrut să-i fotografiem pe aceşti copii vrednici, ei au considerat că nu sînt de fapt „unici" în unitatea lor, că mulţi colegi şi din celelalte detaşamente au satisfacţia de a ajunge la încheierea anului şcolar cu rezultate remarcabile. Iată de ce imaginea vă înfăţişează fruntaşi — deţinători ai notelor de 10 din întreaga şcoală. Printre aceşti pionieri, care vă surîd în imagine, sînt Laura Costache, Elena Tudor, Mihaela Neagu, Adina Lazăr, Remus Dogaru, Bogdan Călăiane, Alex. Florea, Carmen Pătraşcu, Marian Nicolae, Laura Rîmniceanu şi... toţi ceilalţi!

În oraşul Moreni, unde pionierii au mîndria de a fi copiii muncitorilor petrolişti, ei aduc părinţilor dovada frumoasă că se pregătesc cu multă seriozitate pentru viitor.

M. MICU

* * *

Sabin Dumitrescu, pionier în clasa a V-a A, membru al cercului foto de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Bolintin-Vale, judeţul Giurgiu, este nu numai un elev bun, dar şi un pasionat fotoamator. El a surprins un moment de gingăşie al colegei sale Georgeta Neagu faţă de Bocănica, unul dintre iepurii îngrijiţi cu multă plăcere şi pricepere de către copii. Sabin nu uită să întregească portretul Georgianei cu precizarea că aceasta învaţă întotdeauna foarte bine.

Banca de onoare

La clasa a V-a B, *de la* Liceul „Ioan Slavici" — Arad, *cei ce au cucerit însemnul autodepăşirii ocupă atîtea bănci încît comandamentul detaşamentului a instituit „Rîndul băncilor de onoare".*

Flavia Laza, pionier reporter al subredacţiei pionereşti din Arad, ne anunţă că „pe primele trimestre, 28 dintre colegii mei de clasă au obţinut medii generale între 9 şi 9,81, iar cea mai mică medie este de 8."

Între cei mai sîrguincioşi pionieri din clasa a V-a B se numără Călin Vrabie, Janina Ivaşcu, Diana Marian, Claudiu Opruţ, Bogdan Raţiu, Anca Duţescu, Bogdan Rusu *şi* Mirela Sutac. *Flavia nu uită să menţioneze că, la* concursul de matematică, *doi dintre colegii ei – Diana Marian şi Claudiu Opruţ – au cucerit locul I pe judeţ.*

Pionierii reporteri ai subredacţiei „Cutezătorii" din Sectorul 1 al Capitalei ne-au trimis de curînd cîteva imagini însoţite de o foarte scurtă explicaţie: **„Ne mîndrim cu ei".** E vorba de patru pionieri: **Andreea Ştraub,** Şcoala nr. 181, **Raluca Vasilescu,** Şcoala nr. 172, **Andreea Mateescu,** Şcoala nr. 183, şi **Alexandra Bordan,** Liceul de artă „Nicolae Tonitza" – care, de-a lungul întregului an şcolar, au obţinut numai note bune şi foarte bune. Călduroase felicitări tuturor!

PREGĂTIRI ȘI „PREGĂTIRI“...

— Bună ziua! Ce faceți aici? întrebăm grupul de copii așezați pe bancă, în curtea Școlii nr. 172 din București.

Priviri mirate, întrebătoare.

— Ce să facem? Mai repetăm cîte ceva, vine într-un tîrziu răspunsul.

— Și ei?... arătăm spre cîțiva băieți care se pregăteau să plece.

— Se duc la joacă. Un mic fotbal , ne răspunde simplu o fată.

— Nu le-ar fi mai de folos să stea aici, cu voi?

— Știu și eu? Cred că da. Ne pregătim pentru treapta întîi de liceu. Mereu ne vine să deschidem cărțile. Cînd ne întîlnim, mai mult despre asta vorbim.

— Dar ei? insistăm arătînd către cei cîțiva băieți preocupați să-și găsească locul ideal de joacă.

Ochii Lianei Galiceanu, comandanta unității, pioniera cu care intraserăm în vorbă, devin neliniștiți în căutarea răspunsului.

— Ei pretind că sînt mai „tari“ decît noi la emoții. Și deci sînt siguri că vor trece cu bine pragul noii școli.

— V-ați stabilit opțiunile?

— Da. Sînt multe licee care ne atrag. Am chibzuit îndelung. Mare parte dintre noi (sîntem 77 de viitori absolvenți) își doresc să devină specialiști în informatică, electrotehnică, construcții.

— Dar ei, cei „tari“ la emoții?

— Nu sînt chiar foarte, foarte hotărîți. Bănuim că așteaptă să se orienteze după numărul mai mic de înscriși la unele licee...

*

Ne-am propus ca după afișarea rezultatelor de înscriși și admiși la treapta întîi de liceu să revenim la Școala nr. 172 pentru a afla cum s-au prezentat cei 77. Și, mai ales, D.R., R.A., T.A., I.B. Deocamdată, mult succes tuturor!

ELENA MĂNESCU

MERIT PIONIERESC

CEI OPT MINUNAȚI INTERPREȚI DE LA BOTOȘANI

Printre laureatele unor mari concursuri se numără **Cristina Tomescu,** cl. a VI-a, pianistă, și **Elisabeta Florea,** în aceeași clasă, dar violonistă.

O sală uriașă, ultramodernă, o mîndrie arhitectonică a zilelor noastre: Sala Casei de cultură a sindicatelor din Botosani, recent inaugurată. Și o scenă, arc deschis pentru dezvăluirea fascinantă a artelor. O acustică pe care George Enescu a rîvnit-o, desigur, de mii de ori, în peregrinările sale, în întreaga lume, ca mesager al culturii românești, în cele patru calități, pe care singur le accentua: dirijor, virtuoz al viorii și al pianului, compozitor.

Dar iată că urmașii lui Enescu din chiar partea de țară de unde a plecat - Liveni, Dorohoi, Botoșani - cunosc astăzi, pe lîngă bucuria muzicii marelui nostru înaintaș, deplina posibilitate de a se forma, năzuind spre ținta eternă a muzicii.

Pe scenă, opt interpreți, dedicați pianului, viorii, flautului. Opt copii, de nouă pînă la treisprezece ani, răsplătiți cu îndelungi aplauze și primăvăratice flori de arhiplina sală pentru minunatul lor concert, oferit cu prilejul ediției jubiliare a **Zilelor George Enescu,** *desfășurate pe locurile natale ale marelui muzician. Aplauze pentru interpreții la pian* **Bogdan Pavlică, Bogdan Chiroșcă, Blanca Constantinescu, Modeana Cichirdan, Luiza Daniliuc, Andreea Feodorov;** *aplauze pentru* **Marcel Amarandei,** *la vioară, și pentru* **Mircea Petru,** *la flaut. Cine dintre ei va deveni un alt nume de rezonanță interpretativă? Căci, iată, laurii obținuți la Concursul „Lira de aur“. la Festivalul Național „Cîntarea României“ și pentru unii din ei la concursurile internaționale de specialitate din Italia înseamnă frumoase trepte ale afirmării, care ne fac să-i așteptăm cu încredere spre marea artă.*

Cu prilejul comemorării lui George Enescu, la Botoșani, la 18 mai 1986, am fost martorii unui moment memorabil pentru școala interpretativă românească. Să lăsăm viitorul să-l ateste.

VICTOR CRĂCIUN

Ritm

ÎN AVANPREMIERĂ: FORUMURILE PIONIEREȘTI JUDEȚENE

În această perioadă, marcată de atmosfera puternic efervescentă a sărbătoririi a 65 de ani de la făurirea P.C.R., purtătorii cravatei roșii cu tricolor din întreaga țară se pregătesc să întîmpine cu noi succese la învățătură, cu noi realizări în toate domeniile activității lor apropiata „Zi a pionierilor“ și forumurile pionierești care se vor desfășura sub deviza **„În epoca de aur muncim și invățăm/ Cutezători spre comunism înaintăm!“**

Iată, de la Școala **Buciumeni-Dîmbovița** ne-a sosit vestea că pionierii clasei a III-a au propus-o ca delegată la forumul județean pe colega lor **Elena Sătmărean,** care s-a remarcat nu numai prin rezultatele deosebite la învățătură, ci și prin spiritul întreprinzător, energic în organizarea și desfășurarea tuturor acțiunilor detașamentului. Fruntașă pe comună (de curînd a raportat îndeplinirea angajamentului de muncă patriotică în proporție 101%), unitatea școlii din Buciumeni va fi reprezentată și de pionierul **Constantin Iliescu** din clasa a VI-a ● **Sîntem pe recepție:** pionierii reporteri ai subredacției noastre din **Iași** ne transmit numele a trei pionieri proaspăt aleși ca delegați la forumul județean. E vorba de **Cătălin Caba,** în clasa a VII-a la **Școala nr. 22, Adriana Bălășanu,** din clasa a VII-a, **Liceul „Emil Racoviță“,** și **Ciprian Anușca** din clasa a VII-a, **Școala nr. 2, Pașcani** ● **Unitatea Școlii** din **Ciceu-Giurgești,** prin tradiție integralistă în ce privește promovabilitatea, e bine cunoscută în județul **Bistrița-Năsăud** și pentru activitatea cercurilor de agrobiologie și de sericicultură. Despre succesele obținute în aceste domenii, ca și despre altele va vorbi la forumul județean delegata unității din Ciceu-Giurgești, pioniera **Claudia Banabic** din clasa a VII-a ● **În recentele adunări** desfășurate în școlile din **Rodna, Lechința, Teaca, Budești, Șieud** — pionierii acestor unități și-au desemnat și ei, dintre cei mai merituoși colegi, delegații la forumul județean: **Liana Știopan, Dana Petrușe, Cristina Sabău, Voichița Gordon** ● **Pregătiri intense** și pentru forumul județean al pionierilor vîlceni: datorită hărniciei colegilor din orașul Călimănești, tabăra Cozia va fi în curînd gata să-și primească oaspeții-delegați. Printre ei se vor afla și **Florentina Ban** (reprezentantă a **Școlii nr. 1** din **Drăgășani),** **Adrian Dumitrică** (mesager al harnicilor fii de cooperatori și mineri din comuna **Ionești), Adriana Puică** (elevă la Școala **Sutești,** unde ființează un cerc de pictură de frumoasă tradiție), **Mădălina Ciulei** (de la Școala nr. 4, **Rm. Vîlcea,** școală care s-a remarcat în acest an atît la învățătură cît și prin activitățile desfășurate în cadrul acțiunii „Tot înainte!“, cu deosebire cele organizate sub genericul „Sîntem urmașii unui popor eroic“).

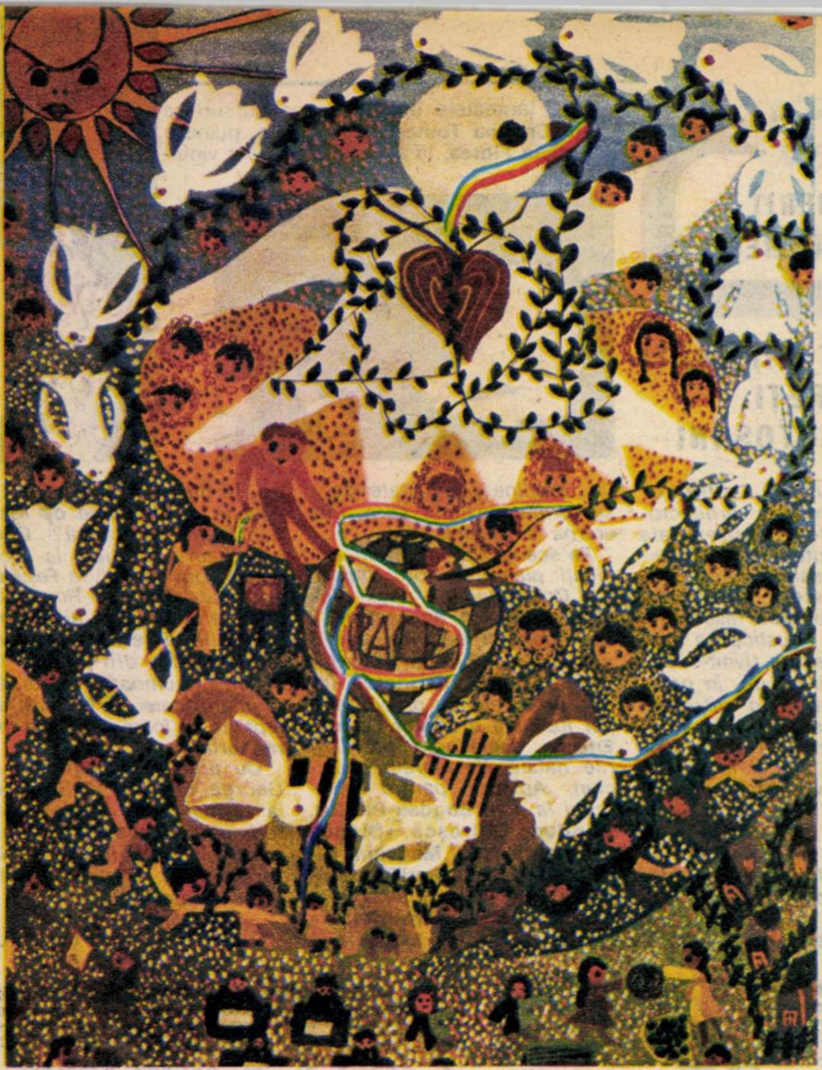

Elena Crețu — *12 ani, județul Argeș: „Porumbeii mei se rotesc în jurul patriei ca într-o horă românească, dar în același timp am vrut să întruchipeze un adevărat scut de apărare cu o emblemă la mijloc: un porumbel mai mare, ca un Făt-Frumos din basmele noastre, simbol al binelui care învinge întotdeauna răul.*

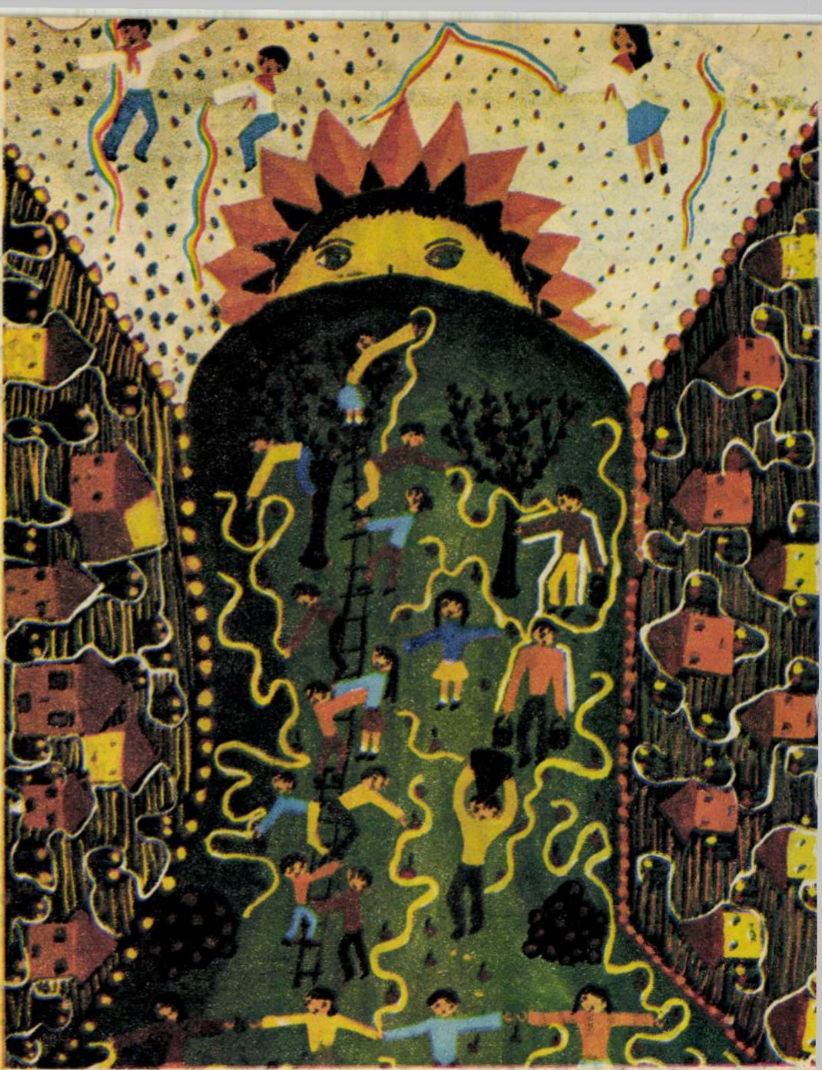

„...Și eu, ne spune Bianca Chiriloiu *— 11 ani, județul Argeș, la fel ca și colega mea, Elena Crețu, cu o eșarfă tricoloră, ca un curcubeu de lumină,am îngemănat patria mea cu întreg globul pămîntesc. Am imaginat dedesubt un plai românesc în care copii fericiți muncesc și se joacă. Cred că toți copiii din lume ar putea înțelege dintr-un astfel de desen că eu doresc Pacea".*

CULORILE PĂCII

(însemnări de la Expoziția dedicată aniversării a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român)

Mai cred că această temă a păcii, generoasă și supremă pentru omenire, poate fi exprimată și prin acest plai al belșugului, în care oamenii, sub un soare zîmbitor, sub un cer alb ca un drapel al păcii, curat, brăzdat doar de săgețile trilurilor voioase de păsări, își culeg roadele muncii lor pașnice."

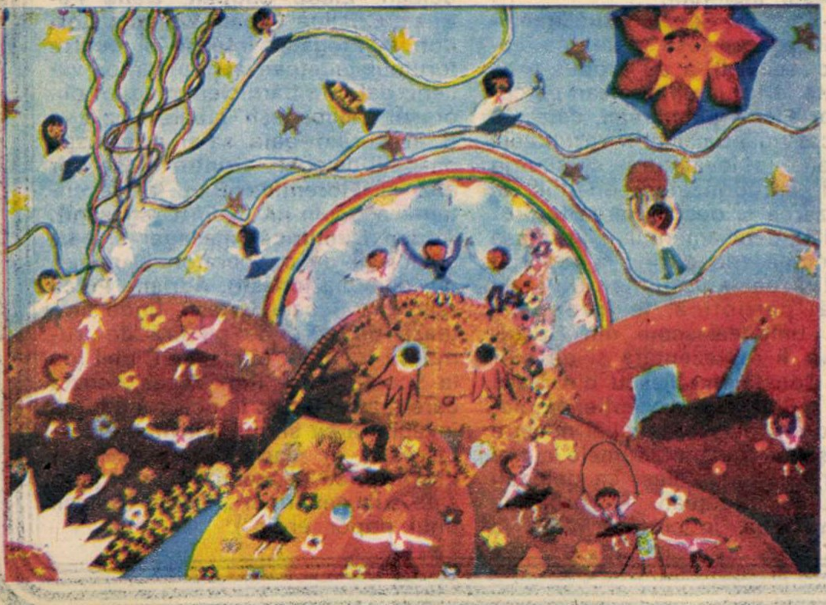

În expoziție se remarcă vibranta suită de desene de lumină și culoare dedicate în acest an omagial partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu cu cea mai adîncă recunoștință pentru condițiile de viață și de învățătură pe care cu atîta grijă le asigură tinerei generații a patriei. În același timp, un amplu ciclu de desene din expoziție se constituie într-un cald apel adresat copiilor lumii, „Planetei Albastre" cu prilejul Anului Internațional al Păcii.

În culori exuberante, fierbinți, în compoziții frumos ritmate și echilibrate, pline de mișcare și voioasă animație, copilul se desenează și se pictează pe sine în diferite ipostaze ale bucuriei și hărniciei. Și acesta este un mod de a spune „Pace". Iar cînd mai multe desene de acest fel, cum este și Expoziția dedicată celei de-a 65-a aniversări de la crearea Partidului Comunist Român, se alătură în mod fericit, fac un impresionant imn de celebrare a tot ce-i mai frumos și mai curat pe lume.

Copiii impresionează prin prospețime și sinceritate; ne umplu inimile de bucurie și emoție scenele de viață pe care le surprind, mesajele de dragoste și pace, iubirea de patrie. Copiii ne sugerează, prin tot ce gîndesc și creează, spații de basm și feerie în care la loc de cinste se află numai Pacea și Armonia, Binele și Frumosul.

Într-o ipostază, un copil întruchipează pacea printr-o frumoasă fetiță coborînd între flori parcă dintr-un tărîm de basm, ducîndu-și pe mîini, ca un paj de vînătoare șoimul, blînzii ei porumbei. Sau altul desenează trei munți învecinați; din buciume dialoghează peste munți și văi un imn de pace prin semnale muzicale numai de ei știute, acolo printre blîndele mioare.

ION DONCA

Viața în limba română

Trăim în interiorul limbii române așa cum o pasăre trăiește în zborul ei liber. Prin cuvintele cu care cronicarii ne-au transmis adevărurile cele mari ale istoriei noastre ne recunoaștem și ne vom recunoaște în veac drept fii ai acestui pămînt de la Carpați și Dunăre. Ele s-au zidit în doine și în balade luminînd cerul nostru de suflet ca niște stele fără de moarte. Ele au urcat în versurile lui Eminescu, genialul întemeietor al limbii române literare, căpătînd astfel pecetea eternității. **Dor** *și* **acasă, griu** *și* **iubire,** *atîtea lumi care ni se deschid în fața ochilor sărbătorind miracolul rostirii.* **„În limba ta ți-e dor de mama“**, *scrie un mare poet contemporan. Ca o supremă recunoaștere a datoriei față de patria cuvintelor noastre dintîi și dintotdeauna.*

La Ipotești am văzut lacul și pădurea de aramă, iarba legănată de vîntul care coboară de pe obcine, am simțit aerul încărcat de cuvinte care fac poezie, care sînt poezie. Între toate acestea, casa poetului, casa limbii române.

Peste munți, la Maieru din Bistrița-Năsăudului, oamenii mi-au părut uimitor de cunoscuți, de aproape, în asprimea lor mîndră, în iubirea lor pătimașă pentru muncă și pentru rodul pămîntului. Îi cunoșteam pentru că-i văzusem atît de limpede prin ferestrele luminate ale cărților lui Rebreanu. Cum văzusem păsările albe ale poeziei pe cerul Lancrămului lui Blaga. Cum auzisem cîntările pătimirii unei istorii întregi răbufnind pe ulițele Rășinarilor lui Goga. Ori cîntecul subțire, împletit din argint și venin, de parcă tot sudul ar fi vorbit în versurile lui Arghezi.

Este aceasta, de fapt, o geografie a țării, recompusă în granițele limbii române de scriitorii care s-au contopit cu ființa neamului lor.

O carte de învățătură a iubirii de patrie pe care fiecare generație are datoria s-o cunoască în toată frumusețea și neasemuita ei înțelepciune. Pentru că, fără această avere a sufletului nici nu sîntem, nici nu putem fi.

Pentru că ea este însăși viața noastră și temeiul nostru pe lume. Viața în limba română.

DOINĂ

Fi-mi-ar frig ori umbră
fi-mi-ar sete
fi-mi-ar noaptea neagră căpătîi
de-aş uita cîmpia românească
unde iarbă-am respirat întîi
de-aş uita că-n Dunăre se spală
dunga ochiului de cînd ne ştim
de-aş uita că munţii-s mînăstirea
unde-am ctitorit şi ctitorim
fi-mi-ar dor prin sînge ca rugina
de-aş putea uita vreun cuvînt
din care ni s-a născut rostirea
şi prin care-n sunet mă-nveşmînt.

(din volumul
„Viața în limba română“)

N D Fruntelată

„Limba noastră-i o comoară“

POVESTEA LUI PUNCTIȘOR ȘI A VIRGULIȚEI

Au fost odată doi prieteni buni: Punctișor și Virgulița. Ei erau foarte necăjiți pentru că foarte mulți copii, mai ales elevi, se supărau pe ei și îi vorbeau de rău. „De ce ai luat notă mică la compunere?“ întreba cîte o mamă. „Din cauza virgulei“ sau „Din cauza unui punct“, răspundeau copiii.

Acum, ca să fim drepți, pe Punctișor erau mai puțin supărați, dar pe Virgulița — rău de tot! Atunci, cei doi prieteni s-au dus la niște profesori învățați și i-au rugat să-i ajute. Profesorii au scris cărți despre viața și purtările lor, și copiii s-au mai împăcat cu Punctișor și Virgulița. Cărțile acestea se numesc **Îndreptare ortografice, ortoepice și de punctuație** și se găsesc în orice școală. Dar, cum nu toți copiii le folosesc, unii au continuat să fie supărați pe Punctișor și mai ales pe Virgulița. Într-o zi, cei doi mi-au dat un telefon și m-au rugat să le fac o vizită. „Unde vă găsesc?“ am întrebat. „Vă propunem un joc: noi ne ascundem în cartierul Frazei, pe străzile Propoziției și dumneavoastră ne căutați“. Am căzut de acord.

Cînd am intrat în cartierul Frazei, o literă mare mi-a urat bun venit. Mi-am spus: „Punctișor nu poate fi în nici un caz aici“ și am mers mai departe. Casele Subiectului și Predicatului erau atît de lipite una de alta încît Virgulița, cît e ea de mică, n-ar fi avut nicicum loc să se ascundă. În schimb, am zărit-o imediat alergînd de la un copac la altul, printre stufoșii „Complementus directus“, înșirați pe marginea străzii, sau printre tufișurile de „Atributus“, de asemenea așezate unul lîngă altul. A vrut să se ascundă și între două tulpini de flori, dar un „sau“ ghimpos a gonit-o imediat; la fel a pățit-o cînd a dat peste un „și“ care a urzicat-o fără milă.

Tot uitîndu-mă după Virgulița, am zărit la un moment dat trei litere mari, parcă un C, un F și un R (C.F.R.), printre care alerga Punctișor. „Iată că am dat și peste el!“ mi-am zis și am pornit mai departe.

La intersecția dintre două străzi „propoziționale“, un „și“ îi explica ceva Virguliței. M-am apropiat tiptil și iată ce am auzit: „Să știi că uneori poți sta și înaintea mea. Iată, dacă zicem, de exemplu așa: **Cum, eu să stau acasă, și tu să te duci la plimbare?** rolul meu de **și** se schimbă, se apropie de **iar**, înainte de care stă totdeauna o virgulă. Ai înțeles?“

Chiar și Virgulița fu puțin mirată, dar mai află un loc în care trebuie să se găsească întotdeauna. Țineți minte și voi.

Tot umblînd eu așa prin cartierul Frazei, s-a făcut tîrziu și a trebuit să plec acasă. Mi-am luat rămas bun de la Virgulița și, peste cîțiva pași... patru, cinci cuvinte, de la Punctișor care mă așteptau chiar în stația de tramvai de la capătul Bulevardului Frazei.

Ajuns acasă, m-am gîndit la necazul celor doi prieteni. Între ei și elevi; nu e nici un motiv de supărare. Nu trebuie decît ca școlarii să le învețe puțin obiceiurile care — lucru deosebit de important — se bazează pe o anumită logică a gîndirii și a rostirii noastre și atunci totul va decurge perfect.

Povestea pe care v-am spus-o astăzi i-a avut ca eroi pe Punctișor și pe Virgulița, dar nu trebuie să-i uităm nici pe ceilalți membri ai grupului lor: lunganul Semn al exclamării, dolofanul Semn al întrebării, gemenele Două puncte, frații Punctuleț și Virgulița, parteneri și ei la interesantul proces de construire a propozițiilor și frazelor.

Rolul unora îl înțelegem și-l ținem minte mai ușor, al altora ne cere un oarecare efort, dar — oricum ar fi — n-avem voie să nu ținem seama de el pentru că reflectă nu atît capacitatea de a ține minte niște reguli, cît un mod clar și logic de gîndire și de exprimare.

Lect. univ. dr. CEZAR TABARCEA

CERBUL CU STEA ÎN FRUNTE

LUCIAN BLAGA

Nu-l mişcă ştiutele
crînguri cu ciutele.
Cărarea cu urmele,
iezerul, umbrele
nu-l cheamă. Copitele
sfarămă ispitele.

Prin ceață cînd lunecă
zări el adulmecă,
nu apropiatele,
ci depărtatele.

Ciulindu-şi urechile
printre străvechile
rotiri, sus, de tulbure
foc şi de murmure.

Şi-aude, subt'naltele
unele, altele
erele, sferele.

S-A PETRECUT ACUM 2 500 DE ANI

Scenariu: Sandu Alexandru Desene: [illegible]

Anul acesta, sărbătorim aniversarea a 2 500 de ani de la primele lupte ale poporului geto-dac pentru libertate și independență. În anul 514 înaintea erei noastre, o uriașă oaste persană, condusă de Darius I, a pătruns în Dobrogea, pe teritoriul geto-dac. Înainte de a trece hotarul Daciei, lui Darius i se închinaseră multe seminții. Viteji noștri strămoși, cu legendarul lor curaj și cu marea lor dragoste pentru acest pămînt, s-au ridicat însă plini de dîrzenie la luptă. Vestea despre cutezătoarea lor luptă a făcut ocolul lumii antice, uimindu-i pe învățații timpului. Unul dintre aceștia a fost marele istoric grec Herodot (484—425 i.e.n.).

În „Istoriile" sale, consacră pagini pline de admirație celor pe care îi numește „cei mai viteji și mai drepți dintre traci".

Așadar, exact acum două milenii și jumătate, enorma oaste persană pătrundea pe teritoriul poporului geto-dac...

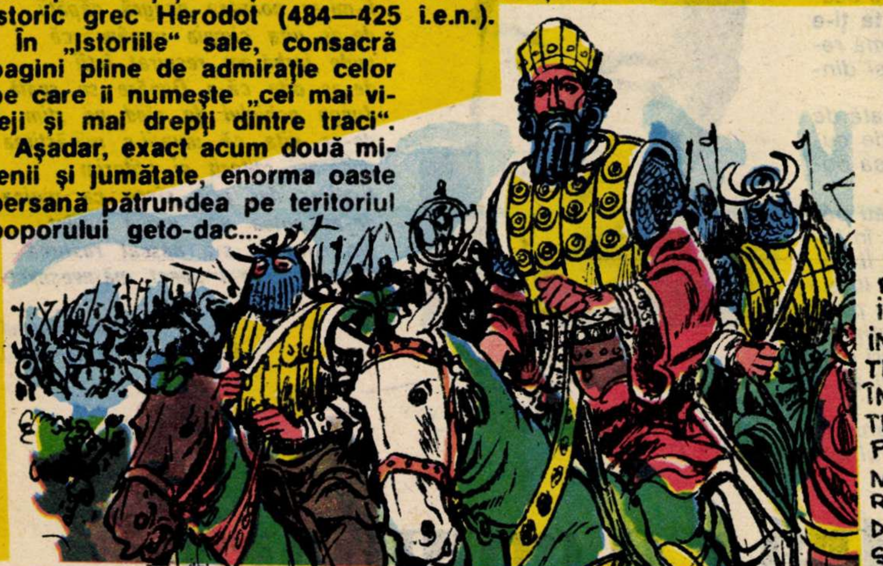

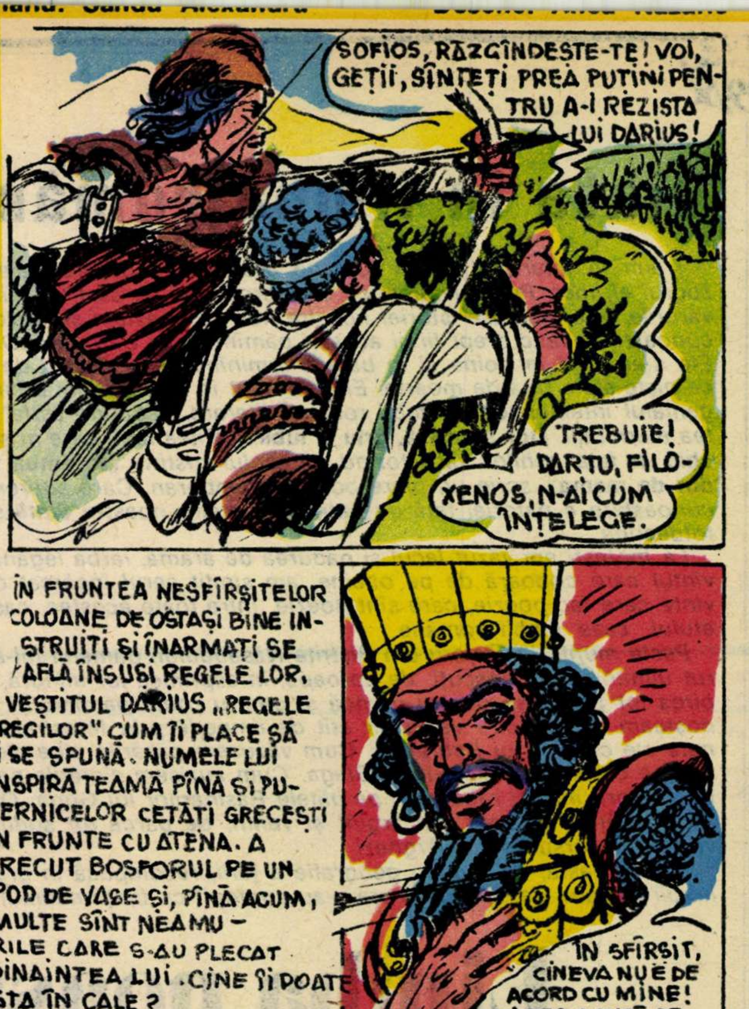
SOFIOS, RĂZGÎNDEȘTE-TE! VOI, GEȚII, SÎNTEȚI PREA PUȚINI PENTRU A-I REZISTA LUI DARIUS!
TREBUIE! DAR TU, FILOXENOS, N-AI CUM ÎNȚELEGE.
ÎN FRUNTEA NESFÎRȘITELOR COLOANE DE OSTAȘI BINE INSTRUIȚI ȘI ÎNARMAȚI SE AFLĂ ÎNSUȘI REGELE LOR, VESTITUL DARIUS „REGELE REGILOR", CUM ÎI PLACE SĂ I SE SPUNĂ. NUMELE LUI INSPIRĂ TEAMĂ PÎNĂ ȘI PUTERNICELOR CETĂȚI GRECEȘTI ÎN FRUNTE CU ATENA. A TRECUT BOSFORUL PE UN POD DE VASE ȘI, PÎNĂ ACUM, MULTE SÎNT NEAMURILE CARE S-AU PLECAT DINAINTEA LUI. CINE ÎI POATE STA ÎN CALE?
ÎN SFÎRȘIT, CINEVA NU E DE ACORD CU MINE! VOI BEA O CUPĂ DE VIN ÎN CINSTEA ISCUSITULUI ȚINTAȘ NECUNOSCUT!

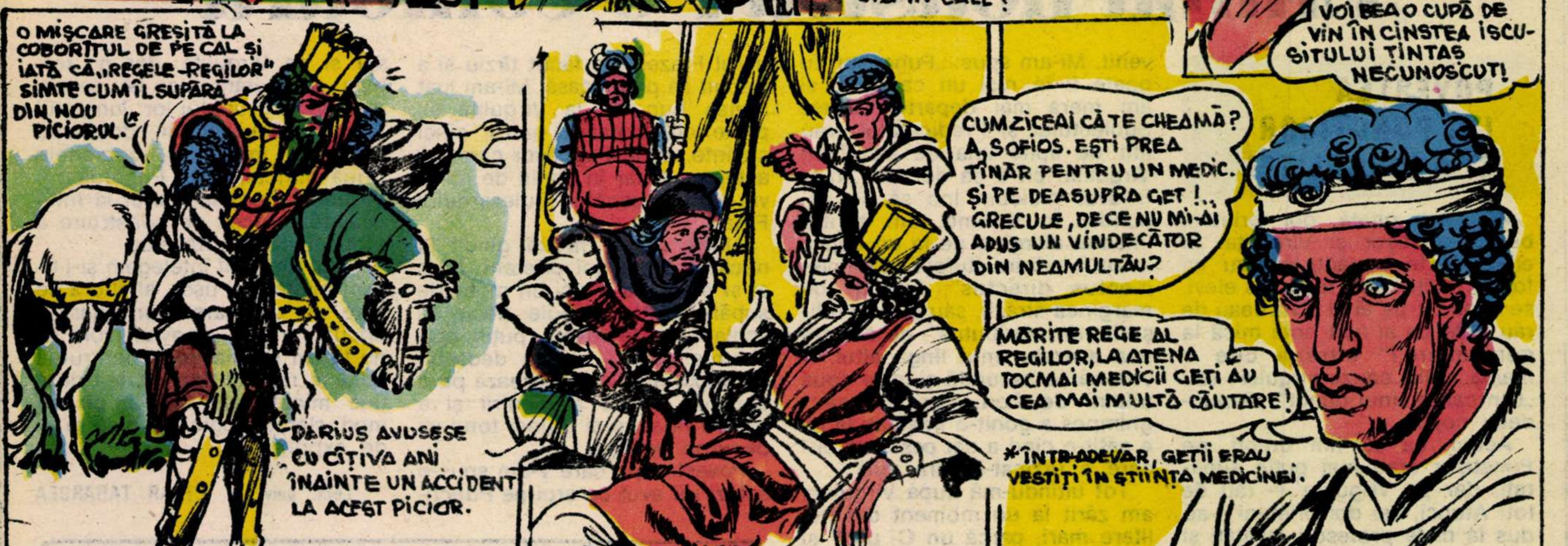
O MIȘCARE GREȘITĂ LA COBORÎTUL DE PE CAL ȘI IATĂ CĂ „REGELE-REGILOR" SIMTE CUM ÎL SUPĂRĂ DIN NOU PICIORUL.
DARIUS AVUSESE CU CÎȚIVA ANI ÎNAINTE UN ACCIDENT LA ACEST PICIOR.
CUM ZICEAI CĂ TE CHEAMĂ? A, SOFIOS. EȘTI PREA TÎNĂR PENTRU UN MEDIC. ȘI PE DEASUPRA GET!.. GRECULE, DE CE NU MI-AI ADUS UN VINDECĂTOR DIN NEAMUL TĂU?
MĂRITE REGE AL REGILOR, LA ATENA TOCMAI MEDICII GEȚI AU CEA MAI MULTĂ CĂUTARE!*
*ÎNTR-ADEVĂR, GEȚII ERAU VESTIȚI ÎN ȘTIINȚA MEDICINEI.

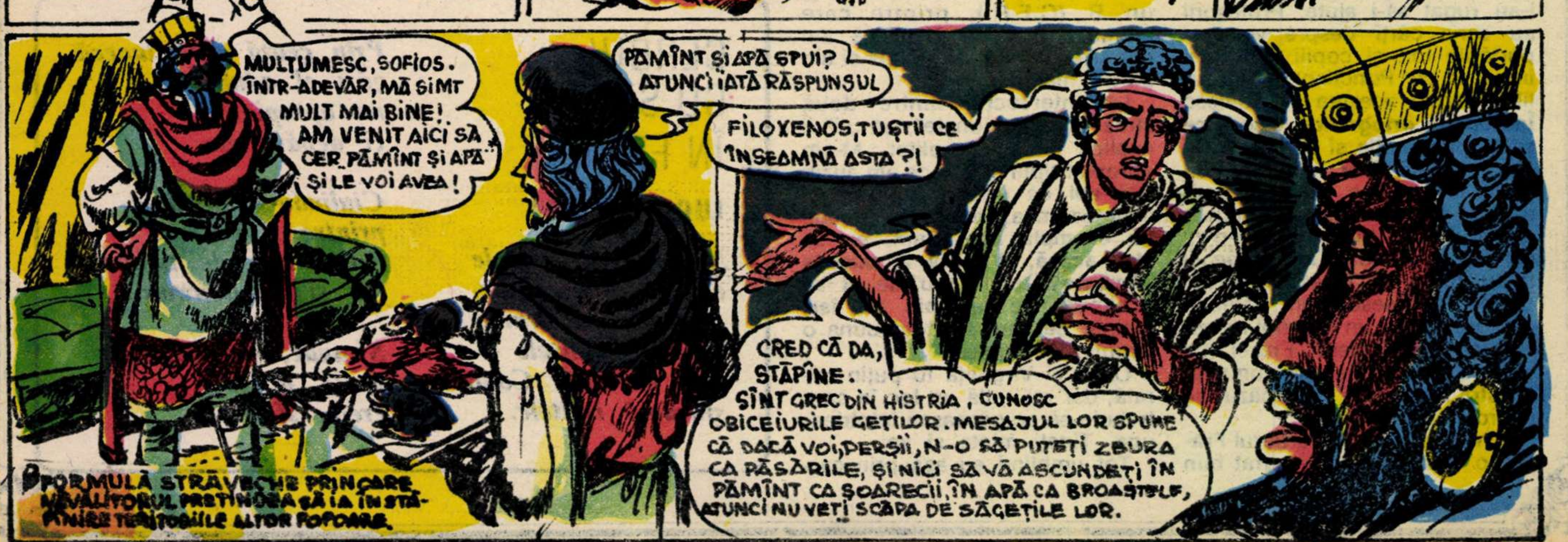
MULȚUMESC, SOFIOS. ÎNTR-ADEVĂR, MĂ SIMT MULT MAI BINE! AM VENIT AICI SĂ CER PĂMÎNT ȘI APĂ° ȘI LE VOI AVEA!
PĂMÎNT ȘI APĂ SPUI? ATUNCI IATĂ RĂSPUNSUL
FILOXENOS, TU ȘTII CE ÎNSEAMNĂ ASTA?!
CRED CĂ DA, STĂPÎNE. SÎNT GREC DIN HISTRIA, CUNOSC OBICEIURILE GEȚILOR. MESAJUL LOR SPUNE CĂ DACĂ VOI, PERȘII, N-O SĂ PUTEȚI ZBURA CA PĂSĂRILE, ȘI NICI SĂ VĂ ASCUNDEȚI ÎN PĂMÎNT CA ȘOARECII, ÎN APĂ CA BROAȘTELE, ATUNCI NU VEȚI SCĂPA DE SĂGEȚILE LOR.
° FORMULĂ STRĂVECHE PRIN CARE NĂVĂLITORUL PRETINDEA SĂ IA ÎN STĂPÎNIRE TERITORIILE ALTOR POPOARE.

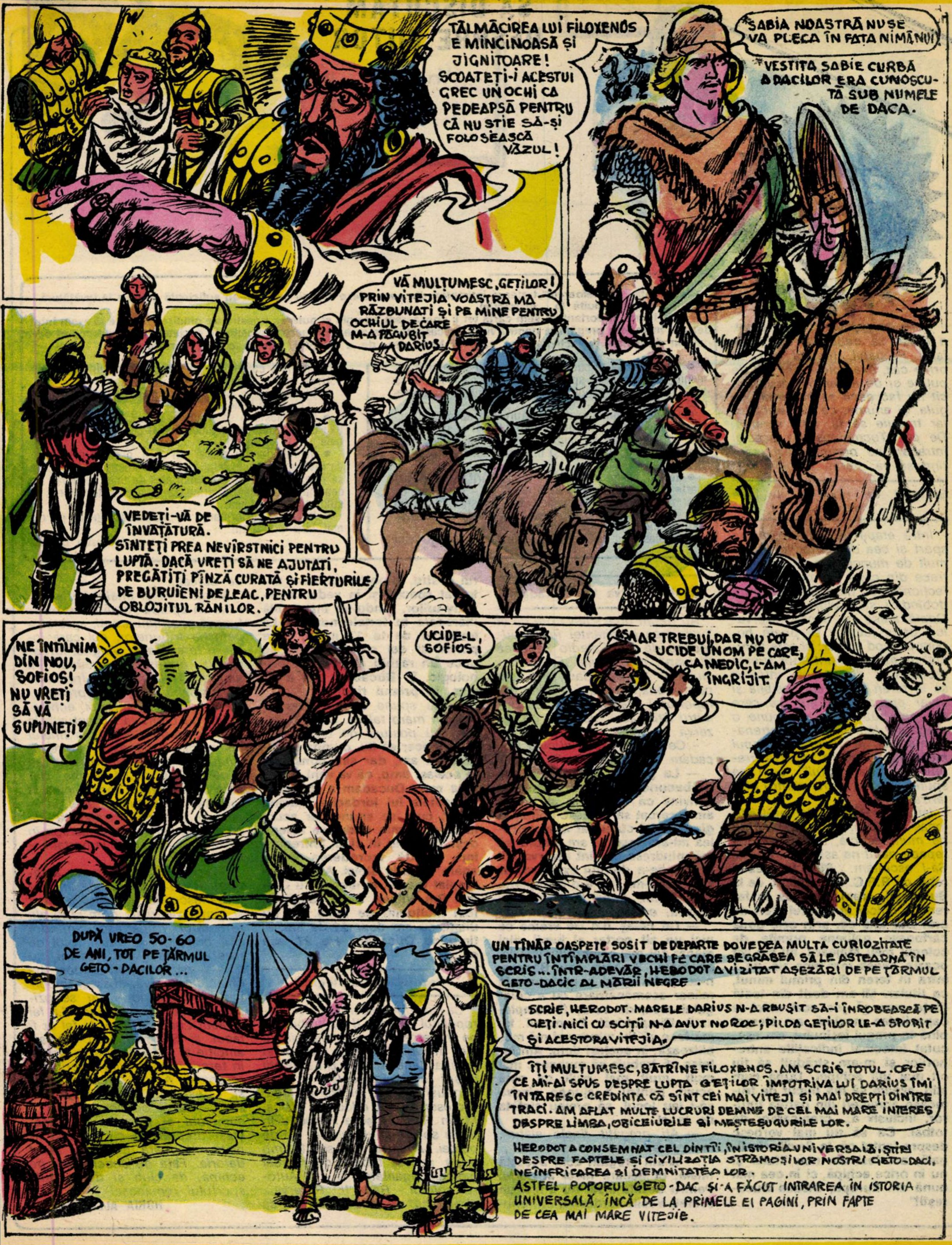
TĂLMĂCIREA LUI FILOXENOS E MINCINOASĂ ŞI JIGNITOARE! SCOATEŢI-I ACESTUI GREC UN OCHI CA PEDEAPSĂ PENTRU CĂ NU ŞTIE SĂ-ŞI FOLOSEASCĂ VĂZUL!
SABIA NOASTRĂ NU SE VA PLECA ÎN FAŢA NIMĂNUI!
*VESTITA SABIE CURBĂ A DACILOR ERA CUNOSCUTĂ SUB NUMELE DE DACA.
VĂ MULŢUMESC, GEŢILOR! PRIN VITEJIA VOASTRĂ MĂ RĂZBUNAŢI ŞI PE MINE PENTRU OCHIUL DE CARE M-A PĂGUBIT DARIUS.
VEDEŢI-VĂ DE ÎNVĂŢĂTURĂ. SÎNTEŢI PREA NEVÎRSTNICI PENTRU LUPTĂ. DACĂ VREŢI SĂ NE AJUTAŢI, PREGĂTIŢI PÎNZĂ CURATĂ ŞI FIERTURILE DE BURUIENI DE LEAC, PENTRU OBLOJITUL RĂNILOR.
NE ÎNTÎLNIM DIN NOU, SOFIOS! NU VREŢI SĂ VĂ SUPUNEŢI?
UCIDE-L, SOFIOS!
AŞA AR TREBUI, DAR NU POT UCIDE UN OM PE CARE, CA MEDIC, L-AM ÎNGRIJIT.
DUPĂ VREO 50-60 DE ANI, TOT PE ŢĂRMUL GETO-DACILOR...
UN TÎNĂR OASPETE SOSIT DE DEPARTE DOVEDEA MULTĂ CURIOZITATE PENTRU ÎNTÎMPLĂRI VECHI PE CARE SE GRĂBEA SĂ LE AŞTEARNĂ ÎN SCRIS... ÎNTR-ADEVĂR, HERODOT A VIZITAT AŞEZĂRI DE PE ŢĂRMUL GETO-DACIC AL MĂRII NEGRE.
SCRIE, HERODOT. MARELE DARIUS N-A REUŞIT SĂ-I ÎNROBEASCĂ PE GEŢI. NICI CU SCIŢII N-A AVUT NOROC; PILDA GEŢILOR LE-A SPORIT ŞI ACESTORA VITEJIA.
ÎŢI MULŢUMESC, BĂTRÎNE FILOXENOS. AM SCRIS TOTUL. CELE CE MI-AI SPUS DESPRE LUPTA GEŢILOR ÎMPOTRIVA LUI DARIUS ÎMI ÎNTĂRESC CREDINŢA CĂ SÎNT CEI MAI VITEJI ŞI MAI DREPŢI DINTRE TRACI. AM AFLAT MULTE LUCRURI DEMNE DE CEL MAI MARE INTERES DESPRE LIMBA, OBICEIURILE ŞI MEŞTEŞUGURILE LOR.
HERODOT A CONSEMNAT CEL DINTÎI, ÎN ISTORIA UNIVERSALĂ, ŞTIRI DESPRE FAPTELE ŞI CIVILIZAŢIA STRĂMOŞILOR NOŞTRI GETO-DACI, NEÎNFRICAREA ŞI DEMNITATEA LOR.
ASTFEL, POPORUL GETO-DAC ŞI-A FĂCUT INTRAREA ÎN ISTORIA UNIVERSALĂ, ÎNCĂ DE LA PRIMELE EI PAGINI, PRIN FAPTE DE CEA MAI MARE VITEJIE.

SĂ DISCUTAM DESPRE VIITOR

Nu o dată, „Semafoarele" tratează intîmplări din care reiese că unii colegi n-au suficientă ambiție la învățătură în schimb au prea multă la... distracție!

Este foarte important să știm cărui țel îi consacrăm energia și puterea noastră de gîndire! Trebuie să avem întotdeauna în vedere pregătirea pentru viitor, necesitatea de a realiza lucruri folositoare societății, de a descoperi ceva nou în domeniul de activitate pe care ni l-am ales, de a înfăptui, într-un cuvînt, performanța.

- Dacă vrei să te bucuri de succes într-un anumit domeniu (știință, artă, sport etc.), trebuie ca mai întîi să te încredințezi că ai într-adevăr aptitudini pentru domeniul respectiv.
- Ocupă-te continuu de pregătirea în această direcție. Alcătuiește-ți, cu ajutorul părinților și al specialiștilor, un plan care să cuprindă nu numai ce vei face într-un an sau în altul, ci și în fiecare lună, săptămînă, zi.
- Totuși să nu excluzi alte preocupări! E o greșeală foarte păgubitoare aceea de a crede că – în calitate de tînăr remarcat într-ale muzicii, artei plastice, sportului etc. – îți poți permite să înveți după chef sau să ocolești acțiunile la care participă colegii tăi.
- Succesul nu vine la aceeași vîrstă pentru toți. Asta nu înseamnă că trebuie să slăbești pregătirile, ci dimpotrivă să le intensifici.
- Străduiește-te să te porți modest în orice împrejurare și cu toată lumea.
- Obișnuiește-te să-ți autoevaluezi munca și rezultatele ei. Cel mai sever judecător al comportării tale trebuie să fi tu însuți.
- Învață, dar nu numai din cărți; o sursă principală de învățăminte este felul în care evoluează colegii care se remarcă exact în domeniul ales de tine. Observă-i cu cea mai mare atenție, urmează ceea ce este valoros în stilul lor de muncă.
- Nu uita: performanța îi „vizitează" numai pe cei mai bine antrenați!

Al vostru **DOREL**

Un drum al reușitei

Oare ce sportiv, din ce sport, a reușit să debuteze ca... titular?! Probabil, nimeni sau, în orice caz, exemplele sînt atît de puține și de nesemnificative, încît nu fac decît să confirme regula, și anume: ca să devii titular trebuie să fii, întîi, rezervă. De ce? Tocmai asupra acestei întrebări ne oprim astăzi, căutînd să vă oferim răspunsul.

Statutul de rezervă, un pas înainte

Între etapa de inițiere într-un sport și cea de perfecționare, e mult de muncit, dar și mai mult trece din clipa așa-numitei perfecționări și pînă în momentul dobîndirii statutului de rezervă. Odată ajuns pe banca rezervelor, orice jucător se poate bucura în mod sincer: el este apreciat de-acum de antrenor și este recunoscut de echipă, intrarea sa în teren fiind deja posibilă și chiar probabilă. Sigur, se cere din nou răbdare, se impune o pregătire temeinică la antrenamente, iar în teren, în timpul meciurilor, fiecare rezervă trebuie să „dea totul", cum se spune, luptînd astfel pentru titularizare.

Iată-l pe Bălan, talentatul mijlocaș al Stelei, cel care, pînă nu de mult rezervă, a devenit mai repede decît ne așteptam titular. Să-l ascultăm: **„Pînă la meciul retur cu R.S.C. Anderlecht, de la București, eram introdus în teren de obicei în ultimul sfert de oră. Dar iată că, prin cele două cartonașe galbene primite de colegul meu Majearu, mi s-a ivit ocazia, șansa mai bine zis, de a intra în teren din primul minut, ca titular. Mi-am dorit din toată ființa mea să joc acel meci la capacitatea maximă, am alergat pînă în pragul leșinului, am executat întocmai indicațiile antrenorilor și m-am străduit să fiu cît mai util echipei. După cum știți, aveam să mă bucur de frumoase aprecieri din partea tuturor, inclusiv a... cronicarilor de fotbal. Ca să nu mai vorbesc despre faptul că, la Sevilla, în finală, am fost din nou titular și nu în orice echipă, ci în cea mai bună din Europa, Steaua București!"**

Să fii rezerva lui Ducadam

Au trecut doar cîteva ore de la încheierea palpitantei finale europene de pe „Estadio Sanchez Pizjuan", din Sevilla. Eroul meciului e H. Ducadam, cu cele patru penalty-uri apărate, iar eu, reporterul, stau de vorbă cu Dumitru Stîngaciu, portarul de rezervă al Stelei.

– Ce-ai simțit, atunci cînd Ducadam a apărat penalty-urile?

— La primul am sărit în sus de bucurie, la al doilea am fost convins că apără, la al treilea am încercat să ghicesc colțul, în gînd, odată cu el, iar la al patrulea mi-am spus că am dreptul să mă mîndresc că sînt rezerva lui! A fost de-a dreptul extraordinar și, credeți-mă, nu e o întîmplare.

— Acum, după fantastica lui reușită, ești cumva complexat?

— De ce-aș fi?! De vreme ce nici un alt portar al lumii, nici măcar cei mai celebri din istorie, ca Iașin, Zamora sau Bancks, n-au putut reuși o performanță măcar asemănătoare cu a colegului meu, de ce-aș fi complexat? Dimpotrivă! Exemplul lui mă face să fiu mîndru și mă mobilizează, în același timp. Am înțeles că trebuie să muncesc mai mult, mult mai mult ca pînă acum, pentru a ajunge cîndva să-i iau locul, să preiau ștafeta de la el.

— Ați pregătit finala alături, împreună. Cum a fost?

— N-am pregătit doar această finală, ci fiecare meci în parte. Pentru Sevilla însă nu e nici un secret, Vasile Iordache, antrenorul nostru, al portarilor, ne-a antrenat special și în vederea penalty-urilor, dîndu-ne mai multă încredere în forțele noastre. La loviturile de la 11 metri, între portar și cel care execută se duce un război al nervilor, psihologic. Și Ducadam aici a învins, în primul rînd!

— Se spune despre tine că ești un mare talent. Cum te împaci cu postura de rezervă?

— Sincer să fiu, o undă de regret tot am, dar sînt conștient, în același timp, că va veni și vremea mea! Ducadam a stat și el în spatele lui Iordache, „făcînd tușa", cum se spune, iar acum mi-a venit mie rîndul să aștept, deși, din cînd în cînd, antrenorii îmi acordă încrederea de a apăra buturile Stelei. Așa s-a întîmplat recent, în meciul cu Chimia Rm. Vîlcea, unde băieții au fost mulțumiți de mine. Și, nu uitați, eu am doar 21 de ani, în timp ce Ducadam are 27, așa că...

Rezervele... strategice!

Ca să vi-l prezentăm pe „europeanul" Radu II ar trebui să ne întoarcem la ultimele minute ale meciului dintre Steaua și echipa daneză Vejle B.K. Băieții noștri jucau în deplasare, erau conduși cu 1–0, iar Marin Radu, profesorul de educație fizică Marin Radu, fusese introdus în teren spre finalul partidei, ca de obicei. A intrat și, scurt timp după aceea, tabela de marcaj indica... egalitatea: 1 – 1. Autorul golului – Radu II. „Rezerva... strategică" își făcuse datoria, ca de obicei...

Minutul 71 al finalei de la Sevilla. În echipa română se efectuează o schimbare și, spre stupefacția tribunelor, cel care intră în teren este... Anghel Iordănescu, antrenorul secund! Vă amintiți, fără îndoială, frumusețea driblingurilor sale, prospețimea transmisă întregii echipe, odată cu ofensiva accentuată la care a pornit Steaua, în finalul de meci. Iordănescu, antrenorul-jucător care nu mai intrase în teren de multă vreme, dar care se pregătise conștiincios în tot acest timp, fusese și el, în finală, o „rezervă... strategică" de neprețuit, care ajutase echipa în momentul cel mai important – finalul de meci.

Și-acum să reținem un amănunt: Radu II are 30 de ani, iar Iordănescu 35. Amîndoi au fost și rămîn valori de prim rang ale fotbalului românesc, amîndoi sînt profesori și totuși rolul de rezervă, care li s-a rezervat, nu li s-a părut deloc minor, ba chiar dimpotrivă, absolut important, îndeplinindu-l cu seriozitate și exemplară dăruire. La fel a făcut Lucian Bălan, la fel ar fi făcut și Stîngaciu, cu aceeași ambiție și același curaj au intrat în teren, în meciurile anterioare, rezervele Anton Weisenbacher și Constantin Pistol. Acum ei sînt – ca și coechipierii lor – campioni ai Europei. Cu aceleași drepturi și cu aceeași liniște interioară că și-au făcut datoria. Față de coechipieri, de echipă, de club și de culorile sportului românesc!

HORIA ALEXANDRESCU

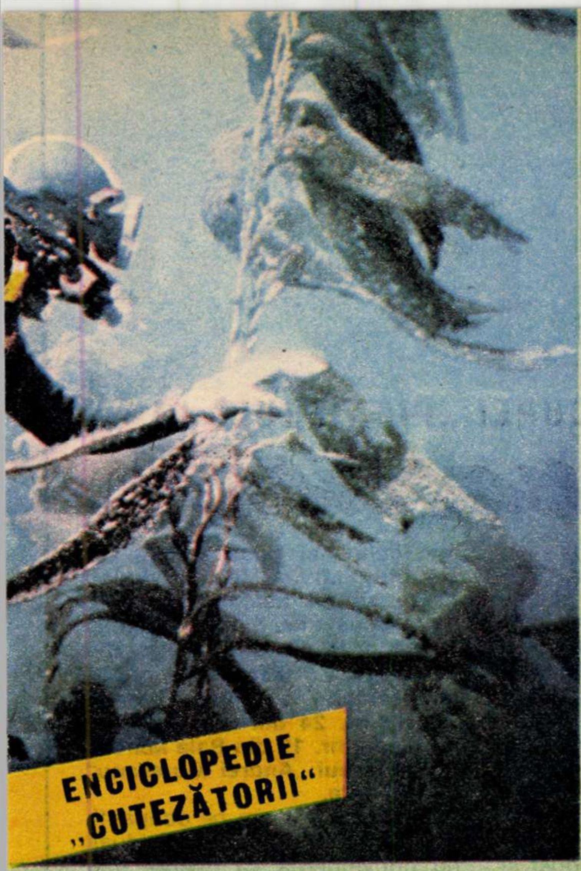

ENCICLOPEDIE „CUTEZĂTORII"

Algele

Ați observat vreodată cu atenție firicelele verzi ce se unduiesc în apele rîurilor? Dar la mare v-ați uitat atunci cînd valurile, în zbuciumul lor, aduc la țărm o mulțime de plante ciudate, colorate într-un verde proaspăt sau în brun-cafeniu? Sînt algele, plante inferioare, înrudite cu lichenii și ciupercile. Pentru botaniști, algele sînt plante talofite ecuariote, clorofiliene și acvatice, iar paleontologii le consideră primele mărturii ale vieții pe Pămînt. Se estimează că pe suprafața globului trăiesc circa 25 000 de specii de alge care îmbracă cele mai diferite culori, de la albastru pînă la roșu-violet.

Microscopice ca diatomeele unicelulare sau uriașe ca Macrocystis, algele trăiesc în toate mediile acvatice, dar multe alte specii pot fi întîlnite și în medii terestre. Primăvara într-un milimetru cub de apă s-au putut număra pînă la 25 de exemplare din aceeași specie de diatomee fără a ține seama de alte alge. Adesea, fîșiile giganticelor alge Macrocystis pyrifera ce pluteau pe ape au fost confundate de către navigatori cu șerpii de mare. Există specii de alge care formează în adîncuri adevărate păduri. Un astfel de exemplar seamănă cu un copac al cărui trunchi cilindric măsoară 4 m înălțime. Ramurile sale se unduiesc în apă, amintind de imaginea uriașă a unei ferigi fosile. Puterea de adaptare a acestor plante este extraordinară. Ele pot fi întîlnite atît în interiorul apelor calde cît și în banchize, pe zăpezile veșnice, dar și în deșerturile cele mai uscate.

Folosite de-a lungul secolelor în alimentația omului, mai ales în Asia, algele au fost dintotdeauna apreciate de numeroase popoare. Ele au constituit în același timp un element fertilizant în agricultură, sursă de iod și sodiu și furaje pentru vite. Descoperirea alginei de către Stanford, în 1884, marchează începutul unei ere noi pentru industria algelor.

Din toate timpurile, algele au fost folosite de țărani pentru ameliorarea solului sau pentru a prepara, așa cum fac locuitorii insulei Aran, amestecuri cu nisip în care cultivă cartofi. Încă din secolul I e.n., scrierile romane asupra practicilor horticole recomandau folosirea algelor în cultura verzei. La început, oamenii recoltau fîșiile lungi de alge Laminaria cu ajutorul unei seceri cu mîner lung. Bărcile încărcate cu aceste recolte din apele mării erau aduse la mal și folosite în cele mai diferite scopuri. Numeroasele analize efectuate asupra algelor au condus la ideea exploatării lor industriale, în vederea extragerii unor produse precum iodul sau soda de varech, apreciată odinioară în fabricarea sticlei. S-a constatat, de asemenea, că fumul obținut prin arderea algelor este foarte bogat în potasiu. În fiecare an, zeci de mii de tone de alge sînt consumate în principal de vite și păsări în țări ca Franța, Anglia, Norvegia, Canada ș.a. De multă vreme, animalele domestice ce trăiau la țărmul mării se hrăneau cu alge pe care le pășteau în timpul refluxului. Pe lîngă sare, animalele găseau în aceste plante principalele elemente hrănitoare, precum și importante cantități de vitamine. Prin anii 1917—1918, un militar a observat că hrănind caii bolnavi cu alge Laminaria, aceștia s-au însănătoșit.

Popoarele Orientului au introdus unele alge în alimentație încă din antichitate. Două feluri de mîncare din Japonia — nori și kombu — sînt preparate din alge Porphyra și Laminaria. De altfel, japonezii s-au situat printre primii în tehnicile cultivării algelor. Kilometri întregi din apele golfurilor sînt ocupați cu „cîmpuri" cultivate cu Porphyra. Acestea sînt alge roșii foliacee care trăiesc pe pietre. Din noiembrie pînă în martie, algele ajunse la maturitate sînt recoltate în coșuri de nuiele. Interesul purtat algelor de către japonezi se datorează conținutului de vitamine, proteine și săruri minerale pe care aceste vegetale le oferă acelor consumatori care au ca hrană de bază orezul. Tot în domeniul alimentației omului, o specie de Spirulina, cu un conținut de proteine de 63—68%, este deosebit de interesantă. Populațiile riverane lacului Ciad consumă Spirulina din timpuri imemoriale sub formă de plăcintă. Aceste alge se dezvoltă în special vara, formînd la suprafața lacului un adevărat covor de flori de apă.

Unele alge sînt otrăvitoare. Ele dau apei acea culoare roșie din cauza căreia mor numeroși pești. La fel, cirezi de vite au fost decimate din cauza consumului de alge veninoase care creșteau în mlaștini. Dar între aceste alge unele au proprietăți antibiotice.

Din algele Macrocystis și Durvilleea, ca și din Laminaria se extrag acidul alginic și alginatele. Industriile farmaceutică, alimentară, textilă, a coloranților, lemnului și hîrtiei, a materialelor de construcții, a porțelanurilor și emailurilor folosesc alginatele.

În Japonia algele recoltate la Hiroșima, Yeso sau Wacayama sînt expediate rapid, spre cele peste 500 de fabrici situate în zonele montane, pentru a fi pregătite pentru consum. Spălate cu apă dulce și curățate de impurități, aceste alge sînt întinse la soare pînă se albesc. În urma unor procese tehnologice se obține kantenul prezentat sub formă de frunze, lamele, baghete sau cuburi pe care japonezii îl folosesc în prepararea ciorbelor, sosurilor, gemurilor și a cremelor de fructe.

Dacă ecologii consideră că dincolo de calitățile lor nutritive algele pot contribui la purificarea solului și a apelor planetei, cercetătorii în domeniul alimentației văd în ele o importantă sursă de hrană pentru om.

ECATERINA ROȘCA

CÎNTEC DEDICAT EXPEDIȚIILOR „CUTEZĂTORII“

DRUM BUN, DRUM BUN

Text: DAVID REU

Muzica: TEMISTOCLE POPA

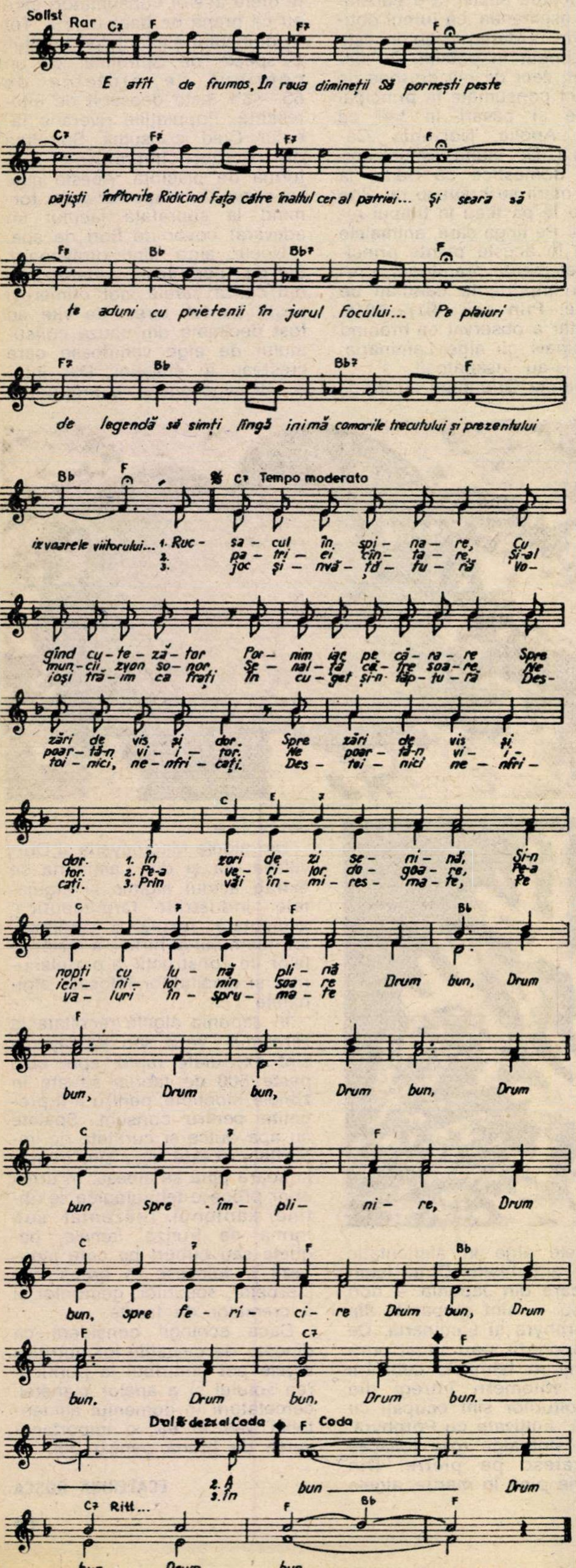

Solist
Rar
Tempo moderato
E atît de frumos, în roua dimineții Să pornești peste
pajiști înflorite Ridicînd fața către înaltul cer al patriei... Și seara să
te aduni cu prietenii în jurul focului... Pe plaiuri
de legendă să simți lîngă inimă comorile trecutului și prezentului
izvoarele viitorului... 1. Rucsacul în spinare, Cu gînd cutezător Pornim iar pe cărare Spre zări de vis și dor. Spre zări de vis și dor.
2. Pe-a patriei cîntare, Și-al muncii zvon sonor, Se-naltă către soare, Ne poartă-n viitor. Ne poartă-n viitor.
3. Joc și-nvățătură Ne-nsoți frați In cuget și-n faptură Destoinici, neînfricați. Destoinici, neînfricați.
1. În zori de zi senină, Și-n nopți cu lună plină
2. Pe-a vecinilor dogoare, Pe-a ierni, nilor ninsoare
3. Prin văi înmiresmate, Pe valuri înspumate
Drum bun, Drum bun, Drum bun, Drum bun, Drum bun, Drum bun Spre împlinire, Drum bun, spre fericire Drum bun, Drum bun. Drum bun. Drum bun.
Dal § de 2 ori al Coda
Coda
2. A 3. În
bun Drum
Ritt...
bun Drum bun

CAMPIONII CUPEI „PIONIERUL“ LA *gimnastică*

În doar cîțiva ani, Cupa „Pionierul“ la gimnastică s-a impus ca cea mai importantă competiție a celor mai mici iubitori și practicanți ai acestui frumos, dar greu sport. Rezervată fetelor și băieților de pînă la opt ani, ea adună, de fiecare dată, zeci și zeci de copii cu aptitudini evidente pentru gimnastică din întreaga țară, dîndu-le posibilitatea ca prin confruntarea de pe marele covor — la individual și la ansamblu — să-și verifice gradul de măiestrie pe care l-au atins, dar mai ales să-și afirme, în fața publicului și a specialiștilor, posibilitățile reale pe care le au, unii dintre ei devenind autentice speranțe și făcînd astfel primul pas spre sportul de performanță.

Așa s-au petrecut lucrurile și de data aceasta, la ediția 1986, desfășurată în moderna sală a sporturilor din Focșani. **Din nou micile gimnaste de la Școala nr. 6 din Iași s-au dovedit a fi, așa cum se petrec lucrurile de cîțiva ani, cele mai bune, atît la ansamblu, cît și la individual. Le-au urmat îndeaproape cele de la Școala nr. 7 din Focșani și cele de la Școala nr. 24 din București. La băieți s-au impus, la ansamblu, în ordine, cei de la Școala nr. 24 din București, de la Școala nr. 19 din Baia Mare și de la Liceul „Andrei Mureșanu“ din Bistrița.**

Să-i notăm acum pe ocupanții primelor trei locuri la individual, cu convingerea că despre unii dintre ei vom auzi vorbindu-se în viitorul apropiat ca despre mari performeri: la fete — **MARINELA PENIȘOARĂ (locul intîi)** și **IOANA RUSU (locul doi), ambele de la Școala nr. 6, Iași**, și **BANAI IBOLYA (locul trei) de la Școala nr. 24, București**; la băieți — **ȘTEFAN DINULESCU (locul intîi) de la Școala nr. 24 din București, CLAUDIU ARCHIDEANU (locul doi)**, de la **Liceul „Andrei Mureșanu“ din Bistrița, și KOS LASZLO (locul trei), de la Școala nr. 6 din Gheorghieni.**

SURPRIZA RUBRICII

Îi recunoașteți? Sîntem siguri că da. Este vorba de **Nicu Vlad,** *valorosul nostru halterofil care, în cadrul categoriei 100 kg, s-a întors, recent, de la Campionatele europene de seniori desfășurate la Karl Marx-Stadt (R.D.G.), cu trei medalii de aur. În medalion,* **Andrei Socaci** *care, la categoria 75 kg, la Campionatele mondiale și europene de juniori, a reușit, la rîndul lui, o performanță extraordinară, cucerind 6 medalii de aur.*

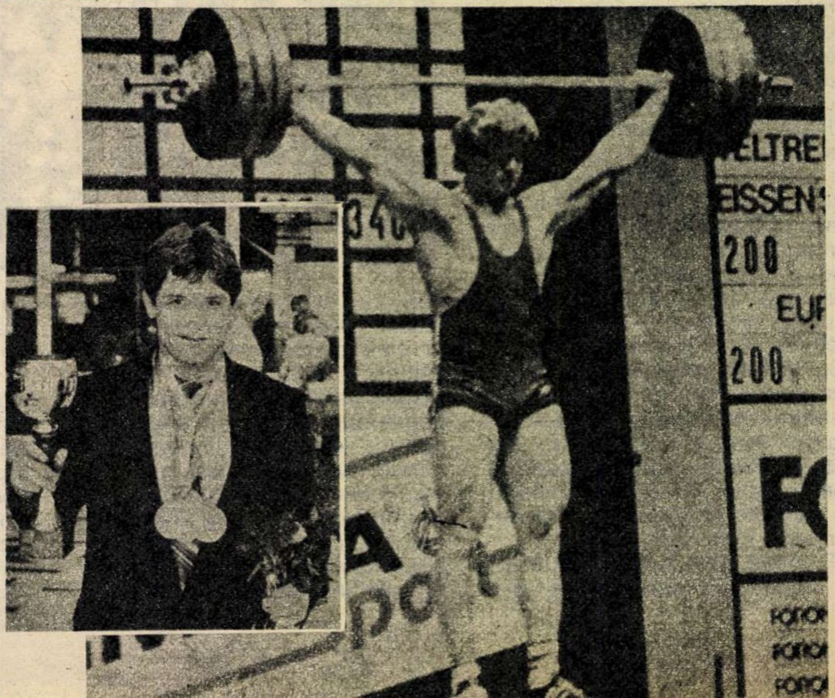

VELTREI
EISSENS
200
EUR
200

Bianca Nedelcu, cl. a VI-a, Str. Secuilor nr. 15, bl 20, sc.3, et. 8, ap. 110, Sector 4, Of. poștal 61, București, cod 75 515: corespondează privitor la **gimnastică** feminină și **filatelie.**

Emil Ștefănoaia, cl. a VI-a, Str. Drumul Vechi, sat Arghira, com. Preotești, jud. Suceava, cod 5 768 — vrea să corespondeze pe tema **fotbalului** de mare **performanță** și, predilect, despre campioana Europei, Steaua-București.

Sanda Negoiță, cl. a IV-a, sat Lumnic, com. Prunișor, jud. Mehedinți, cod 1 514, vrea să cunoască prin corespondență pioniere de vîrsta ei și să-și transmită vești despre petrecerea frumoasă și folositoare a timpului liber.

Maria Bălăceanu, sat Buda, com. Blăgești, jud. Bacău, cod 5 536 — **schimb de ilustrate cu flori.**

Marius Dănuț Coman, cl. a V-a, Școala Dărmănești, jud. Argeș, cod 0 403, dorește să corespondeze pe teme de **geografie,** îl interesează îndeosebi superlativele geografice.

Florentina Balea, cl. a VIII-a, Lerești, Str. Principală, nr. 691, jud. Argeș, cod 0 434, **Elena Garu,** cl. a VI-a, com. Văleni, jud. Olt, cod 0 867 și **Emyed Maria,** cl. a VII-a, Str. Putna, nr. 28, Pulgheș, jud. Harghita, cod 4 209, vor să corespondeze despre repertorii, texte și partituri de muzică folk și ușoară și să facă schimb de fotografii ale artiștilor interpreți cunoscuți.

OLGUȚA VĂ SFĂTUIEȘTE

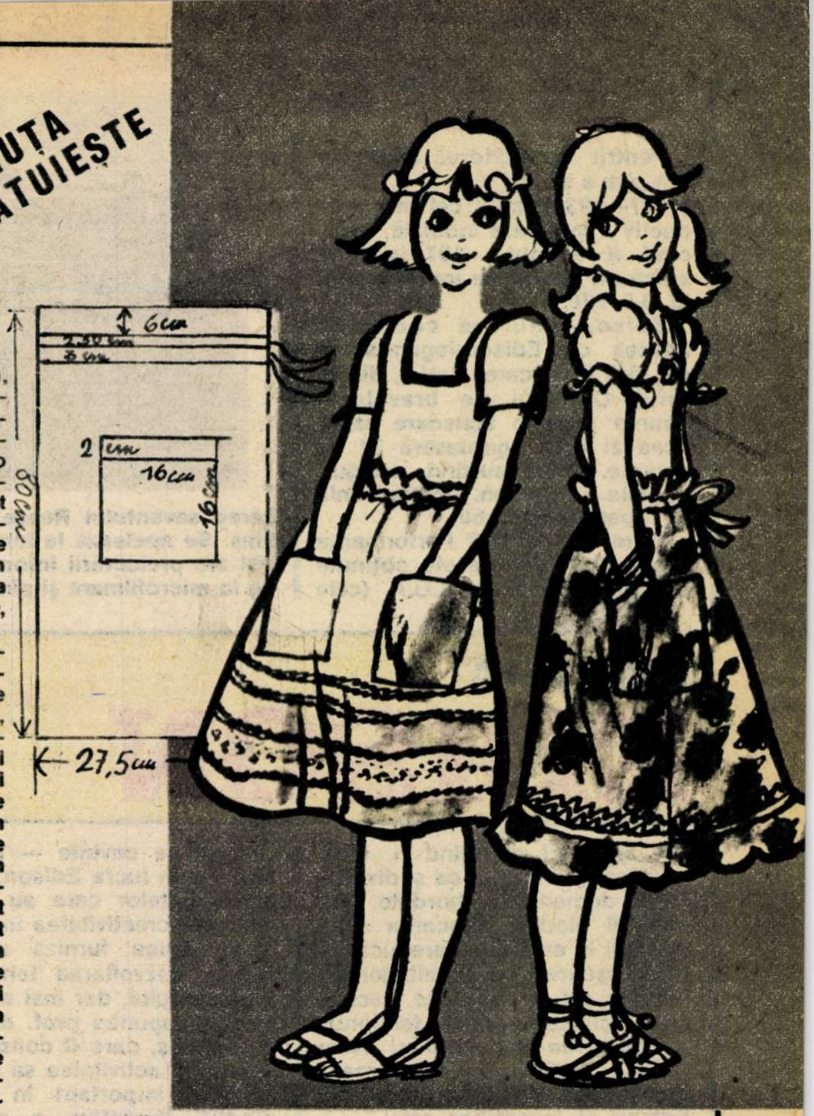

Pentru zilele călduroase de vară, confecționați-vă singure o fustă lejeră. Mereu frumoase, moderne, fustele drepte sau evazate, fixate în talie pe elastic sau pe șnur legat într-o fundă bogată, cu buzunare mari, volănașe, paspoaluri ori dantelute sînt purtate cu plăcere. Ca să vă confecționați o astfel de fustă aveți nevoie de o bucată de material de 1,60 cm lungime, dacă materialul are lățimea de 90 cm, sau de 80 cm lungime, dacă este dublu-lat.

După ce ați ales un material subțire, ușor, uni, în carouri sau imprimat (în această vară sînt moderne imprimeurile cu buline, mai mari, mai mici, cu motive florale mai ample decît în ceilalți ani!), îl puneți neapărat „la apă", îl călcați, apoi dați semne cu creta de croitorie (pe lungimea materialului), conform schiței (schița reproduce o jumătate a părții din față, identică cu cea din spate; linia verticală punctată marchează jumătatea unei părți, de fapt îndoirea materialului pe firul drept al acestuia). Croiți, lăsînd rezerve la cusături (cca 2 cm), coaseți părțile laterale, apoi festonați-le. Îndoiți cei 6 cm (în partea de sus a fustei) în interior, apoi coaseți la distanțele indicate, realizînd spațiul prin care veți trage elastic sau șnur (dacă preferați șnur, executați pe față o butonieră prin care scoateți capetele acestuia).

Fixați buzunarele, iar la sfîrșit lucrați tivul.

Modelul de fustă, după preferință și imaginație, îl puteți „complica" puțin, adăugindu-i unul sau mai multe volănașe. Dacă fusta este uni și vreți să-i dați o colorație vie, brodați pe buzunare floricele sau fluturași. Petalele florilor și gingașele aripioare ale fluturașilor le puteți smălțui cu culorile preferate. Fiți atente la asortarea culorilor, pentru că numai armonizate întregesc în frumusețe aceste motive decorative care dau personalitate îmbrăcămintei voastre.

AGENDA PIONIERULUI COMANDANT

Forumurile județene ale pionierilor

Organizate în perioada 29 iunie — 15 iulie, forumurile județene se vor desfășura sub forma unor tabere de instruire cu o durată de 10 zile.

În spiritul hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, al ideilor și orientărilor cuprinse în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, precum și al hotărîrilor adoptate de cea de-a V-a Conferință Națională a Organizației Pionierilor, în cadrul forumurilor județene **se vor realiza analize și dezbateri cu privire la activitatea desfășurată de consiliile și comandamentele pionierești pentru educarea comunistă, revoluționară a copiilor,** pentru dezvoltarea dragostei pionierilor și școlarilor față de istoria și cultura națională, a respectului și prețuirii față de mărețele realizări obținute de poporul nostru în anii edificării socialismului în patria noastră și cu deosebire în perioada Epocii Nicolae Ceaușescu, pentru însușirea înaltelor valori morale și spirituale ale societății noastre socialiste.

Forumurile județene vor dezbate și adopta **Angajamentul organizației județene a pionierilor pentru perioada anului școlar 1986—1987.** Acesta va cuprinde obiectivele, activitățile și acțiunile concrete ce vor fi înfăptuite, în toate domeniile muncii de organizație, de către consiliile și comandamentele pionierești, de organizațiile de pionieri, pentru perfecționarea întregii activități politico-educative.

În cadrul forumurilor județene vor fi aleși pionierii membri ai organelor de conducere de la nivelul județului (pionierii membri ai consiliului județean, din rîndul cărora se aleg locțiitorii președintelui consiliului județean, pionierii membri ai comisiei de cenzori) și delegații la Forumul Național, fiind totodată desemnați pionierii membri ai comisiei Organizației Șoimii Patriei de la nivelul județului și pionierii candidați pentru organele centrale ale Organizației Pionierilor (pionierii candidați pentru C.N.O.P. și Comisia de cenzori, pionierul candidat la funcția de locțiitor al președintelui C.N.O.P.).

Programul forumurilor județene va mai cuprinde activități metodice și schimburi de experiență, acțiuni de muncă patriotică, vizite în întreprinderi industriale, institute de cercetări și-n unități agricole, întîlniri cu muncitori fruntași, activiști de partid și de stat, cu alți oameni ai muncii, vizite la muzee, monumente și locuri istorice. Vor fi, de asemenea, organizate marșuri, parade pionierești, spectacole, expoziții cu creații artistice ale copiilor, excursii, activități sportive și distractive, activități comune cu organizațiile Uniunii Tineretului Comunist.

PRIETENII ADEVĂRULUI ȘTIINȚIFIC

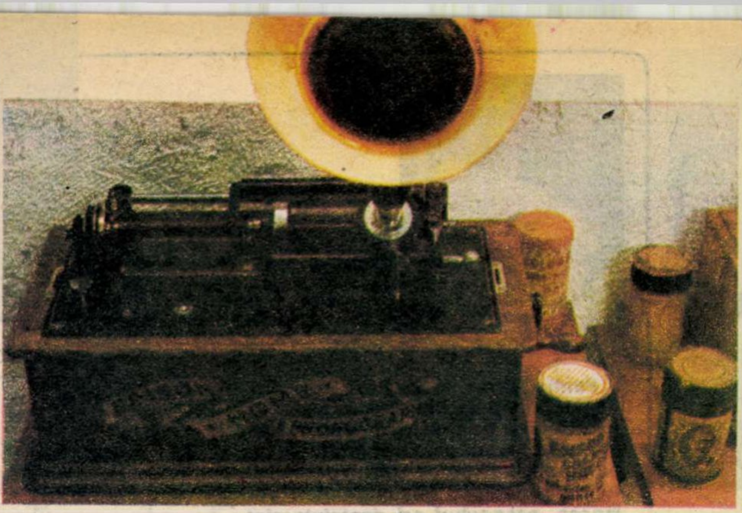

CUM LUCRA EDISON

Pentru inventatorul american Thomas Alva Edison (1847—1931), anul cel mai productiv a fost, fără îndoială, 1882, cînd a obținut... 107 brevete, adică un brevet de invenție cam la 3,5 zile.

Edison-omul se confundă adesea cu Edison-legenda. Și nu fără justificare. Astfel, directorul Oficiului de brevete îl anunța printr-o scrisoare că în acea zi i se acordaseră 31 de brevete. Toate purtînd, desigur, numele lui Edison. Un fapt unic și, poate, irepetabil.

Oare așa să fie? Performanța celor 1 093 de brevete obținute de Edison doar în S.U.A. (cele din alte țări neputînd fi, încă, numărate) uimește, ca și diversitatea domeniilor abordate. Iluminatul electric, stocarea electricității în acumulatoare alcaline (precursoare ale minibateriilor folosite azi la ceasurile electronice), cinematograful, telefonul, înregistrarea sunetului și chiar radioul și televiziunea datorează mult, dacă nu chiar totul, lui Edison și invențiilor sale.

Edison reintră în actualitate datorită programului de cercetări întreprins la Universitatea Rutgers din S.U.A., sub conducerea savantului Reese V. Jenkins. Se apelează la tehnicile de vîrf ale prelucrării informației — de la microfilmare și pînă la procesorul de cuvinte — pentru a afla... cum lucra Edison. „Înțelegerea forțelor care au stimulat în trecut creativitatea industrială ne-ar putea furniza noi chei pentru dezvoltarea tehnologică a prezentului, dar mai ales a viitorului“, spunea prof. dr. Reese V. Jenkins, care îl consideră pe Edison și activitatea sa drept un moment important în evoluția gîndirii inovative a secolului nostru, marcînd trecerea de la inventatorul singuratic la amplele cercetări sistematice de astăzi.

Într-adevăr, Edison s-a înconjurat de oameni interesați și dotați în aflarea noului, formînd ceea ce acum numim o echipă multidisciplinară; temperamente diferite, pregătiri diferite, totul subsumat unui singur țel: Invenția, Noul. Alături de această impresionantă concentrare de energii creatoare mai era ceva, acel „ceva“ care a condus la succesele amintite.

Cum lucra deci Edison? Proiectul desfășurat în cadrul Universității Rutgers va retrasa etapele invențiilor și va clarifica drumul spre nou, recreînd subtilele mecanisme ale gîndirii umane prin studierea documentelor păstrate în arhive: brevete, schițe, însemnări personale, scrisori. „Întîi am crezut că sînt cam un milion și jumătate de documente ce vor trebui analizate, dar astăzi — declara directorul programului — apreciem că sînt peste trei milioane și jumătate“. Un imens tezaur ce va fi explorat de oameni și calculatoare electronice.

SE POVESTEȘTE CĂ...

...Edison lucra în laborator cu aceeași rîvnă noaptea ca și ziua. Nu se gîndea nici la orele zilei, nici la zilele săptămînii.

... Majoritatea ideilor i-au venit în somn, ca o continuare a preocupărilor susținute din timpul zilei.

... Atunci cînd era nevoie, putea să muncească zile și nopți în șir fără să închidă ochii.

... Într-o zi i-a cerut unui asistent să determine volumul unui balon de sticlă folosit în experiențele privind becul electric. Rapid, asistentul a trasat o schiță și a început să facă tot felul de calcule. Edison l-a întrerupt spunîndu-i: De ce te complici? Umple balonul cu apă, măsoară cantitatea cu un cilindru gradat și afli îndată răspunsul.

... Adesea nu-și îngăduia mai mult de 4–5 ore de somn la 24 ore, mai ales în perioadele de cotitură a unor cercetări. Dormea puțin, dar adînc, odihnitor.

... Edison era dotat cu o rară energie, perseverență și încredere nestrămutată în reușita lucrărilor sale.

... Ataca importantele probleme ale timpului, dar nu le neglija pe cele, aparent, mărunte. Cine ar putea crede că ideea de a utiliza hîrtia impermeabilizată la ambalarea ciocolatei și a altor dulciuri sau alimente îi aparține tot lui Edison?

I SE DATOREAZĂ, ÎNTRE ALTELE...

Primul său brevet, inventatorul l-a depus la vîrsta de 21 de ani. Era vorba despre un sistem automat de înregistrare a... voturilor. Aveau să urmeze alte peste o mie.

Amintim în rîndurile de mai jos cîteva din subiectele patentelor Edison:

Lampa electrică cu incandescență; prima centrală electrică; separarea magnetică a fierului din minereu; bateriile electrice alcaline; fonograful; kinetoscopul; prima cameră cinematografică de luat vederi; telegraful imprimator universal cu bandă; generatorul electric cuplat la un motor cu aburi; dictafonul; conservarea prin vid; hîrtia de ambalaj parafinată; microfonul cu cărbune; reostatul cu cărbune; păpușa vorbitoare; cîteva tipuri de prize; mai multe feluri de întrerupătoare electrice; siguranțele fuzibile; lanterna electrică pentru mineri; ameliorarea cauciucului sintetic; studii asupra razelor X; o tehnologie originală de fabricare a cimentului.

*

Vă place istoria științei și tehnicii? O cunoașteți? Dacă răspunsul este afirmativ, vă rugăm să ne scrieți, pe adresa redacției, despre legăturile lui Edison cu România. Cercetînd, s-ar putea să aflați lucruri surprinzătoare despre trecutul tehnicii românești.

Așadar: care au fost legăturile lui Edison cu România? Ce români au purtat corespondență ori s-au întîlnit cu Edison? Unde se mai păstrează invenții ale lui Edison? Așteptăm răspunsurile voastre pe care le vom publica într-un număr viitor al revistei.

DANIEL COCORU

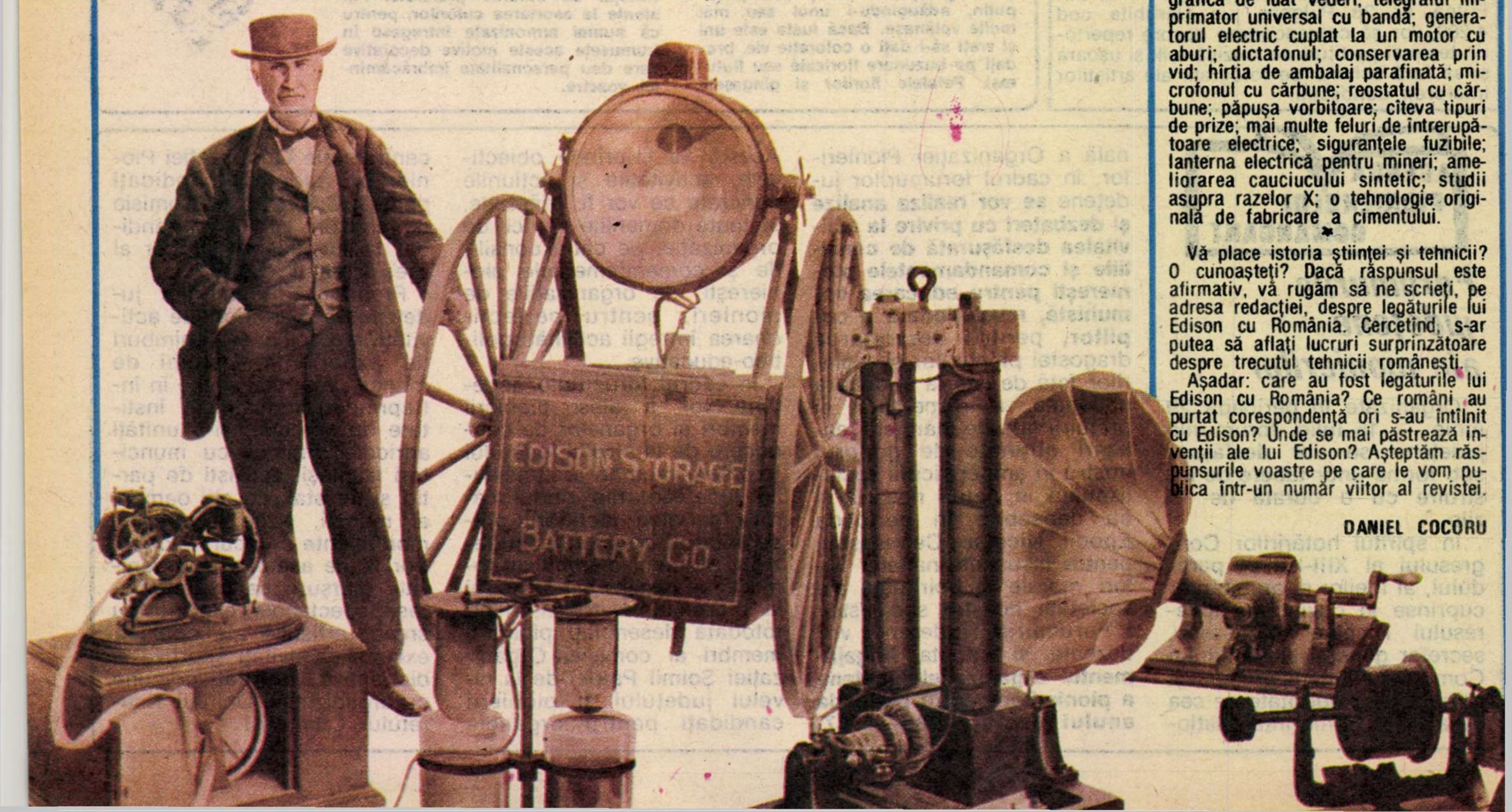

TURISM

ORIZONTAL: 1) Centru balnear și turistic cu monumente istorice și naturale în județul Vîlcea. Stațiune mehedințeană cu ape oligotermale, mezotermale și sulfuroase. 2) De-a lungul său se află o salbă de renumite stațiuni balneo-climaterice, cum ar fi Tușnad, Bodoc, Călimănești, Ocnele Mari și altele. Stațiune cu climat subalpin în județul Suceava. 3) La Mamaia! Stațiune pe Valea Prahovei, între Bușteni și Predeal. Se bronzează la soare. 4) Onorat... pe jumătate! Poftim! Emit în anagramă. 5) Actor român (Alexandru). Rîu mic (reg. pl.). 6) Din Țara Oașului. Negație. Cătălin Florescu. 7) Dumitru Tănase. A practica un sport acvatic. Oraș-port în republica Mali. 8) Personaj mitologic. Nour (pop.). 9) Țese! Cu sute de cabane și priveliști de neuitat, ne îmbie la petrecerea unor frumoase vacanțe. 10) Trag ițele. La înot. Ultima lună a anului școlar. 11) Stațiune de renume european din județul Vîlcea.

VERTICAL: 1) Stațiune din județul Brașov, care este gazda unei binecunoscute tabere. Roșu, Techirghiol, Ursu sau Ciucaș (sing.). 2) Renumită stațiune vîlceană, cu numeroase izvoare minerale. Identic. 3) Carte! Exclamatic! Cel mai important izvor al stațiunii Buziaș. 4) Localitate turistică din județul Bistrița-Năsăud. 5) Stațiune cu climat subalpin și ape minerale din județul Brașov. Drum național (abr.). Beneficiază de factorii naturali de cură. 6) Orășel în Brazilia. Număr (abr.). Constanța (abr.). 7) Centigram (abr.). Localitate de importanță turistică și balneară în județul Suceava. 8) Poznă. De culoarea grînelor coapte. 9) Primele din abecedar. Curelușă de mașină. Asfințit. 10) Rezervație naturală în Delta Dunării, între brațele Chilia și Sulina, cu aspect de vegetație tropicală. „Copiii Căpitanului...", roman de J. Verne. 11) Se poate trata în stațiunile Buziaș, Covasna, Lipova, Tușnad, Vîlcele și altele. Exprimă mirarea. 12) Plantă textilă. Stațiune din salba de perle a litoralului românesc. DICTIONAR: ONA, TIEM, GAO, IOED, UAUA.

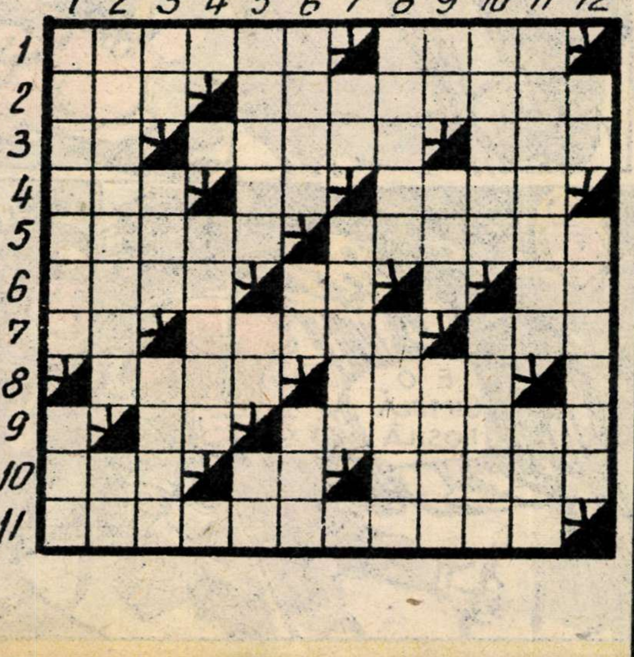

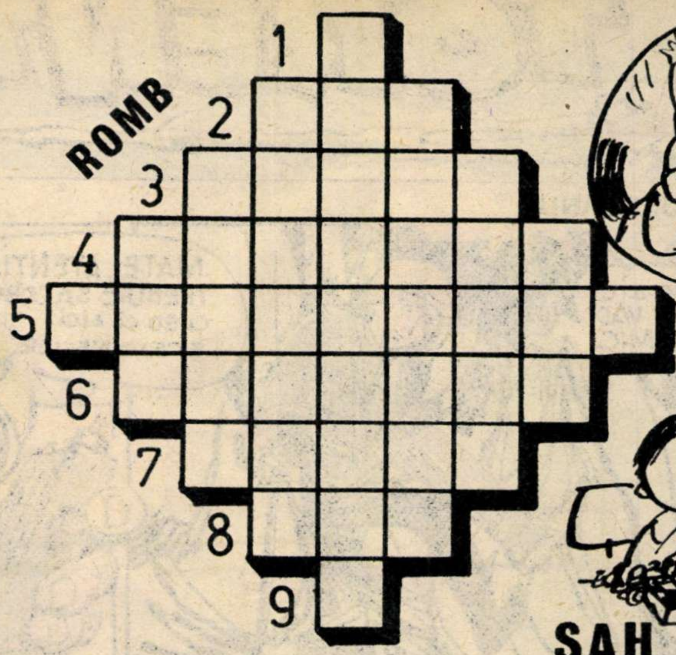

ORIZONTAL și VERTICAL la fel: 1) Cap la Guineea! 2) Navigator portughez care a descoperit gurile fluviului Congo (c. 1440 - c. 1486). 3) Capitala Marocului. 4) Republică situată pe coasta de vest a Africii ecuatoriale, în golful Guineea. 5) Capitala Republicii Botswana. 6) Cafeniu. 7) Capitala statului cu același nume stiuat în nordul Africii, între Marea Mediterană, Libia și Algeria. 8) Localitate japoneză în insula Honshu. 9) În direcția Capului Acelor!

CONCURSUL
ARENA MATEMATICIENILOR 6

1 și 12

Cum se pot așeza 6 cifre 1, astfel incit să se obțină numărul 12?

CE V-A PLĂCUT DIN ACEST NUMĂR?

CE AȚI DORI SĂ MAI PUBLICĂM?

ȘAH

Pe tabla de șah, cele mai vulnerabile, cele mai slabe puncte către care se concentrează aproape toate atacurile pentru a da mat sînt f7 și f2. De-a lungul istoriei șahului, pe aceste puncte s-au realizat cele mai spectaculoase așa-zise maturi-„croșeu", ca loviturile scurte la box, lovituri executate de către nebun, cal sau damă. Iată una din cele mai vechi partide de acest gen realizată de vestitul șahist calabrez Greco, în anul 1625:

1. e2—e4, b7—b6; 2. d2—d4, Nc8—b7; 3. Nf1—d3, f7—f5; 4. e4: f5, Nb7; g2 (albul a sacrificat un turn pentru a cîștiga diagonala mică „h5—f7" de unde să aplice cu nebunul și cu dama acea faimoasă lovitură de „croșeu" K.O. regelui advers); 5. Dd1—h5+, g7—g6; 6. f5: g6, Cg8—f6; și acum, „croșeul" decisiv: 7. g6: h7 +, Cf6: Dh5; 8. Nd3—g6 mat.

CU PUTERE

(Triverb: 4, 2, 4)

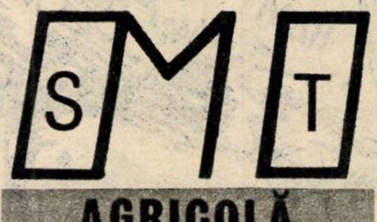

AGRICOLĂ

(Monoverb anagramat: 5, 1. 4 = 10)

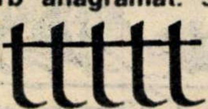

FILATELIE

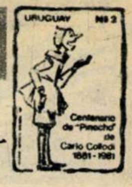
URUGUAY
N$ 2
Centenario de "Pinocho" de Carlo Collodi 1881-1981

Pinocchio

Într-o bună zi o așchie de lemn se însuflețește. Este urmarea dorinței fierbinți a lui Gepetto, bătrînul meșter, de a avea un fiu. Numai că, odată ce a prins viață, micul Pinocchio face nenumărate năzdrăvănii. Povestea scrisă de autorul italian Carlo Collodi este educativă și înduioșătoare.

Anii au trecut, dar Pinocchio a rămas același, de la nasul său lung pînă la pantofiori.

Poșta din Uruguay i-a dedicat o marcă.

În 1981 Pinocchio a împlinit frumoasa vîrstă de 100 de ani, dar își mișcă și astăzi cu veselie articulațiile de păpușă răsfățată către un alt secol de viață. Motivul? Dragostea copiilor.

PETRE DOMȘA

CONCURSUL
TICUȚĂ CEL UITUC
CONTINUĂ

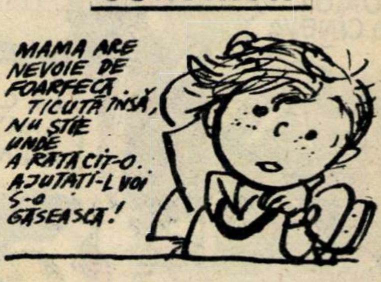
MAMA ARE NEVOIE DE FOARFECĂ. TICUȚĂ ÎNSĂ, NU ȘTIE UNDE A RĂTĂCIT-O. AJUTAȚI-L VOI S-O GĂSEASCĂ!

Coperta noastră:

Foto: MIHAI NIEDL

În laboratorul de fizică al Școlii nr. 1 din Cernavodă. Echipa de fete a Școlii nr. 6 din Iași, cîștigătoarea Cupei „Pionierul", ediția 1986.

CUTEZĂTORII 24 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU

SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

COLECTIVUL REDACȚIONAL: Horia Aramă, Costache Anton, Constantin Diaconu, Ioan Donca, Maria Ioanovici, Ion Mihăescu, Elena Mănescu, Margareta Micu, Maria Mitrea, Mihai Niedl, Ileana Pița, Grigore Prepeliță, Ecaterina Roșca. *RESPONSABIL DE NUMĂR:* Ion Cringuleanu; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* Pompiliu Dumitrescu, *PREZENTAREA TEHNICĂ:* Viorel Sâmpetrean

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. *Index 41836 16 pagini 1,50 lei*

TORENTUL

Scenariu : **PETRE LUSCALOV** Desene: **PUIU MANU**

9

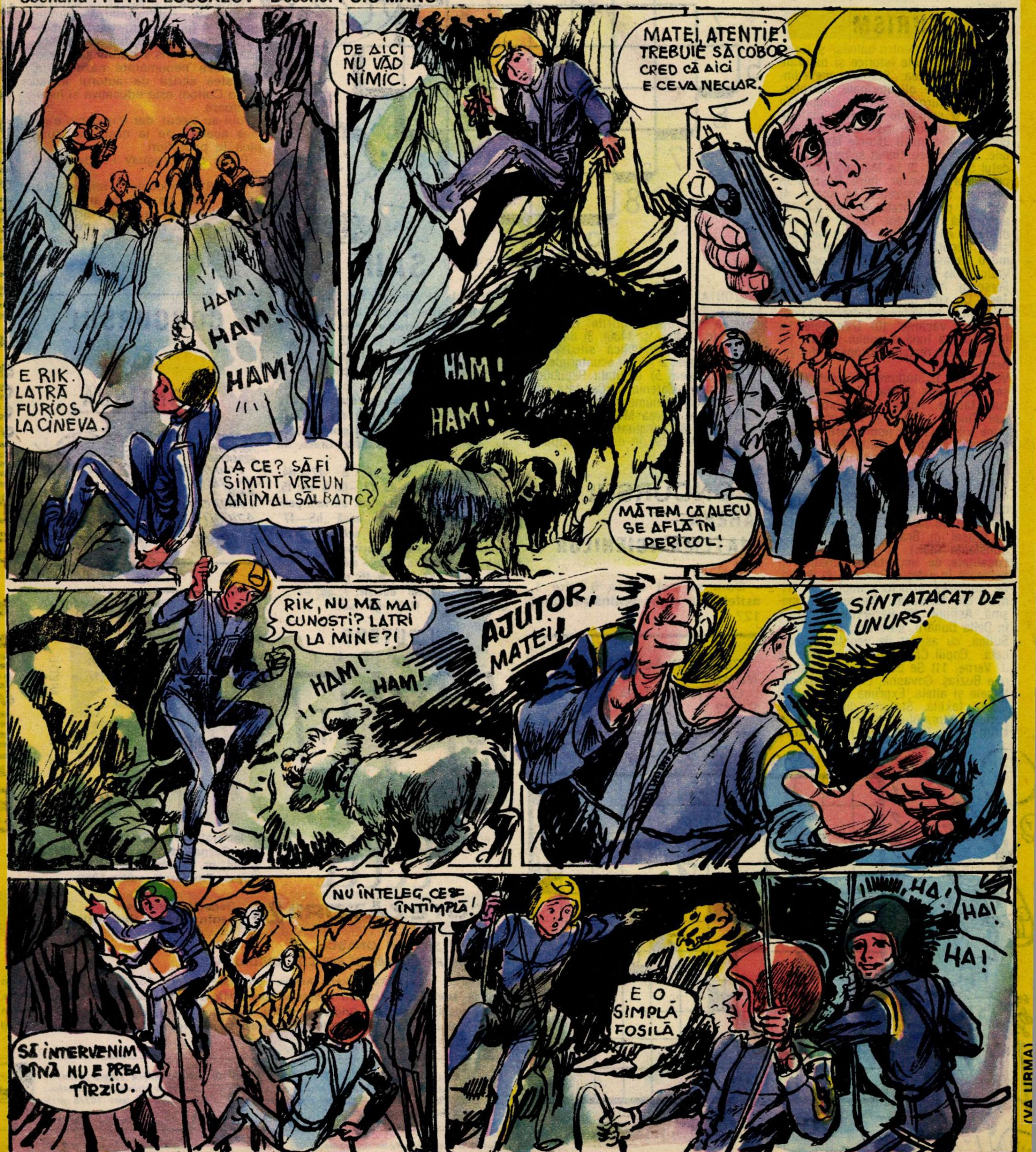
HAM! HAM! HAM!
E RIK. LATRĂ FURIOS LA CINEVA.
LA CE? SĂ FI SIMTIT VREUN ANIMAL SĂLBATIC?
DE AICI NU VĂD NIMIC.
HAM! HAM!
MATEI, ATENTIE! TREBUIE SĂ COBOR. CRED CĂ AICI E CEVA NECLAR.
MĂ TEM CĂ ALECU SE AFLĂ ÎN PERICOL!
RIK, NU MĂ MAI CUNOSTI? LATRI LA MINE?!
HAM! HAM!
AJUTOR, MATEI!
SÎNT ATACAT DE UN URS!
SĂ INTERVENIM PÎNĂ NU E PREA TÎRZIU.
NU ÎNTELEG CE SE ÎNTÎMPLĂ!
HA, HA! HA! HA!
E O SIMPLĂ FOSILĂ.

(VA URMA)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

25
JOI, 19 IUNIE 1986,
ANUL XX (NR. 976)

BANCA DE
ONOARE

Din sumar: ■ O îndatorire de seamă a fiecăruia dintre noi ■ Cînd cataloagele surîd... ■ „Tot înainte!“ ■ Comorile de la Oarța de Sus ■ Energia din adîncul Terrei ■ Atelier practic ■ După întîlnirea cu cometa Halley

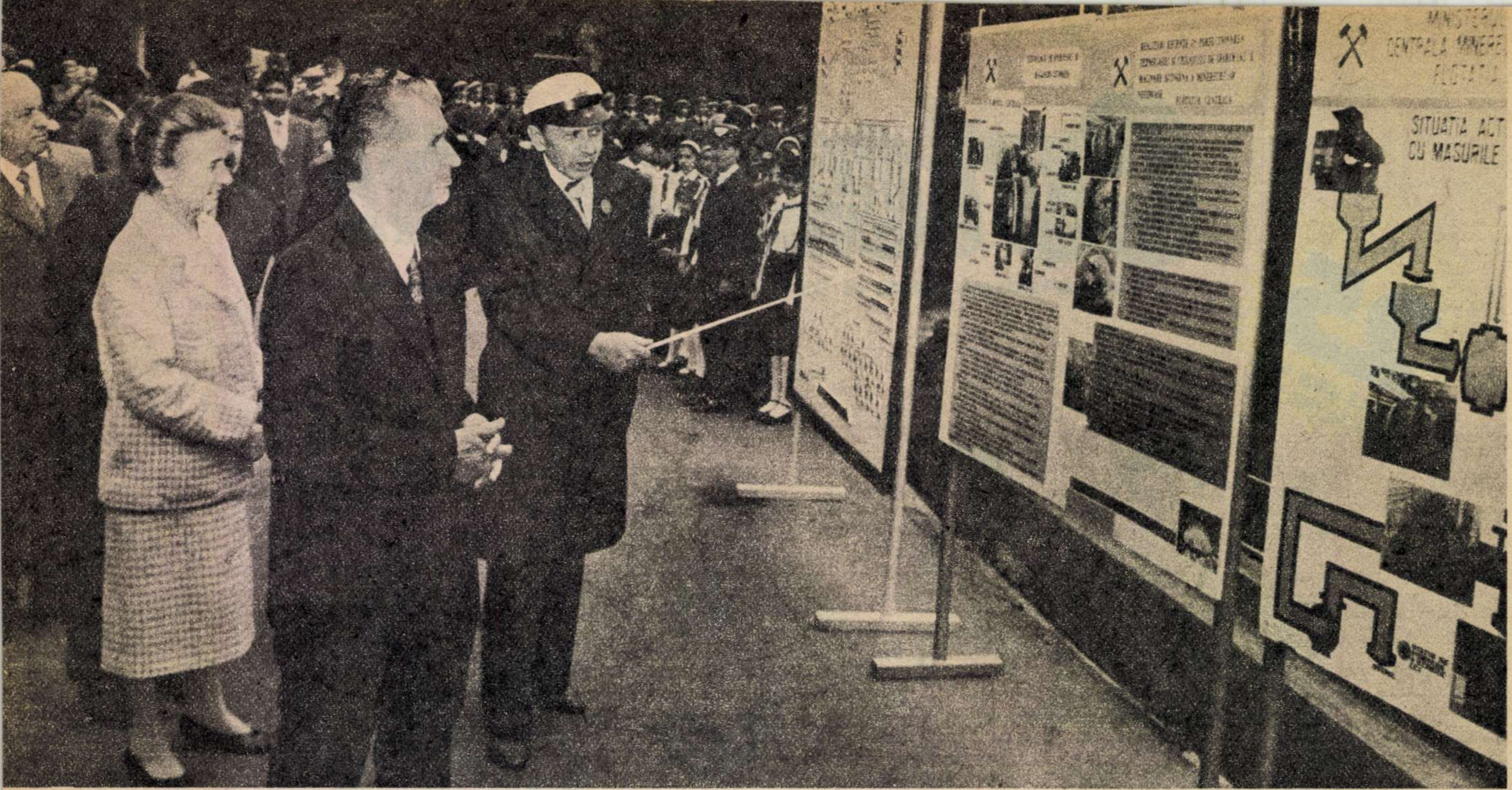

CADRAN POLITIC

Primul semestru al întiiului an din noul cincinal 1986–1990, etapă de dezvoltare la capătul căreia România socialistă va trece la stadiul de ţară mediu dezvoltată, se apropie de sfîrşit.

Oamenii muncii din întreaga ţară, răspunzînd înflăcăratelor chemări adresate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu în repetate rînduri, preţioaselor indicaţii şi orientări formulate de secretarul general al partidului la recenta şedinţă a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. acţionează cu spirit revoluţionar pentru ridicarea întregii activităţi economice la un nivel superior de calitate şi eficienţă.

În industrie, obiectivul prioritar al acestei perioade îl constituie îndeplinirea integrală, la toţi indicatorii, a planului şi prevederilor programului suplimentar de producţie industrială pe primul semestru din acest an. Mobilizîndu-şi exemplar forţele, colectivele de oameni ai muncii din toate întreprinderile şi ramurile industriale consolidează şi întăresc realizările obţinute de la începutul anului prin intensificarea în şi mai mare măsură a ritmului de producţie. Pretutindeni, în industria extractivă sau în cea prelucrătoare, în metalurgie sau în industria chimică, în celelalte ramuri industriale ale economiei noastre naţionale, fiecare zi este o zi a producţiei-record în îndeplinirea sarcinilor de plan, în condiţii de eficienţă şi calitate ridicate. Oamenii muncii din industrie sînt convinşi că fiecare produs realizat are o destinaţie clară în mecanismul echilibrat al economiei noastre, că îndeplinirea în termen a planului de producţie constituie o obligaţie a tuturor unităţilor şi ramurilor industriale, a tuturor colectivelor muncitoreşti.

Agricultura patriei cunoaşte, de asemenea, ritmul susţinut al muncii entuziaste, responsabile, pentru înfăptuirea noii revoluţii agrare, suflul marilor acţiuni dedicate prosperităţii şi înfloririi patriei socialiste.

Puternic mobilizaţi de îndemnurile tovarăşului Nicolae Ceauşescu adresate tuturor lucrătorilor ogoarelor la cel de-al III-lea forum democrat al întregii ţărănimi, ca şi cu prilejul vizitelor de lucru efectuate de secretarul general al partidului în unităţi agricole din unele judeţe ale ţării, oamenii muncii din agricultură desfăşoară o vie şi susţinută activitate privind executarea fiecărei lucrări agricole de sezon în termene scurte şi de cea mai bună calitate. Prezenţi zi şi noapte pe cîmp, acolo unde se hotărăşte soarta recoltei viitoare, ei obţin realizări importante în campania de seceriş care a început, în întreţinerea culturilor, în recoltarea şi depozitarea furajelor.

Deplina angajare a tuturor oamenilor muncii din patria noastră în îndeplinirea sarcinilor ce le revin în diferitele sectoare de activitate ale economiei naţionale exprimă adeziunea entuziastă a întregului nostru popor la politica internă şi externă a partidului şi statului nostru, hotărîrea nestrămutată de a contribui prin muncă la ridicarea României socialiste pe cele mai înalte culmi de progres şi civilizaţie.

Dicționar: Modernizarea industriei

Edificarea noii societăți, socialiste, nu poate fi concepută fără o puternică dezvoltare a industriei, în general, și a industriei producătoare de mijloace de producție (instalații, agregate, mașini, unelte etc.), în special. Numai dispunînd de o industrie puternică pot fi realizate marile obiective ale socialismului – dezvoltarea continuă a bazei tehnico-materiale a societății, creșterea productivității muncii sociale, a producției de bunuri materiale, a avuției naționale, consolidarea independenței și suveranității naționale și participarea la circuitul mondial de valori.

În anii socialismului și îndeosebi după cel de-al IX-lea Congres al partidului, care a deschis noi și mobilizatoare perspective în toate domeniile de activitate, industria noastră a cunoscut o impetuoasă dezvoltare, devenind capabilă să valorifice, din ce în ce mai eficient, bogatele resurse naturale ale țării. Dar procesul dezvoltării ei nu s-a încheiat. El continuă, în prezent, în contextul revoluției științifice și tehnice mondiale de o amploare fără precedent, în cadrul căreia se impune ca o necesitate obiectivă **modernizarea industriei. „Experiența pe care o avem** — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — **demonstrează că numai prin folosirea, îndeosebi, a inteligenței, a spiritului de răspundere, de organizare și prin modernizarea a ceea ce avem, putem să obținem o creștere puternică a producției, a eficienței economice, a productivității în general, a întregii noastre activități.“**

În principal, modernizarea industriei se realizează prin automatizarea, robotizarea și cibernetizarea acesteia, ceea ce permite creșterea substanțială a productivității muncii și valorificarea superioară a energiei și materiilor prime prin obținerea de produse cu înalte performanțe tehnice și funcționale. În felul acesta, industria poate să răspundă cerințelor și exigențelor sporite ale economiei naționale, să contribuie în și mai mare măsură la creșterea schimburilor mondiale de valori, la continua ridicare a nivelului de viață al poporului.

ACEASTA-I PATRIA

Aceasta-i patria: un țel suprem
Ca un luceafăr ce din noi răsare,
Credința că oricînd vom ști și
vrem
Să ținem fruntea pururi lîngă
soare.

Aceasta-i patria: izvor de imn
Cîntat cu-nflăcărarea unei ginte
Ce din trecut și pînă-n comunism
Un liber drum din vrerea ei
și-aprinde.

Aceasta-i patria: un dor lucid,
Tîmpla de vis a omului prin care
Toți ne simțim o țară și-un partid,
O unică ființă luptătoare.

ION BRAD

Să cunoaștem și să respectăm legile țării

O ÎNDATORIRE DE SEAMĂ A FIECĂRUIA DINTRE NOI

În numeroase cuvîntări și expuneri, secretarul general al partidului a arătat că **respectarea legilor este obligatorie pentru orice cetățean al țării, indiferent de funcție, de locul pe care îl ocupă în societate; că nimeni, sub nici o formă, nu se poate sustrage răspunderilor legale.**

O caracteristică fundamentală a oricărei legi o constituie obligativitatea ei. Cunoașterea și respectarea întocmai a legilor sînt îndatoriri fundamentale ale fiecărui cetățean. Această forță o conferă faptul că legile sînt adoptate de Marea Adunare Națională — unicul for legislativ al țării. În societatea noastră socialistă, obligativitatea respectării legii are un caracter **profund politic** și **profund moral,** în esență **profund democratic,** în sensul că **legea este una pentru toți.**

Caracterul profund democratic al legilor reiese, întîi și întîi, din faptul că **exprimă voința intregului popor.** Este semnificativ, în acest sens, faptul că proiectele de legi, inainte de a fi adoptate, prin vot, de către Marea Adunare Națională, sînt supuse unei largi dezbateri publice. În cadrul organizațiilor de partid, al organizațiilor de masă și obștești sau individual, prin scrisori adresate presei ori direct Marii Adunări Naționale, oamenii muncii pot înainta amendamente și pot face propuneri pentru îmbunătățirea proiectelor de legi. În felul acesta, votul forului legislativ al țării dă consacrare juridică unui act care este, în fondul lui emanație a întregului popor.

Dar ce sînt legile? Legile, mai precis legile juridice constituie acte ale puterii de stat, avînd scopul de a reglementa drepturile și îndatoririle instituțiilor și persoanelor fizice în cadrul societății; de a reglementa comportamentul oamenilor în societate, în familie, în viața de zi cu zi.

Dar o interpretare a legilor în sens restrictiv, considerîndu-le doar „ghiduri" care arată oamenilor **ce au dreptul** și **ce nu au dreptul** sa facă, ar fi în contradicție cu însăși esența lor. Pentru că o lege, în societatea noastră socialista, nu poate fi — și nu este — numai un „ghid de comportament". În concepția partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, legea este, deopotrivă, **act juridic, act politic** și **act moral.** Ceea ce înseamnă că legile țării noastre au importante rosturi formativ-educative; că ele sînt mijloace ce pot fi folosite — și sînt folosite — cu bune rezultate în procesul educativ.

Legile țării noastre apără proprietatea socialistă, de stat și cooperatistă, apără cuceririle revoluționare ale poporului, apără munca și valorile făurite prin muncă; apără viața oamenilor, libertatea și demnitatea lor, bunurile lor personale. În același timp, legile reglementează aspecte dintre cele mai diferite ale activității economico-sociale: de la planul național unic la modalitățile de încheiere a contractelor de desfacere a produselor; de la investiții la prețuri de producție și livrare; de la gospodărirea fondurilor fixe, în general a resurselor materiale, pînă la problemele privitoare la valorificarea forței de muncă și la retribuirea după cantitatea și calitatea muncii depuse de fiecare. Inclusiv activitatea din domeniul învățămîntului este reglementată prin lege — care stabilește rețeaua instituțiilor școlare, direcțiile de acțiune pentru pregătirea cadrelor, principiile în baza cărora se desfășoara întregul proces instructiv-educativ.

Ceea ce se impune a fi subliniat, în mod deosebit, este faptul că reglementările juridice pe care le cuprind legile țării noastre sînt în deplină concordanță cu realitățile politice, economice, sociale, ideologice, morale proprii societății socialiste românești. Totodată, ele reflectă prefacerile revoluționare ce se produc în fiecare etapă a dezvoltării societații. Ori de cîte ori apar realități noi, idei noi, avansate, menite sa determine pași înainte pe calea progresului, precum și cerințe noi, se modifică legile existente sau se trece la elaborarea și adoptarea altora, corespunzătoare realităților actuale. Legi cum sînt cele referitoare la productivitatea muncii, la controlul calității produselor, la generalizarea acordului global se dovedesc a fi, în acest sens, edificatoare. Ele au fost cerute de viață, de practica social-economică într-un moment în care partidul, întreaga societate fac eforturi susținute pentru a dubla, în acest cincinal, productivitatea muncii, de a ridica, la nivelul mondial, calitatea produselor românești, de a asigura perfecționarea întregii activități — condiții fundamentale pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

În anii revoluției și construcției socialiste, cu deosebire după cel de-al IX-lea Congres al partidului, cînd s-a trecut la promovarea unui nou sistem de conducere a societății bazat pe știință, subordonat principiilor inaintate ale democrației socialiste și umanismului revoluționar, ca urmare a spiritului novator promovat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, legile țării au dobîndit un pronunțat caracter dinamic.

Textele de legi, prin nominalizarea valorilor pe care statul nostru, societatea noastra le promovează și le apără, oferă adevărate **modele de comportament inaintat.** De aceea, activitatea de educație juridică, îndeosebi cea din școli, din organizațiile de pionieri, trebuie să determine o atitudine înaintată față de valorile sociale, un comportament exemplar în muncă, în viață. În spiritul și în litera legilor, activitatea de educație juridică are menirea de a preveni încălcarea legilor, faptele antisociale și să mobilizeze un „tribunal suprem" — acela al conștiinței — într-un amplu proces în care gîndurile, atitudinile să fie direcționate în raport cu cele mai înaintate modele, corespunzătoare concepției revoluționare a partidului despre muncă, despre viață, despre oameni; corespunzătoare celor mai valoroase tradiții ale poporului roman.

ANDREI BUZOIANU

ÎN ÎNTÎMPINAREA ZILEI PIONIERILOR

REZULTATE DEOSEBITE ÎN ÎNTREAGA NOASTRĂ ACTIVITATE

Puţine zile au rămas pînă la ultima oră de clasă. Ne gîndim tot mai adesea la vacanţa mare. De-a lungul celor trei trimestre am fost în fiecare zi prezenţi în banca noastră obişnuită — şi adesea în „Banca de Onoare". Am stat aplecaţi multe ore asupra cărţilor şi caietelor, ne-am străduit să acumulăm cît mai multe cunoştinţe, să ne dovedim harnici şi, iată, munca ne e răsplătită: „Cataloagele surîd", cum ne-am obişnuit să spunem, cînd ele deţin note bune, iar noi ne simţim cu un an mai... puternici şi mai siguri pe forţele noastre.

Continuăm şi în acest număr să prezentăm cîteva dintre scrisorile, primite în ultimele zile, încărcate de bucuria succesului.

CÎND CATALOAGELE SURÎD...

De la membrii subredacţiei pionierilor gălăţeni am primit un plic doldora cu fotografii şi interviuri luate colegilor avînd în centrul atenţiei învăţătura. Astfel, **Pavel Găli, Adrian Savin, Liviu Popescu** (Şcoala nr. 24), **Cornel Bezman, Tiberiu Nistor, Marius Bostan, Manuel Dobrin** şi **Cătălin Mocanu** (Şcoala nr. 26) au avut prilejul să le vorbească pionierilor reporteri nu numai despre rezultatele lor foarte bune la învăţătură, ci şi despre descoperirea unor valoroase fragmente ceramice care au şi fost reconstituite şi expuse la Muzeul judeţean. Cîteva fete şi un băiat de la Şcoala nr. 5 din Tecuci, **membrii echipajului „Patrie română, ţară de eroi"**, deţinători ai Marelui trofeu la ultima ediţie a concursului, se înscriu şi ei cu rezultate foarte bune acum, la încheierea anului şcolar.

Un interviu luat colegei din Tg. Bujor, **Mihaela Radu** din clasa a VII-a B, a inclus şi întrebarea: „Cum ai reuşit să obţii numai medii de 10, din clasa I şi pînă acum?"

— Am învăţat întotdeauna, emeinic, a răspuns ea simplu.

Cu cîtva timp în urmă, pionierii Şcolii nr. 15 din ***Braşov***, *reuniţi în careu, le felicitau pe cele două fete – Dobai Éva şi Sándor Gyöngyi care dovediseră o frumoasă comportare prin predarea, la organele de miliţie, a unei importante sume de bani găsită de ele. Fotoreporterii de la „Semafor" s-au grăbit să le facă o fotografie pe care ne-au şi trimis-o, explicîndu-ne că cele două pioniere învaţă foarte bine şi merită să apară la această rubrică.*

În casa familiei **Ciosu** din Măgura-Bacău, sfîrşitul de an şcolar va aduce ca şi altă dată numai bucurii. Şi cu siguranţă multe premii! Pentru că, toate cele patru surori – eleve la şcoala din comună – **Geta** (cl. a IV-a), **Vasilica** (cl. a VI-a), **Gabriela** (cl. a VII-a) şi **Carla** (cl. a VIII-a) – sînt harnice şi sîrguincioase, fruntaşe la învăţătură şi premiante în fiecare an. Pe lîngă ele a învăţat să scrie şi **Magda,** mezina familiei, căreia cele patru surori i-au insuflat, de pe acum, dragostea pentru învăţătură.

Nu de mult, surorile Ciosu, ca pasionate membre ale cenaclului de arheologie-istorie din şcoală, au trăit şi marea bucurie a descoperirii. Din grădina bunicului ele au scos la iveală valoroase fragmente de ceramică aparţinînd culturii Cucuteni.

FORUM'86

Pionierii din întreaga țară și-au ales delegații la forumurile pionierești județene (și municipal). Cei mai buni dintre cei mai buni pionieri își vor reprezenta cu cinste colegii la aceste tribune ale democrației pionierești, unde își vor desfășura activitatea sub însuflețitoarea deviză: „În Epoca de aur muncim și învățăm/Cutezători spre comunism înaintăm!"

ÎNCREDERE ȘI PREȚUIRE

Acum cîteva zile, la Școala nr. 86, din Sectorul 3 al Capitalei, un buchet de chipuri surîzătoare, comandanții de detașamente, împreună cu **Irina Mărgăritescu,** din clasa a VI-a B, comandanta lor de unitate, au constituit subiectul uneia din imaginile foto (le-am propus să se încadreze simbolic printre trandafirii înfloriți din grădina școlii). Frumoasele rezultate obținute de ei și colegii lor le-am comparat cu aceste flori ce bucură privirile. Pionierii din clasele a V-a, de pildă, au realizat o promovabilitate de sută la sută. Ei sînt și fruntași în îndeplinirea angajamentului de muncă patriotică. Cei dintr-a V-a B ocupă locul I la întrecerea inițiată dintre detașamente la disciplină, ținută, spirit gospodăresc și punctualitate. Dovada ambiției lor în această privință au adus-o și copiii din clasele a VI-a C, A și B. Colegii lor din clasele a VII-a și-au impus un efort sporit la învățătură și au izbutit. Toate acestea și-au găsit expresia în dezbaterea adunării pe unitate în care s-au analizat rezultatele obținute în acest an școlar. În aceeași adunare, participanții au ales-o, în unanimitate, pe Irina Mărgăritescu delegată la forumul municipal București. Pionieră excepțională, Irina a devenit o cunoștință apropiată cititorilor, încă din anul trecut. Este de ajuns să amintim că ea este pionier locțiitor al președintelui C.N.O.P. A obținut de două ori titlul de Pionier de frunte, este o reprezentantă imbatabilă a notelor maxime în catalog, o foarte bună colegă și este o excelentă înotătoare. Acest șir strălucit de podoabe ale minții și inimii ei, care-i conferă personalitate, nu se opresc aici. (O revedeți pe Irina și-n imaginea portret.)

Împreună cu colegii ei îi urăm succes în participarea la lucrările forumurilor pionierești din acest an.

M. MICU
Foto: GR. PREPELIȚĂ

MERIT PIONIERESC

COMORILE DE LA Oarța DE SUS

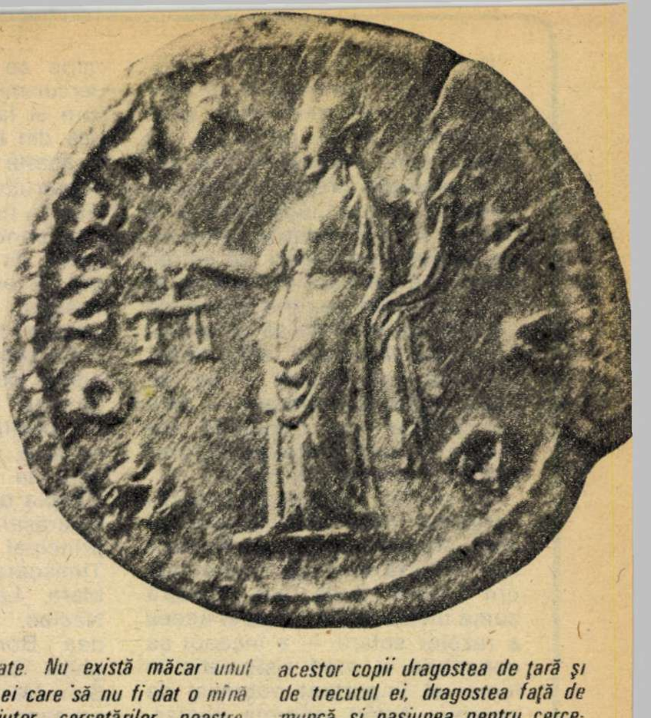

Descoperirea a început la 23 septembrie, atunci cînd Minodora Sabău a găsit, în spațiul numit Ogrăzi, cinci monede romane. Arătîndu-le profesorilor ei, Ioan Roșca și Traian Rus, aceștia și-au dat seama de îndată de valoarea lor și astfel monedele au ajuns la Muzeul județean. Specialiștii care le-au cercetat au hotărît de îndată studierea sistematică a zonei. Pînă în prezent au fost scoase la lumină 191 monede deosebit de valoroase! Cercetarea se va relua în curînd, fiind vorba de o adevărată „comoară": un tezaur de denari imperiali romani, emiși între anii 56–161 e.n.

Dar noi, specialiștii, am constatat că aici, la Oarța de Sus, mai există o comoară de preț: copiii – pionieri de la Școala din localitate. Nu există măcar unul dintre ei care să nu fi dat o mînă de ajutor cercetărilor noastre. Unii și-au făcut timp chiar zilnic lucrînd cu migală, alături de noi, pentru a da la iveală tezaurul. **Vasile Bota,** *de pildă, a găsit 23 de monede,* **Elvin Butcovan,** *21 de monede. Alături de copiii –* **Silviu Tămășan, Sorina Costinaș, Călin Petrenciu, Marius Petrenciu, Mariana Coț, Corina și Ion Costinaș, Vasile Costinaș, Claudiu Rus** *și încă mulți alții – s-a aflat mereu și Traian Rus, profesorul de istorie care le-a insuflat acestor copii dragostea de țară și de trecutul ei, dragostea față de muncă și pasiunea pentru cercetare. În fiecare an, ei au participat la săpăturile arheologice organizate de Muzeul județean Maramureș.*

La Oarța de Sus, istoria nu este doar o știință știută din cărți, ci, mai ales, o lucrare vie, în cadrul căreia emoția cercetărilor și descoperirilor face parte din viața de zi cu zi a pionierilor.

GEORGETA MARIA IUGA,
Muzeul județean Maramureș

Ritm

„TOT ÎNAINTE!"

În ampla cronică a acțiunii „Tot înainte!" a cărei etapă pe localitate s-a încheiat de curînd, pionierii au înscris numeroase împliniri pe care le dedică „Zilei pionierilor".

„Ne mîndrim că sîntem primul detașament din unitatea noastră, a Școlii **Stănilești,** județul **Vaslui,** care și-a îndeplinit integral angajamentul de muncă patriotică. Dar și la învățătură ne-am străduit să fim fruntași, să încheiem anul școlar cu promovabilitatea de sută la sută și cu cît mai mulți pionieri cu note bune și foarte bune" — ne scrie comandanta detașamentului clasei a V-a A, Monica Axinte● **Despre altă ipostază a hărniciei,** ne scrie Mihaela Ursu, comandanta unității Școlii din **Sîngeorz-Băi,** județul **Bistrița-Năsăud.** În solarul pasionaților agrobiologi de la această școală și primăvara, dar și vara sosesc... mai devreme: nu de mult ei au încheiat plantarea răsadurilor pentru recolta... a doua de roșii, ardei, vinete, gogoșari, castraveți și fasole ● **De la Craiova** ni se semnalează editarea, în preajma „Zilei pionierilor", a unui nou număr din revista „Alfa", revistă care reunește și ilustrează variate aspecte ale muncii pasionaților de ecologie, agrobiologie și informatică din municipiu ● **Hărnicia pionierească** și-a spus cuvîntul și în grădinile școlii din **Șimand-Arad** care s-au îmbogățit în cursul lunii aprilie cu încă 80 de arbuști ornamentali, 50 pomi fructiferi și 100 duzi ● **Genericul „Ștafeta generațiilor"** i-a mobilizat și pe colegii lor din **Cernătești,** județul **Buzău,** care au plantat, pe o suprafață de 5 ha din pădurea comunală, puieți de pin și frasin ● **Expoziția** vernisată recent la **Tălmaciu-Sibiu** reunește, sub genericul „Roadele pasiunii și hărniciei", lucrări realizate în cadrul atelierelor și laboratoarelor, unele dintre ele urmînd a-și găsi confirmarea ingeniozității tehnice **în cadrul actualei ediții a concursului „Start spre viitor"** ● **Sala** Cinematografului „Pitic" din **Tg. Mureș** și-a schimbat nu de mult aspectul. Personaje cunoscute și îndrăgite îi împodobesc acum pereții, creînd o ambianță în deplină consonanță cu vîrsta spectatorilor pe care-i găzduiește. Echipa de pictori care a lucrat aici deține o frumoasă tradiție în ce privește pictura monumentală: e vorba de membrii atelierului de artă decorativă de la C.P.S.P din municipiu, pe care-i și vedeți în imagine, bucuroși de surpriza pe care le-au făcut-o tuturor copiilor din orașul lor.

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

ENERGIA DIN ADÎNCU TERREI

Ge

term

Dacă bolta înstelată îi țintuiește omului privirea și îi aprinde imaginația determinîndu-l să-și faurească aripi cu care să zboare spre înalturi, nu mai puțină fascinație prezintă — pentru aceeași minte iscoditoare a omului — străfundurile pămîntului. Acolo, în adîncuri, se petrec fenomene pe care el vrea să le știe, acolo se ascund avuții pe care se străduiește să le scoata la lumină în folosul vieții. Acestea însă sînt comori — ca, de pildă, apele geotermale — care nu se lasă ușor dobîndite, ele pun la încercare inteligența, pregătirea, tenacitatea omului.

De secole, omenirea a fost cucerită de ideea folosirii energiei apei fierbinți care dormitează sub scoarța terestră. Dar numai din ultimii zece ani această sursă inepuizabilă — ca și aceea a razelor solare — a început să constituie în mod sistematic în lume un important potențial de energie. Astfel, energia geotermică produsă de căldura naturală a Pămîntului, captată în fluidele îngropate la mii de metri sub suprafață, devine tot mai mult un bun al civilizației umane, completînd nevoia de energie, mereu mai mare, a societății moderne.

Fintîni arteziene la 95°C!

Cînd a întîlnit primul firicel de apă fierbinte ieșind din pămînt ca o fîntînă arteziană, probabil că omul s-a îndepărtat speriat. Apoi împins de frig, a încercat din nou să-i stea în preajmă. I-au trebuit însă milenii pînă să-i afle secretele, să-i determine puterile. A sfredelit scoarța pămîntului mai întîi cu imaginația, apoi cu unelte create de el. „Care putea fi explicația existenței, în unele locuri, a apei fierbinți? De unde venea ea? Și de ce avea puteri miraculoase dacă te îmbăiai în ea?" Răspunsurile ni se par acum simple. Prezența apelor termale este legată de existența unor vetre magmatice aflate la mari adîncimi care produc încălzirea rocilor din jur. Căldura acestor roci este preluată de apele care circulă prin scoarța terestră devenind astfel... ape termale. „Cum ies la suprafață?" Prin locurile unde întîlnesc fisuri ale rocilor permeabile. „De ce au puteri «miraculoase»?" Pentru că ele conțin importante minereuri dizolvate din rocile prin care au trecut, minereuri care influențează favorabil organismul uman, vindecînd anumite afecțiuni.

40 000 tone de țiței din... apă

Și totuși, în România, la Băile Felix — Oradea, dăinuie și acum o sondă de foraj instalată în... 1885, ne spune specialistul dr. Constantin Opran. Ea scoate încă la suprafață apa înfierbîntată, încărcată de substanțe bicarbonatate, calcice, sodice, sulfatate. De altfel, urme îndepărtate de folosire a izvoarelor calde se păstrează și la Băile Herculane, la Geoagiu-Băi, după cum și la Felix. Se știe că, mai ales din timpul stăpînirii romane, în aceste zone au început să fie construite terme — un fel de bazine — în care apa era colectată prin conducte de ceramică. Atît iarna, cît și vara se puteau face băi. În aceste cazuri era vorba, desigur, de apele care ieșeau singure la suprafață.

Cercetarea geologică sistematică a zăcămintelor de ape geotermale, precum și exploatarea și valorificarea acestora, în țara noastră, au luat o mare extindere în ultimii 10—12 ani. În Cîmpia de Vest a țării, ne relata tovarășul Ioan Cohut, geolog principal — zonele Herculane, Timișoara, Jimbolia, Sînnicolaul Mare, Lovrin, Tomnatic, Arad, Nădlac, Curtici, Salonta, Oradea, Borș, Felix, 1 Mai, Marghita, Săcuieni, Carei, Tășnad, Satu-Mare —, au fost înălțate aproape 100 de sonde care scot la suprafață apă cu o temperatură medie de 60°C! Astfel, în peste 15 000 de apartamente este adusă la robinet apa caldă, sînt încălzite mai mult de 28 ha de seră, se asigură apa necesară funcționării numeroaselor baze de tratament și de agrement. Numai în anul 1985, utilizarea apelor geotermale a asigurat o cantitate de căldură echivalentă cu circa 40 000 tone de țiței.

Brigada neîntrecută

Sonda 4 608. Așa e numele ei, în limbajul sondorilor. E tînără, asemenea membrilor brigăzii care au înălțat-o și deosebit de harnică: încălzește toate locuințele din localitatea Lovrin, județul Timiș, alimentează cele 6 ha de sere, de legume și de flori, înlocuiește mari cantități de combustibil necesar secției Electromotor. Poate că de aceea sonda 4 608 este cea mai îndrăgită — din cele 30 pe care brigada utecistă a inginerului Mircea Dramcea le-a instalat pînă acum în Cîmpia de Vest, mutîndu-se de fiecare dată, cu toții, împreună cu familiile, acolo unde pulsa izvorul înfierbîntat. Și, deși de fiecare dată se ridică o mulțime de probleme atunci cînd se instalează o nouă sondă de foraj a apei termale (să ne gîndim și numai la temperaturi uneori de peste 100°C ale acesteia), brigada ce nu depășește vîrsta medie de 27 de ani este gata s-o ia de la început. Prospectează — pentru că în brigadă sînt geologi; analizează — pentru că au și chimiști; forează — pentru că sînt, de fapt, sondori de apă! O brigadă complexă care muncește cu pasiune, parcă fiecare zi ar fi o sărbătoare. De fapt chiar și în zi de sărbătoare brigada muncește. Sonda cere „foc continuu", iar ei lucrează în schimburi — zi și noapte —, cu rezervă permanentă de echipă de intervenții. O muncă grea, dar pasionantă, în care cercetarea se îmbină permanent cu practica, în care elanul tinereții ține mereu aprinsă făclia căutării, a daruirii.

Tinerețea apei în vîrstă de... 50 000 de ani!

Fiecare izvor și deci și fiecare sondă are o anumită „personalitate". De fiecare dată se ivesc noi situații din care omul cercetător și înfăptuitor trebuie să iasă învingător. El are de îmblînzit un „nărăvaș" puternic, în vîrstă de... 50 000 de ani! Un zăcămînt de apă este intuit prin cercetări geofizice efectuate la suprafață care se bazează pe viteza sunetului. Cu ajutorul unor „urechi" — geofori — se înregistrează ecoul sunetului produs de o explozie provocată și reflectat de diverse straturi geologice. În funcție de viteza sunetului și încă de alte caracteristici se poate stabili la ce adîncime și ce fel de roci sînt în zona respectivă. Confirmarea sau infirmarea acestor prime elemente de cunoaștere geologică (prospecțiuni) se realizează prin foraje de cercetare, iar dacă zăcămîntul se dovedește bun, se hotărăște exploatarea.

Dar cea mai recentă și mai importantă preocupare a specialiștilor noștri este producerea curentului electric, cu ajutorul apei termale, în așa-zisul ciclul binar. Adică apa geotermală încălzește un gaz cu punct coborît de fierbere care, la temperatura de 80°C, dă o presiune de peste 100 atmosfere. Gazul trece printr-o turbină specială care antrenează un generator de curent cu o putere instalată de 1 MW, deci 1 000 kilowați. Acesta este în stare să furnizeze electricitate pentru 10 000 de becuri de 100 W!

Folosirea energiei apei termale face parte din politica energetică a partidului și statului nostru. Prin punerea ei în aplicare se vor realiza economii sporite de combustibili convenționali.

Astăzi, posibilitățile nelimitate create cercetării — și în acest domeniu — aduc de la stadiu de teorie la realitate folosirea unui important potențial de energie — apa geotermală.

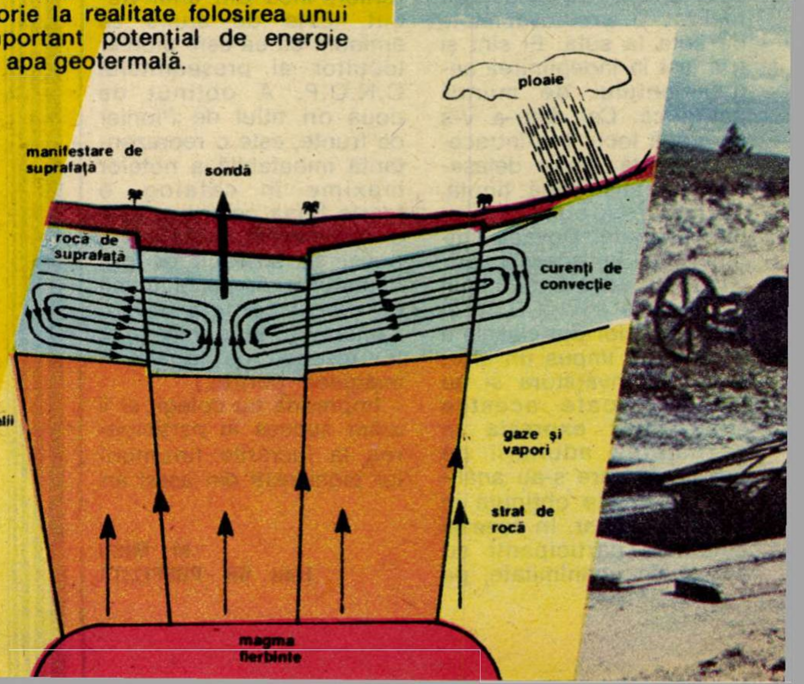

APELE
O-
ale

ȘCOLI CARE VĂ AȘTEAPTĂ:

DOMENIUL ENERGETIC

În cadrul **Ministerului geologiei,** în profilul mine, petrol, geologie vă recomandăm Liceul industrial din orașul Baia de Aramă (jud. Mehedinți), Bd. 23 August nr. 6, și Liceul industrial din comuna Broșteni, jud. Suceava. În treapta a doua veți putea opta pentru o gamă largă de meserii printre care și acelea de mineri, de sondori de foraj.

De la **Ministerul Energiei Electrice** am aflat, pentru voi, rețeaua liceelor industriale din țară în cadrul cărora vă veți putea pregăti în profilurile electrotehnică și mecanică astfel: pentru **sectorul energetic** — electricieni de întreținere și mecanici de întreținere a instalațiilor termomecanice; pentru **sectorul electroenergetic** — electricieni pentru centrale, stații și rețele electrice, pentru partea de exploatare și automatizări în sistemul electroenergetic național; pentru **sectorul mecano-energetic** — operator pentru cazane și turbine, electromecanic pentru centrale hidroelectrice, lăcătuș mecanic pentru agregate energetice.

Iată și adresele acestor licee industriale: București — Aleea Podul Giurgiului nr. 5; Bacău — Str. Lucrețiu Pătrășcanu nr. 30; Brașov — Șoseaua Vizirului nr. 106; Brăila — Bd. Karl Marx nr.4; Buftea (Sectorul agricol Ilfov) — Șoseaua București-Tîrgoviște, km. 21; Cluj-Napoca — Str. N. Pascal nr. 2; Constanța — Bd. V. I. Lenin nr. 284; Craiova — Str. I. Pavlov nr. 93; Curtea de Argeș — Str. Negru Vodă nr. 131; Deva — Str. Minerilor nr. 24; Drobeta Turnu-Severin — Str. Crișan nr. 48; Galați — Str. Silozului nr. 27; Gheorghe Gheorghiu-Dej — Str. Victor Babeș nr. 12, Iași — Șos. Socola nr. 190; Iernut (jud. Mureș) — Str. M. Eminescu nr. 9A; Oravița (jud. Timiș) — Str. Piața Libertății nr. 4; Piatra Neamț — Str. V. I. Lenin nr. 70; Ploiești — Șoseaua Vestului nr. 22; Rîmnicu Vîlcea — Str. V. I. Lenin nr. 330; Sibiu — Str. Electricienilor nr. 1; Tg. Jiu — Str. 1 Decembrie 1918, nr. 29 bis; Timișoara — Str. Renașterii nr. 24 A; comuna Turceni (jud. Gorj).

Alte școli pe care vi le-am recomandat în acest an în revistă: nr. 6 (metalurgie), nr. 12 (sudor), nr.16 (construcții), nr. 17 (zootehnie), nr. 18 (petrol), nr. 20 (minerit).

FLORI TROPICALE ȘI... PEȘTI DE APĂ CALDĂ

Delicată, cu petale catifelate, așezată grațios pe o frunză imensă, rotundă, lucioasă, răspîndind în jur un parfum plăcut, de trandafir: i se spune simplu lotus. Numele ei științific este însă „Nymphaea lotus termalis", și nu o întîlnim nicăieri altundeva în țară decît aici, pe lacul Pețea, la Băile Felix. Seamănă cu nufărul alb întîlnit în apele curgătoare, dar este identică numai cu floarea de lotus din Nilul îndepărtat al Egiptului. Ca și acela, lotusul ce crește pe lacul cu apă termală își deschide florile doar seara, avînd grijă ca a doua zi, începînd de la ora 10, să-și strîngă petalele astfel încît, la prînz, să fie complet închise. Cercetătorii care i-au studiat comportarea au observat că în prima zi floarea stă ridicată pe peduncul deasupra apei, de a doua zi se așază, parcă odihnindu-se, pe suprafața frunzei, ca apoi din ziua a cincea să înceapă să se retragă în apă, scufundîndu-se complet.

O floare rară, o floare unică, un element tropical al naturii țării noastre.

Și pești de apă caldă! Da, există și astfel de pești care înoată în voie în lacurile formate în urma acumulării de apă termală. O observație importantă a cercetătorilor: procesul de creștere al acestora este accelerat, reducîndu-se de la 3 la 2 ani. Iată o constatare pe care specialiștii în piscicultură n-o neglijează deloc.

Pagini realizate de
ELENA MĂNESCU

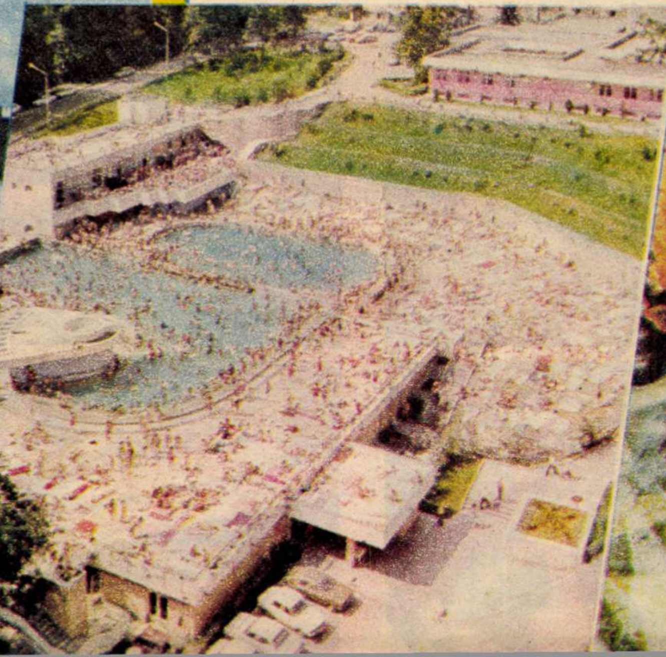

SEMAFOR

Cum ne comportăm în parc?

În parc: animație — plimbăreți — biciclete — glume — flori și... floricele — teatru de păpuși — leagăne — tu unde te duci în vacanță? — tenis — schimburi de mărci poștale — poate îmi împrumuți nițel acuarelele, aș încerca și eu să „prind“ peisajul ăsta — patine pe rotile — umbră — înghețată cu fistic — un, doi, trei, mă iau după ei! — lac — bărci —porumbei...

...Și așa mai departe! Dar pentru ca să ne simțim nu bine, ci foarte bine în parc, trebuie să ținem seama de cîteva reguli, nu-i așa?

- Prima condiție. Ești în parc? Distrează-te, dar ai grijă să nu le răpești nici altora buna dispoziție! Așadar...
- ...străduiește-te să fii cît mai politicos, discret și chibzuit. Asta înseamnă că...
- ...trebuie să eviți alergatul fără rost, tropăiala, vorbăria în gura mare. Ar fi bine...
- ...să-i îndemni și pe colegii tăi să fie mai maturi în această privință.
- Este o chestiune elementară de bun simț aceea de a te purta prevenitor atunci cînd în apropiere se află oameni în vîrstă, care au venit în parc să se odihnească.
- Străduiește-te să ai grijă de flori, de copaci, de pomi, de bănci — în general de ordinea și curățenia parcului. Imaginează-ți că tu însuți ai instalat tăblițele pe care scrie „Nu rupeți florile“, „Nu aruncați hîrtii“ etc.!
- Succes la fotbal, tenis, volei, handbal — dar numai în sectoarele anume rezervate în parc pentru aceste sporturi.
- Este un mare punct în favoarea ta să fii atent față de cei mai mici decît tine. Lacul, nechibzuința unor bicicliști, ca și o „miuță“ de fotbal improvizată acolo unde nu trebuie, pot să pricinuiască mari neplăceri copiilor mici. Sînt sigur că știi cînd să intervii cu promptitudine și pricepere!

La revedere, prieteni.

DOREL

AȘA NU!
AȘA DA!

Atelier PRACTIC

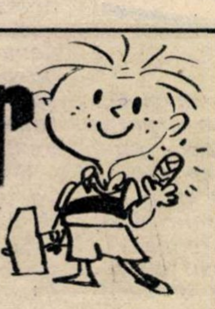

Dragi cititori, începînd cu acest număr al revistei, inaugurăm noua rubrică „Atelier practic“, cu scopul de a vă oferi tuturor sfaturi practice. Pentru că în curînd vine vacanța, ne-am gîndit, de această dată, la cîteva sfaturi privind buna funcționare a bicicletei.

Întreținerea camerelor de aer

Înainte de a monta camera de aer în anvelopă, se verifică cu multă atenție starea camerei. Cum? Se umflă camera cu pompa și se introduce într-un vas cu apă. Dacă în anumite locuri sau numai într-unul singur apar bule de aer, înseamnă că acolo este o fisură sau o împunsătură. Se localizează locul fisurii. Se scoate camera din apă și se șterge cu o cîrpă uscată. Dacă fisura este mică în diametru, defecțiunea o puteți remedia singuri. Cum anume? Locul respectiv se freacă cu o bucată de șmirghel fin, după care se șterge cu puțină benzină și se aplică un strat subțire de soluție de lipit cauciuc.

În același mod procedați și cu peticul care va fi aplicat peste fisură. După cîtva timp (5—10 minute), dacă soluția s-a zvîntat, aplicați al doilea strat atît pe fisură cît și pe petic, după care se aplică peticul, prin presare timp de cîteva minute.

Înainte de a monta camera pe roată, se va pulveriza pe cameră și în interiorul anvelopei pudră de talc. Montarea va începe cu fixarea valvei în locașul de pe jantă (operația este foarte importantă, deoarece o fixare neatentă a valvei duce la ruperea ei). După aceea, folosind două leviere (nu șurubelnițe sau alte scule ascuțite la vîrf), se introduce anvelopa pe jantă, cu multă atenție, pentru a nu ciupi camera.

Slăbirea și desprinderea lanțului

În timpul mersului, mai ales la viteze mai mari, se poate întîmpla să sară lanțul. Acest incident poate duce la accidente, prin blocarea roții din spate (roata motrice). Pentru a nu fi puși în asemenea situații, la montarea roții din spate țineți seama ca:

a) lanțul să fie în stare bună de funcționare, uns, iar eclisa de fixare a celor două capete ale lanțului să fie bine prinsă pe prima și ultima za;

b) după introducerea roții din spate în furcă și punerea lanțului pe pinionul de acționare, nu uitați reglarea întinderii lanțului

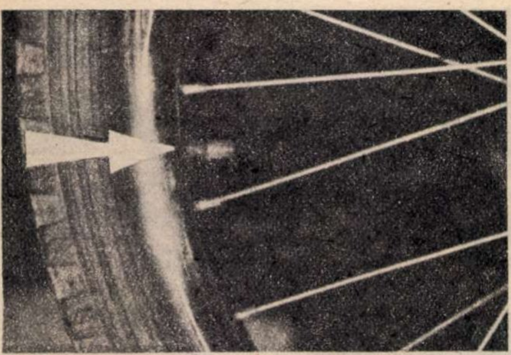

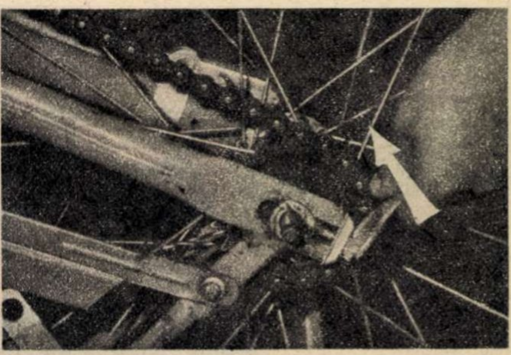

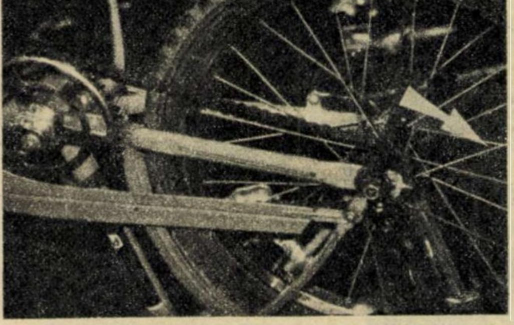

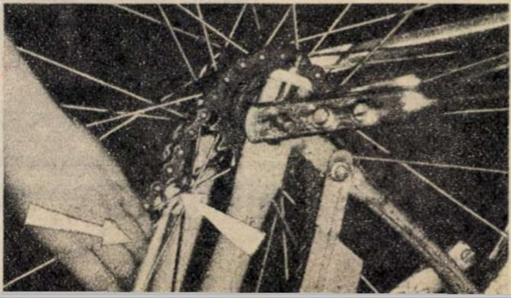

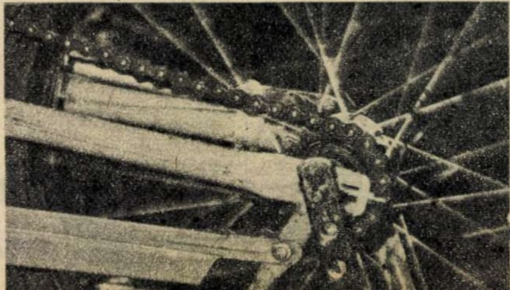

Ați întrebat? Vă răspundem!

GHEORGHIȚĂ MUNTEANU din TÎRNĂVENI vrea să știe ce este adevăr istoric în legenda lui Pintea Viteazul?

Chipul viteazului haiduc Grigore Pintea stăruie de aproape trei veacuri în memoria Maramureșului. Într-o vreme în care jugul exploatării feudale și al asupririi cu greu mai putea fi îndurat de popor, Pintea încerca plin de curaj și vitejie să facă celor mulți dreptate.

Departe de a fi numai legende, faptele haiducului Grigore Pintea sînt menționate în documentele vremii. Printre cele mai vechi se află o scrisoare din 1694, prin care primarul orașului Baia Mare este înștiințat despre atacul haiducilor asupra unor negustori.

În anul 1699, de atacurile lui Pintea și lupta sa se discută și în Consiliul de război de la Viena. Doi ani mai tîrziu, în 1701, împăratul Leopold I de Habsburg promite pentru capul lui Pintea 500 de taleri imperiali. Din primăvara anului 1703, Pintea Viteazul sprijină răscoala antihabsburgică a lui Francisc Rakoczi II, care promitea țăranilor ușurarea sarcinilor iobăgești. Astfel, lupta pentru eliberarea orașului Baia Mare din mîna austriecilor este stropită cu sîngele viteazului căpitan de oști. Prin trădarea unor orășeni bogați, Pintea este ucis în timpul asediului, în apropierea porții de sud a orașului Baia Mare, acolo unde a rămas pînă astăzi Turnul Măcelarilor. Moartea lui, la 14 august 1703, a fost consemnată în actele oficiale de atunci ale primăriei orașului, acte care se păstrează și astăzi, alături de arme și obiecte atribuite prin tradiție lui Pintea și haiducilor săi (cămașa de zale, buzduganul și pistolul lui Pintea) aflate în colecțiile Muzeului județean Maramureș din Baia Mare.

(Răspunsul la această întrebare l-am obținut de la pioniera IOANA STANCA URSU, cl. a VIII-a, Școala nr. 11, Baia Mare)

Pioniera ANCA CHIRIȚĂ de la Școala nr. 7, Brăila, ne întreabă ce se știe despre trăsnet.

Trăsnetul a fost cîndva un semn de întrebare pentru oameni. Știm însă de mult ca trăsnetul reprezintă o descărcare în pămînt a electricității norilor.

Un trăsnet este format din una pînă la 42 de descărcări principale, fiecare precedată de un trăsnet-conductor.

Trăsnetul preferă anumiți copaci: stejarul, mesteacănul, dafinul. Această preferință este direct proporțională cu adîncimea și ramificațiile rădăcinii arborelui. Cînd trăsnetul atinge în același timp mai multe obiecte, poate acționa în mod curios, despărțindu-le brusc. Un om care se adăpostește sub un arbore, poate fi aruncat la cîțiva metri depărtare. Un pachet ținut în mînă poate fi smuls și azvîrlit la mare distanță.

Părerea că în locul lovit de trăsnet se ascund comori se justifică astfel: cînd în pămînt se află obiecte de metal, conductibilitatea electrică a solului crește.

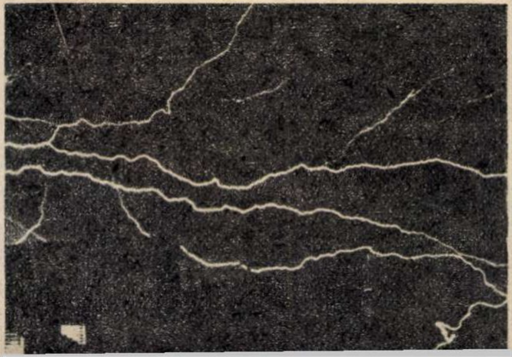

---

cu ajutorul „fluturașului". Lanțul nu trebuie să fie nici prea întins (deoarece efortul depus la pedale este mare și viteza de deplasare mică), dar nici prea slab (deoarece atunci apare riscul de a sări de pe pinion). Pentru a fi siguri de reușita operației, după fixarea lanțului pe pinion și prinderea „fluturașului", apăsați lanțul cu degetele în sus și în jos. Dacă lanțul se deplasează cu 3—4 mm în sus și în jos, înseamnă că totul este normal. Dacă aceste operații au fost efectuate, puteți trece la strîngerea piulițelor pe axul roții, cu ajutorul cheii universale din dotarea fiecărei biciclete.

Sfaturi utile

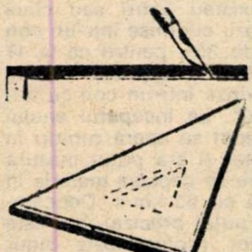

Fixați de echer sau riglă o bucată de sugativă, conform indicațiilor din figură. Atunci cînd veți trage o linie în cerneală sau tuș, nu veți mai face pete.

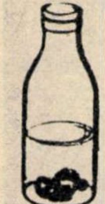

Spălatul sticlelor cunoaște mai multe metode. Încercați-o și pe aceasta: aruncați în sticlă un lanț subțire, umpleți-o cu apă și agitați-o. În foarte scurt timp sticla va fi curată.

În timpul orientării cu busola trebuie evitată prezența oricărui obiect de fier sau oțel, care ar putea să influențeze acul magnetic. De asemenea, se va evita lucrul cu busola pe timp de furtună cu descărcări electrice sau în preajma liniilor de înaltă tensiune, întrucît se riscă falsificarea valorilor indicate.

MIHAI NIEDL

DISPECER „CUTEZĂTORII"

Ana Stănuș Ghiba, Str. Vale nr. 207, **Sebeșel,** jud. Alba, cod 2582, dorește să facă **schimb de mărci poștale.**

Nonița Vasile, sat **Cucuieți,** jud. Teleorman, cod 0662 și **Costel Brăneanu,** sat **Hîrtop,** comuna Preutești, jud. Suceava, cod 5765, sînt interesați de marile performanțe ale sportului românesc, mai ales din **fotbal** și **gimnastică.** Ei propun ca prin scrisori să transmită date pe aceste teme.

Mihaela V. Roman, Str. Cireșilor nr. 1383, **Liești,** jud. Galați, cod 6235, și **Drăgoi Vespentian,** sat **Deal,** comuna Bosanci, jud. Suceava, cod 5824, propun schimb de scrisori care conțin descrierea localităților natale, plicurile respective urmînd să conțină și fotografii cu imagini ale frumuseții plaiului natal.

Lui **Mihail Boșogea,** Str. Ștefan cel Mare nr. 17, **Caracal,** jud. Olt, cod 0800, îi plac cărțile cu subiecte **științifico-fantastice.** El își exprimă dorința de a coresponda cu colegi care parcurg aceeași lectură; **Marilena Stana,** comuna **Dobrești,** jud. Argeș, cod 0352, își mărturisește aria mai largă a unor asemenea preferințe, vrînd să corespondeze pe teme de **beletristică.** O temă și mai generoasă în cuprindere, aceea a **lecturii generale** o propun pentru corespondență pionierele **Nina Stoleru,** Str. Ștefan cel Mare nr. 51, **Dorohoi,** jud. Botoșani, cod 6850, **Florentina Rafail,** Str. M. Kogălniceanu nr. 25, bl. 9, sc. 1, et. 1, ap. 5, **Focșani,** jud. Vrancea, cod 5300, **Mariana Slovoacă,** comuna **Botoșana,** jud. Suceava, cod 5843.

Daniel Temneanu, cl. a V-a, Str. Ion Creangă nr. 4, **Cîmpulung Moldovenesc,** jud. Suceava, cod 5950, și colegul său de clasă **Sorin Siritean,** amîndoi membri ai cercului „Prietenii pădurii" din școală, pot oferi date interesante despre arborii și copacii pădurilor din împrejurimi, precum și din activitatea proprie în cadrul cercului. Așteaptă cu nerăbdare scrisori pe această temă de la pionierii **prieteni ai pădurii** din întreaga țară.

Dragi cititori,

Dacă doriți să apăreți la rubrica noastră „Dispecer Cutezătorii", trimiteți-ne la redacție scrisorile conținînd numele și prenumele, adresa și, bineînțeles, domeniul despre care doriți să corespondați cu colegi din întreaga țară.

Pentru spectatorii de pe Pămînt, apariția cometei Halley cu ocazia trecerii la periheliu (maximă apropiere de Soare) de la 9 februarie 1986, a fost una din cele mai nefavorabile; în special locuitorii emisferei nordice au fost lipsiți de posibilitatea admirării spectacolului oferit de cometă la apropierea maximă de Pămînt de la 11 aprilie 1986. Dar condițiile nefavorabile de observare au fost compensate printr-o adevărată flotilă de nave cosmice care au studiat cometa din imediata ei apropiere. Prelucrarea numeroaselor înregistrări va mai cere timp îndelungat. Vom spicui totuși cîteva din rezultatele preliminare.

1

2

DUPĂ ÎNTÎLNIREA CU COMETA Halley

Prietenii adevărului științific

Nucleul cometei a fost observat de navele „Vega—1", „Vega—2" și „Giotto" de la distanțe de ordinul a 8 000 km, în cazul primelor nave, și de la doar 600 km, în al ultimei. S-a confirmat faptul că nucleul are o formă neregulată, asemănătoare cu un cartof. Diametrul său este de cca 11 km, adică aproape dublu decît se aprecia pînă acum. Strălucirea nucleului este foarte scăzută, el reflectînd cel mult 5% din lumina primită de la Soare; ca aspect, cel mai bine putem să afirmăm despre nucleu că este „negru ca un cărbune". Curios este faptul că nucleul are temperatura de plus 57° C; dacă suprafața sa ar fi acoperită cu gheață, temperatura ar trebui să fie cu cel puțin 100° C mai scăzută.

Sub influența radiației solare, straturile superioare ale nucleului cometei se dezgheață, transformîndu-se direct în moleculele gazelor componente. În același timp, aceste molecule gazoase poartă cu ele particulele de praf din nucleu. În continuare, moleculele suferă influența radiației solare, care le disociază și apoi le ionizează. Complexul de particule generate din nucleu și apoi transformate alcătuiesc atmosfera cometei sau așa-numita coamă (care, împreună cu nucleul, formează capul cometei) și coada sau cozile ei. Deoarece apa este elementul principal din compoziția cometelor, ionii de apă, împreună cu atomii de hidrogen și radicalul OH depășesc toate celelalte elemente chimice luate la un loc. Nori uriași alcătuiți din hidrogen sau din radicalul OH formează un fel de coroană în jurul cometei.

Navele spațiale au determinat compoziția chimică a atmosferei, cozii și coroanei cometei Halley, punîndu-se în evidență apă, bioxid de carbon, azot, dar și compuși ai elementelor mai grele, ca de exemplu silicați și hidrocarbonați. Au fost făcute înregistrări referitoare la particulele de praf, și anume la frecvența, dimensiunile și viteza lor. S-a constatat că emisia de praf variază foarte mult de la un moment la altul. Astfel, „Vega—1" a întîlnit un șuvoi de praf intens, dar de foarte scurtă durată; se apreciază chiar că lățimea șuvoiului nu depășea 160 km. Cantitatea de praf întîlnită de „Vega—2" a fost de două-trei ori mai redusă. Chiar „Giotto", care a trecut în imediata vecinătate a nucleului, și care a primit aproape 100 de lovituri pe secundă, a întîlnit de cca zece ori mai puțin praf decît s-a estimat anterior. Dimensiunile particulelor de praf sînt foarte mici, unele dintre ele avînd masa prea mică pentru a putea fi înregistrate de aparate. Viteza de întîlnire dintre nava „Giotto" și particulele de praf, care era de 68 km/s, a produs distrugerea parțială a șase instrumente din cele zece aflate la bordul său, deși nava avea un sistem de protecție eficient. Cu doar două secunde înainte de apropierea maximă de cometă, „Giotto" a întîlnit un adevărat zid de praf, care a modificat poziția antenei ce menținea legătura cu Pămîntul, legătură care a fost restabilită după aproape 30 de minute.

3

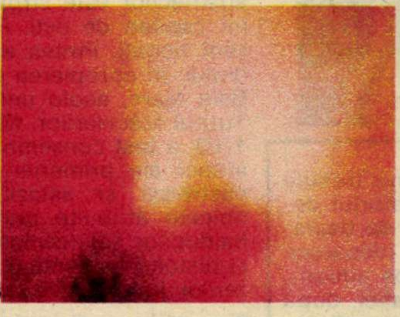
4

1) Cometa Halley fotografiată la 7 martie 1986, în emisfera nordică.

2) Edmund Halley.

3) Aceeași cometă văzută în Australia.

4) Fotografiată de la... 17 km, cometa Halley este neagră! (În stînga imaginii; în centru — Soarele și coada cometei.)

5) Imaginea în ultraviolet a cometei, luată între 2 și 5 februarie a.c. și prelucrată color de computer.

5
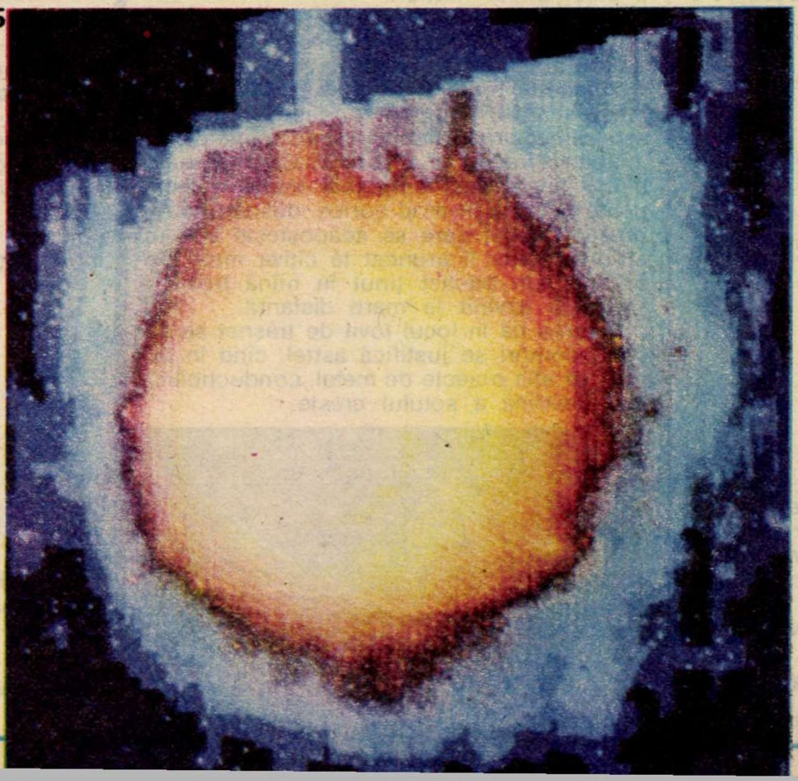

Observarea coroanei a fost făcuta de nava japoneză „Planet—A", de nava „Pioneer Venus", care este un satelit artificial al planetei Venus, și de satelitul internațional cu domeniul de observare în ultraviolet (IUE). Toate cele trei nave au arătat că diametrul coroanei de hidrogen atinge 30 de milioane km. S-a pus în evidență faptul că fluxul de hidrogen nu este uniform, ci variază uneori prin intensificări bruște; debitul de vapori emis de cometă, pentru a realiza înregistrările făcute asupra coroanei, trebuie să varieze de la 25 la 69 de tone/s.

Cozile cometelor apar ca urmare a interacțiunii dintre atmosferele cometare și vîntul solar, acel flux de electroni, protoni și particule alfa care se îndepărtează de Soare cu viteze cuprinse între 300 și 699 km/s. Deși există o foarte mare varietate în aspectul cozilor cometare, în mare acestea pot fi împărțite în două clase: așa-numitele cozi ionice, formate din gaze, caracterizate prin formă rectilinie și dirijare în direcție opusă Soarelui, și cozile de praf, care ca aspect se aseamănă cu un evantai. Cozile ionice își schimbă aspectul de la o zi la alta, în special înainte de trecerea la periheliu. Acest fapt a fost demonstrat printr-o largă campanie internațională de urmărire continuă a cometei Halley, la care au participat observatoare astronomice situate la diferite longitudini de pe Pămînt, tocmai pentru a-și putea transmite ștafeta observațiilor. Au fost puse în evidență modificări bruște în aspectul cozii, din cap s-au rupt bucăți de materie, s-a rupt chiar coada cometei și în locul ei a crescut alta, nouă, în coadă s-au observat unele „baloane" de gaze, cu o viață scurtă. Interesant este și faptul că în imediata vecinătate a coamei nu există o singură coadă ionică, ci un adevărat fascicul de cozi. De exemplu, la 16 decembrie 1985 existau patru sau cinci asemenea cozi, cuprinse într-un con cu unghiul de 35°, pentru ca la 17 decembrie 1985 să se poată observa 11 cozi, cuprinse într-un con cu unghiul de 100°. La începutul anului 1986 au început să apară rupturi în coada cometei și s-a putut măsura viteza cu care se deplasa materia în coadă, egală cu 65 km/s. Deocamdată nu s-a putut preciza care este cauza acestor rupturi; este sigur însă că acest fenomen este legat de interacțiunea liniilor de forță ale cîmpului magnetic interplanetar cu cîmpul magnetic al cozii cometei. Uneori cîmpul magnetic al capului cometei parcă dispare pentru scurt timp, iar coada ionică pierde legătura cu capul și este purtată de vîntul solar în spațiul interplanetar. În locul cozii rupte apare după cîteva ore o nouă coadă. Noul cîmp magnetic va menține coada pînă la o nouă cuplare a cîmpurilor magnetice. Este o explicație plauzibilă, care își așteaptă confirmarea.

Desigur, lista rezultatelor este mult mai lungă, iar cînd vor fi toate analizate și interpretate se va face un pas important în cunoașterea naturii fizice a cometei Halley.

CORNELIA CRISTESCU,
doctor în astronomie